

LET'S GO

Afsluttende evaluering af projektet Let's Go i Fredericia Kommune

Rapport /Oktober 2024

Mette Eske & Nathalie
Zahle

Idrættens
Analyseinstitut

LET'S GO

Titel

Let's Go. Afsluttende evaluering af projektet Let's Go i Fredericia Kommune

Forfattere

Mette Eske & Nathalie Zahle

Rekvirent

Fredericia Kommune.

Layout

Idrættens Analyseinstitut

Forsidefoto

Fredericia Kommune

Udgave

1. udgave, Aarhus, oktober 2024

Pris

Rapporten kan downloades gratis på www.idan.dk

ISBN

978-87-94468-01-5 (pdf)

Udgiver

Idrættens Analyseinstitut

Frederiksgade 78B, 2.

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: idan@idan.dk

W: www.idan.dk

Gengivelse af denne rapport er tilladt med tydelig kildehenvisning.

Indhold

Indledning.....	6
Evaluering af Let's Go	6
Læsevejledning.....	7
Evaluering af Let's Go: Hvad har vi lært? Og hvordan kan initiativerne forbedres?	8
Formålet med Let's Go-projektet	9
Opsamling på deltagelsen i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	9
Opsamling på deltagelsen i idræts- og foreningsaktiviteter.....	10
Fra succes til læring: Hvad virker i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt?	13
Eventuelle justeringsforslag til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt.....	15
Beskrivelse af koncepterne Idrætsfestival og Bland Selv Idræt.....	21
Del 2: Idrætsfestival og Bland Selv Idræt	23
Deltagelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	23
Oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	26
Interesse i at prøve aktiviteterne igen og overgangen til reelle medlemsskaber	28
Udbuddet af aktiviteter i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	29
Motivationsfaktorer i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	38
Årsager til, at nogle elever slet ikke har deltaget i Bland Selv Idræt.....	42
Årsager til manglende fastholdelse i forlængelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt	45
Konkurrenceelementet i forbindelse med Idrætsfestival og Bland Selv Idræt	47
Del 3: Deltagelse i fritidsaktiviteter	53
Overordnet deltagelse i fritidsaktiviteter	53
Valg af aktiviteter.....	55
Organiseringsformer	62
De fritidsaktive.....	66
De foreningsaktive.....	69
Motivationsfaktorer i forhold til at dyrke eller starte med at dyrke fritidsaktiviteter	71
Tilstedeværelsen af konkurrenceelementet i den traditionelle foreningsidræt	72
Årsager til frafald i den traditionelle foreningsidræt	75
Årsager til manglende deltagelse i den traditionelle foreningsidræt.....	78
Litteraturliste	81
Bilag	82

Indledning

I 2020 modtog Fredericia Kommune en bevilling fra Novo Nordisk Fonden til projektet Let's Go, som havde fokus på idræts- og foreningsdeltagelse blandt elever i kommunen på 5. og 6. årgang. Baggrunden for projektet var en observeret tendens til, at mange børn og unge omkring 12-årsalderen stoppede med at gå til idræts- og foreningsaktiviteter. Desuden viste en landsdækkende undersøgelse fra Sundhedsstyrelsen fra 2019, at børn rørte sig for lidt (SDU 2019).

Let's Go-projektet, der havde til hensigt at fremme et aktivt fritidsliv blandt børn og unge i Fredericia Kommune, blev igangsat i efteråret 2022 og afsluttet i sommeren 2024. Projektet fokuserede specifikt på at øge børn og unges deltagelse i og interesse for foreningslivet. I tæt samarbejde med Fredericia Idrætsråd og skolerne i Fredericia afprøvede kommunen metoder til at motivere og fastholde 11-12-årige i foreningsidrætten. I den forbindelse har Fredericia Kommune bedt Idrættens Analyseinstitut (Idan) om at evaluere effekten af to interventioner, der blev implementeret blandt 5. og 6. klasseelever:

1. Idrætsfestivaler, hvor lokale idrætsforeninger blev inviteret til at præsentere elever på 5. og 6. årgang for forskellige idrætsgrene i skoletiden. Idrætsfestivalerne foregik i de enkelte skoledistrikter med direkte involvering af de lokale idrætsmiljøer og var rettet mod både kommunale og private skoler i Fredericia Kommune.
2. Et Let's Go-pas til 'Bland Selv Idræt', som blev tilbudt til alle elever på 5. og 6. årgang på kommunens offentlige og private skoler. Passet gav adgang til tre forløb á seks ugers varighed, hvor eleverne kunne sammensætte et forløb af forskellige idrætsaktiviteter.

Der blev afholdt to runder med én idrætsfestival (afholdt på flere forskellige lokationer) og tre Bland Selv Idræts-forløb i løbet af elevernes 5. og 6. klassetrin. Samlet set blev der således afholdt to idrætsfestivaler og seks Bland Selv Idræts-forløb.

Evaluering af Let's Go

Idans evaluering af Let's Go-projektet består samlet set af to rapporter:

Den første rapport var en midtvejsevaluering (Eske & Forsberg, 2023), som havde til hensigt at give en foreløbig status på projektet og bidrage med input til justeringer samt lokale drøftelser om projektets videre forløb mellem forvaltning, idrætsråd og politikere. Rapporten byggede på resultater fra de første to (ud af tre) spørgeskemaundersøgelser blandt eleverne, der dengang gik i 5. klasse, samt indsigter fra kvalitative interviews.

Denne nuværende rapport er den afsluttende evaluering, som både præsenterer resultaterne fra den tredje og sidste spørgeskemaundersøgelse blandt eleverne, der på daværende tidspunkt var kommet i 6. klasse, samt evaluerer projektets udvikling over tid. Formålet med denne afsluttende rapport er at vurdere projektets overordnede indflydelse på forenings- og idrætsdeltagelsen blandt eleverne og således evaluere Let's Go-projektets effekt.

Læsevejledning

Rapporten indleder med en samlet evaluering af Let's Go-projektet. Indledningsvis beskrives projekts motivation kort. Herefter følger to afsnit: det første præsenterer deltagerstatistikker fra Idrætsfestivaler og Bland Selv Idræt-forløb i henholdsvis 5. og 6. klasse, mens det andet afsnit omhandler elevernes generelle deltagelse i fritidsaktiviteter fra 4. til 6. klasse.

Derefter præsenteres en række punkter, som tilsammen udgør evalueringen af, hvorvidt projektets initiativer har bidraget til den tilsigtede effekt – nemlig at fastholde børn og unge i idrætsaktiviteter, med særligt fokus på foreningsidrætten.

Afslutningsvis fremhæves en række læringspunkter, som blandt andet andre kommuner kan drage fordel af, samt anbefalinger til justeringer af de to initiativer, hvis Fredericia Kommune vælger at videreføre dem efter projektets afslutning.

Resten af rapporten er inddelt i tre hoveddele, som er beskrevet herunder:

- **Del 1** præsenterer rapportens datagrundlag og metode. Fokus er på antallet af elever, som har deltaget i spørgeskemaundersøgelserne samt kvalitative interviews. Derudover gives en beskrivelse af koncepterne Idrætsfestival samt Bland Selv Idræt.
- **Del 2** indleder med en deltagerstatistik for Idrætsfestival og Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024, hvor eleverne gik i 6. klasse, hvorefter fokus rettes mod elevernes oplevelser heraf samt eventuelle forhold, der har været til hindring for at deltage. Indsigter fra kvalitative interviews inddrages løbende. Resultaterne sammenlignes desuden med midtvejsevalueringen fra skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse (Eske & Forsberg, 2023), for at vurdere den potentielle udvikling i de to initiativer.
- **Del 3** giver en status på 6. klasseelevernes generelle deltagelse i fritidsaktiviteter, herunder deres valg af aktiviteter, organiseringsformer og hyppighed. Derefter fokuseres der på elevernes barrierer og motivationer for at dyrke fritidsaktiviteter. Udover en status for eleverne i 6. klasse sammenholdes resultaterne med de tidligere undersøgelser, hvor eleverne gik i 4. og 5. klasse, for at vurdere, om der er sket en udvikling, der kan være påvirket af initiativerne Idrætsfestival og Bland Selv Idræt.

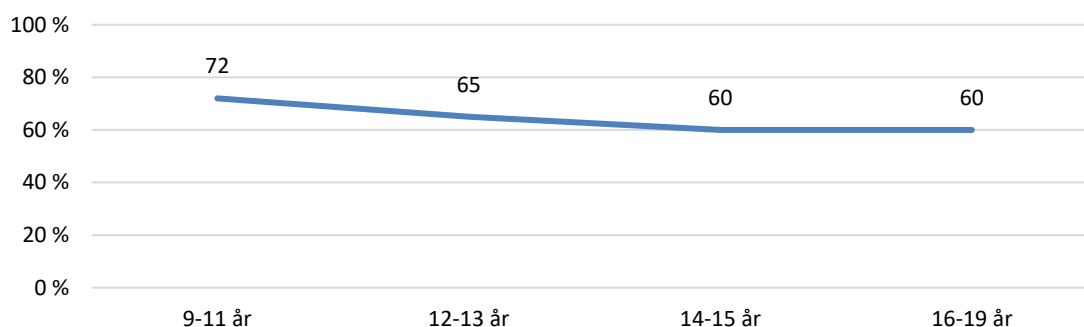
Hvert afsnit i rapportens Del 2 og Del 3 afsluttes med en opsummeringsboks, der fremhæver de væsentligste pointer, med særligt fokus på, hvordan afsnittet bidrager til vurderingen af, om projektet kan betragtes som en succes.

Evaluering af Let's Go: Hvad har vi lært? Og hvordan kan initiativerne forbedres?

Fra omkring 12-års-alderen begynder børn og unges deltagelse i idræts- og foreningsaktiviteter at falde, som dokumenteret i flere nationale undersøgelser af danskernes motions- og sportsvaner fra 2007, 2011, 2016 og 2020 (Rask et al. 2022). En lokal undersøgelse fra 2021, Idrætten i Fredericia (Forsberg et al. 2021), som er den første af de i alt fire målinger i forbindelse med Let's Go-evalueringen, viser en tilsvarende tendens i Fredericia Kommune, som illustreret i figur 1 og figur 2.

Figur 1 viser, at andelen af børn og unge i Fredericia Kommune, der dyrker sport og motion, falder i takt med alderen fra 72 pct. blandt de 9-11-årige til 60 pct. blandt de 14-19-årige (Forsberg et al. 2021).

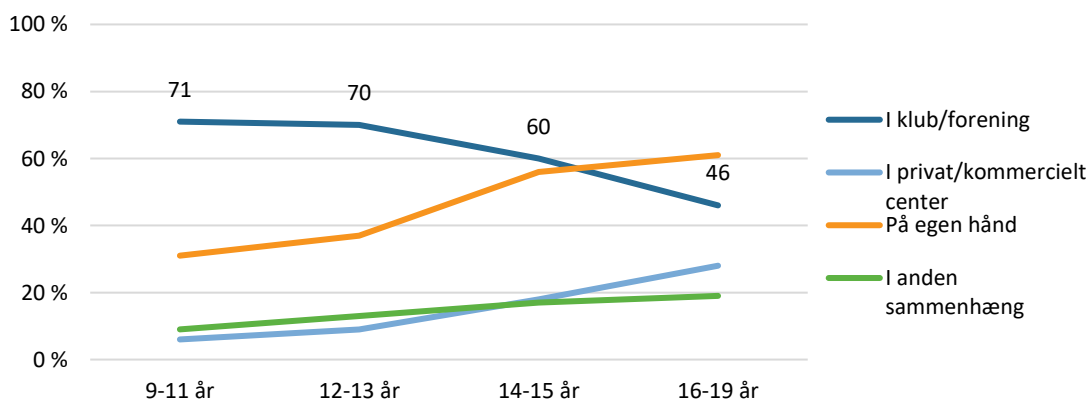
Figur 1: Det generelle aktivitetsniveau for børn og unge i Fredericia Kommune (pct.)

Figuren viser andelen, der svarer 'Ja' til spørgsmålet: 'Dyrker du normalt idræt, sport eller motion? Fordelt på aldersgrupper. (2021: skoleundersøgelse: n=2.475, borgerundersøgelse: n=1.252) (Forsberg et al., 2021).

Figur 2 viser dertil, at primært deltagelse i foreningsidræt falder, mens tilslutningen til andre organiseringsformer stiger (Forsberg et al. 2021).

Figur 2: Idrættens organisering varierer mellem aldersgrupper (pct.)

Figuren viser andelen, der har dyrket mindst én aktivitet i de respektive organiseringsformer inden for det seneste år. Fordelt på aldersgrupper. (Skoleundersøgelse: n=2.475, borgerundersøgelse: n=1.252) (Forsberg et al. 2021).

Med forbehold for at både figur 1 og 2 angiver situationen på tværs af forskellige aldersgrupper på ét undersøgelsestidspunkt, og at det ikke er muligt at følge de enkelte respondenter over tid, så indikerer begge figurer faldende idræts- og foreningsdeltagelse med stigende alder.

Formålet med Let's Go-projektet

På baggrund af ovenstående tendenser har Fredericia Kommune gennem de seneste år arbejdet med Let's Go-projektet, der har til formål at øge børn og unges interesse for foreningslivet og dermed modvirke eller reducere frafaldet fra idræts- og foreningsaktiviteter, som begynder at blive tydeligt fra 12-årsalderen.

Ifølge Fredericia Kommune er grundtanken med Let's Go at '... udfordre den traditionelle tilgang i det lokale idrætsliv fra traditionelt og historisk at have fokus på konkurrence, kampe, turneringer og kontinuerlige træningsaktiviteter til at sætte den unges motivation, lyst og idrætsglæde i centrum igennem fællesskab og samvær' (Fredericia Kommune, 2022). Denne nye tilgang er blevet præsenteret for eleverne gennem to konkrete initiativer:

1. Idrætsfestival, hvor lokale foreninger inviteres til at præsentere elever fra 5. og 6. årgang for en række idrætsgrene i skoletiden.
2. Bland Selv Idræt, som tilbyder tre gratis forløb af seks ugers varighed, hvor eleverne selv kan 'blande' deres idrætsaktiviteter ud fra et udvalg af tilbudte aktiviteter.

Projektet er nu afsluttet, og det er tid til at evaluere, om disse to initiativer har bidraget til at fastholde børn og unge i idrætslivet og dermed modvirke det fald, der traditionelt ses i denne aldersgruppe.

Opsamling på deltagelsen i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

En central del af Let's Go-evalueringen har været at kortlægge deltagelsen i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt gennem hele projektperioden. Nedenfor følger en kort oversigt over deltagelsen i de to initiativer for skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, og skoleåret 2023/2024, hvor de gik i 6. klasse.

I alt deltog 63 pct. af 6. klasseeleverne i Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024, hvilket er en stigning fra skoleåret 2022/2023, hvor 59 pct. af eleverne, der på dette tidspunkt gik i 5. klasse, deltog. I begge skoleår har deltagelsen været højere blandt piger end drenge.

Når det kommer til Bland Selv Idræt, deltog 20 pct. af eleverne i skoleåret 2023/2024, hvilket er på niveau med året før. Selvom den samlede deltagelse er stabil, viser evalueringen, at deltagelsen er faldet blandt drenge og steget blandt piger. Modsat Idrætsfestivalen, hvor flere piger end drenge deltog, er der i Bland Selv Idræt en lille overvægt af drenge – forskellen er dog væsentligt mindre end året før.

20 pct. af 6. klasseeleverne deltog i begge initiativer, mens 57 pct. kun deltog i Idrætsfestivalen, og 4 pct. kun deltog i Bland Selv Idræt. 18 pct. deltog hverken i det ene eller det andet. Sammenlignet med året før, hvor eleverne gik i 5. klasse, er der nu flere børn, der har deltaget i begge initiativer, mens færre har undladt helt at deltage. Dette tyder på, at initiativerne nu supplerer hinanden bedre og spiller bedre sammen end tidligere.

Størstedelen af eleverne fandt både Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt sjov, men tilfredsheden er faldet sammenlignet med sidste skoleår, især for Idrætsfestivalen. Faldet i tilfredsheden skyldes primært, at flere elever forholder sig neutralt i deres vurdering af oplevelsen, snarere end en stigning i decideret utilfredshed.

En anden vigtig pointe er, at tilfredsheden med aktivitetsudbuddet til Bland Selv Idræt er steget sammenlignet med sidste skoleår, hvilket indikerer, at eleverne har oplevet større variation og flere muligheder for at finde noget, de brænder for. Omvendt er tilfredsheden med aktivitetsudbuddet i Idrætsfestivalen faldet markant fra 5. til 6. klasse, hvilket kan være med til at forklare faldet i den overordnede tilfredshed med de to initiativer.

Overordnet set, at begge initiativer lykkedes med at nedtone præstations- og konkurrenceelementet. Eleverne, der deltog i Idrætsfestivalen, oplevede i langt højere grad fokus på sjov (78 pct.) og fællesskab (66 pct.) end at vinde (18 pct.), gøre sit bedste (22 pct.) og at blive bedre (21 pct.).

Opsamling på deltagelsen i idræts- og foreningsaktiviteter

En anden central del af evalueringen har været af følge udviklingen i den generelle deltagelse i idræts- og foreningsaktiviteter over hele projektperioden. Elevernes deltagelse er blevet undersøgt fire gange: Første gang i skoleåret 2021/2022, hvor eleverne gik i 4. klasse, derefter to gange i skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, og endelig i skoleåret 2023/2024, hvor eleverne gik i 6. klasse.

Følgende opsamling fokuserer både på den seneste undersøgelse, der giver et aktuelt billede, samt udviklingen over den samlede periode fra 4. til 6. klasse.

Størstedelen af eleverne (83 pct.) deltager i mindst én fritidsaktivitet i 6. klasse, hvilket er på samme niveau som i både 4. og 5. klasse.

Når det kommer til organiseringsform, deltager 68 pct. af eleverne i 6. klasse i foreningsidræt, mens 27 pct. dyrker aktiviteter på egen hånd. Færre elever dyrker deres aktivitet i et privat center (12 pct.) eller i andre sammenhænge (15 pct.). Af de elever, der dyrker foreningsidræt, deltager 61 pct. udelukkende i aktiviteter gennem en forening, mens resten kombinerer det med andre organiseringsformer, såsom aktiviteter på egen hånd (18 pct.) eller i privat regi (6 pct.).

Foreningsdeltagelsen steg fra 66 pct. i 4. klasse til 77 pct. i 5. klasse, men faldt til 68 pct. i 6. klasse, hvilket dog stadig er højere end udgangspunktet. Udviklingen ses både blandt drenge og piger.

Samtidig steg det gennemsnitlige antal foreningsaktiviteter fra 1,2 i 4. klasse til 1,7 i 5. klasse, før det faldt til 1,4 i 6. klasse. Også det gennemsnitlige antal fritidsaktiviteter generelt er steget fra 1,5 i 4. klasse til 2 i både 5. og 6. klasse. Det sidstnævnte tal dækker over det samlede antal idrætsaktiviteter, både i foreninger og andre organiseringsformer.

Desuden bruger 69 pct. af de idrætsaktive 6. klasseelever mellem 1-5 timer om ugen på deres aktiviteter. Kun 8 pct. bruger mindre end 1 time, mens 19 pct. bruger over 5 timer ugentligt. Sammenlignet med tidligere år, er 61 pct. af eleverne begyndt at bruge mere tid på idræt, særligt pigerne. Denne stigning kan sandsynligvis tilskrives det faktum, at eleverne i gennemsnit dyrker flere aktiviteter end tidligere.

Evaluerings af effekten af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

For at vurdere, om Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har haft den ønskede effekt, er det centralt at vurdere, hvordan initiativerne har påvirket elevernes deltagelse i idræts- og foreningsaktiviteter. Et centralt succeskriterium for Let's Go-projektet er at modvirke det markante fald i foreningsdeltagelsen, som normalt ses fra 4. til 6. klasse. I dette afsnit undersøges, i hvilken grad initiativerne har formået at fastholde eleverne i idrætsaktiviteter og understøtte projektets overordnede mål.

Følgende punkter præsenterer tilsammen evalueringen af, hvorvidt initiativerne har bidraget til den tilsigtede effekt:

- **Stabilitet i idrætsdeltagelsen modsat nationale tendenser**
Andelen af elever, der dyrker idræt, sport og motion, har ligget stabilt på 83-84 pct. gennem hele projektperioden. Dette er i modsætning til den nationale tendens, hvor deltagelsen typisk falder med alderen, samt den lokale baselinemåling fra 2021, som også viste et lavere aktivitetsniveau blandt 13-14-årige end 9-12-årige.
- **Stigning i foreningsdeltagelse modsat nationale tendenser**
Foreningsdeltagelsen er steget fra 66 pct. i 4. klasse til 68 pct. i 6. klasse, hvilket står i kontrast til både den nationale tendens, hvor deltagelsen normalt falder med stigende alder, og den lokale baselinemåling fra 2021, hvor man også så, at færre elever i 6. klasse dyrkede foreningsidræt end i 4. klasse. Dette kan tolkes som en positiv effekt af initiativerne, der har fastholdt en større andel af eleverne i foreningslivet.
- **Stigning i det gennemsnitlige antal fritidsaktiviteter**
Eleverne deltager i gennemsnit i to fritidsaktiviteter i 6. klasse, hvilket er en stigning fra 1,5 aktiviteter i 4. klasse. Det er muligt, at denne stigning er et resultat af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, som har introduceret eleverne til nye og forskellige aktiviteter.
- **Stigning i det gennemsnitlige antal foreningsaktiviteter**
Eleverne dyrker i gennemsnit 1,4 forskellige foreningsaktiviteter i 6. klasse – en stigning fra 1,2 i 4. klasse. Denne udvikling afviger fra den nationale tendens, hvor

antallet af foreningsaktiviteter ofte falder med alderen. Dette kunne være et resultat af Let's Go-initiativet.

- **Aktiviteter præsenteret i IF og BS viser generel stigning eller stabilitet**
De fleste aktiviteter, der er blevet præsenteret under Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt, har enten oplevet en stigning i deltagelsen eller er forblevet stabile fra 4. til 6. klasse, med undtagelse af svømning og e-sport. Selv om det ikke er muligt at fastslå en direkte årsagssammenhæng mellem initiativerne og denne stigning, er det værd at bemærke, at mange af disse aktiviteter afviger fra den generelle nationale og lokale tendens. En sammenligning med to andre kommuner viser dog, at det kun er få aktiviteter, hvor stigningen blandt eleverne i Fredericia afviger markant fra udviklingen i andre kommuner, hvilket åbner muligheden for, at tendenserne kan være en del af større regionale eller nationale trends og ikke en egentlig effekt af Let's Go-projektet.
- **Flere elever er begyndt til aktiviteter, de har prøvet gennem Let's Go**
7 pct. af eleverne, der deltog i Idrætsfestivalen, og 24 pct. af eleverne, der deltog i Bland Selv Idræt, er begyndt fast til én eller flere af de aktiviteter, de blev introduceret til gennem Let's Go.
- **Interesse for at prøve aktiviteterne igen**
17 pct. af de elever, der deltog i Idrætsfestivalen, ønskede at prøve aktiviteterne igen, og for Bland Selv Idræt var interessen endnu højere, hvor 35 pct. ønskede at prøve aktiviteterne igen.
- **Bland Selv Idræt viser større effekt end Idrætsfestivalen**
Eleverne, der deltog i Bland Selv Idræt, udviste større interesse i at gentage aktiviteterne, og flere er begyndt fast til en aktivitet sammenlignet med dem, der deltog i Idrætsfestivalen. Dette tyder på, at Bland Selv Idræt, hvor man kommer ud i foreningen og får indblik i den daglige træning, har en større langsigtet effekt end det at møde idrætten i et meget afgrænset format på skolen.

Fra stigning til stabilisering: Kan Let's Go fastholde momentum over tid?

Resultaterne indikerer, at initiativernes indflydelse på idræts- og foreningsdeltagelsen over tid enten har stabiliseret sig eller er begyndt at aftage.

Den løbende evaluering af Let's Go-projektet viser, at foreningsdeltagelsen steg markant fra 66 pct. i 4. klasse til 75 pct. i 5. klasse, hvorefter den er faldet til 68 pct. i 6. klasse. Udviklingen ses både blandt drenge og piger. Samtidig steg det gennemsnitlige antal foreningsaktiviteter fra 1,2 i 4. klasse til 1,7 i 5. klasse, inden det faldt til 1,4 i 6. klasse. Mønstret ses også i specifikke aktiviteter som fodbold, badminton, yoga/pilates/afspænding, dans, mountainbike/gravelbike/BMX og lignende, atletik, dykning, motorsport, gymnastik og

kampsport, som alle oplevede en stigning fra 4. til 5. klasse og derefter enten et fald eller en stabilisering i 6. klasse.

Selvom projektet overordnet set har haft en positiv effekt i hele perioden fra 4. til 6. klasse, er det vigtigt at undersøge, hvad der kan forklare den aftagende eller stabiliserede effekt på idræts- og foreningsdeltagelsen fra 5. til 6. klasse, hvis initiativerne skal fortsætte efter projektets afslutning.

En mulig forklaring er, at nyhedsværdien af initiativerne er aftaget, hvilket kan have reduceret deres tiltrækningskraft blandt eleverne. Når et initiativ gentages, kan det miste den spænding og interesse, der oprindeligt tiltrak eleverne.

En anden mulig forklaring kan være den faldende tilfredshed med initiativerne fra 5. til 6. klasse, både generelt og specifikt i forhold til aktivitetsudbuddet ved Idrætsfestivalen. Det er vigtigt at overveje, hvorfor initiativerne i stigende grad har haft sværere ved at fastholde elevernes interesse.

Det er også værd at overveje, om den oprindelige indsats for at nedtone konkurrenceelementet er blevet mindre tydelig over tid. Dette kan potentielt have påvirket elevernes oplevelse af de to initiativer, især hvis fokuset på sjov og fællesskab er blevet mindre fremtrædende.

Uanset årsagen er det vigtigt at anerkende, at initiativernes indflydelse på idræts- og foreningsdeltagelsen er faldet fra midtvejsevalueringen (5. klasse) til slutevalueringen (6. klasse), og at det potentielt kræver flere ressourcer og en mere målrettet indsats for at fastholde elevernes engagement.

Alt i alt kan projektet dog stadig betragtes som en succes, da deltagelsen i 6. klasse er på niveau med – eller endda højere end – deltagelsen i 4. klasse. Dette er en positiv afvigelse fra de nationale og lokale tendenser, hvor foreningsdeltagelsen normalt falder i denne aldersgruppe. Initiativernes evne til at fastholde eller endda øge deltagelsen i en kritisk alder taler for initiativernes fortsættelse, men det er afgørende at tage højde for de udfordringer, der er blevet identificeret, hvis initiativerne skal videreføres på lang sigt.

Fra succes til læring: Hvad virker i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt?

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har hver især opnået succes på flere områder, når det kommer til at engagere eleverne i nye aktiviteter og fremme deres deltagelse i idrætslivet. Begge initiativer har bidraget til at introducere eleverne til nye idrætsgrene, og de har samtidig formået at skabe en stærkere sammenhæng mellem aktiviteterne i skoletiden og fritiden. I det følgende afsnit gennemgås, hvad der har fungeret bedst, samt hvilke elementer der har haft størst effekt på elevernes engagement og deltagelse.

- **Introduktion til nye aktiviteter**

Både Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har været succesfulde i at introducere

elever til nye aktiviteter. 64 pct. af eleverne prøvede mindst en ny aktivitet til Idrætsfestivalen, mens det gælder for 56 pct. for Bland Selv Idræt.

- **Større interesse for mindre kendte idrætsgrene**

Eleverne vælger i højere grad mindre traditionelle idrætsgrene, hvilket indikerer, at Bland Selv Idræt formår at præsentere idrætter, som eleverne måske ellers ikke ville vælge. Aktiviteter som BMX, klatring og gokart er mindst lige så populære som de store klassiske idrætter. Det er dog uklart, om interessen for disse idrætsgrene skyldes manglende tidligere kendskab eller de særlige rammer, hvor eleverne føler sig mere trygge i at eksperimentere med nye aktiviteter.

- **Stærkere samspil mellem initiativerne**

Der er sket en positiv udvikling i samspillet mellem Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt. Flere elever deltager nu i begge initiativer, hvilket tyder på, at de to koncepter understøtter hinanden effektivt. Det større overlap i aktivitetsudbuddet mellem de to initiativer har en særlig positiv effekt, da det giver eleverne en tryk introduktion til nye sportsgrene gennem Idrætsfestivalen, hvilket skaber motivation til at fortsætte med aktiviteten i Bland Selv Idræt uden for skoletiden. Dette styrker overgangen fra skoletid til fritid og bygger videre på elevernes oplevelse.

- **Wow-effekt**

Visse aktiviteter, såsom gokart og klatring, har haft en stærk 'wow-effekt', hvilket gør dem tiltrækkende for eleverne – selv uden tidligere introduktion gennem Idrætsfestivalen. Disse aktiviteter har vist sig at være yderst populære og har motiveret elever til at prøve noget nyt og udfordrende, da det vækker nysgerrighed og engagement på en måde, der adskiller sig fra de mere traditionelle aktiviteter.

- **Aktiviteter med wow-effekt, der tiltrækker piger**

Fra 5. klasse til 6. klasse har der været en stigning i andelen af piger, der har deltaget i Bland Selv Idræt, hvilket potentielt kan tilskrives en større indsats for at tilbyde og markedsføre aktiviteter, der appellerer til piger (f.eks. klatring), som var et særligt fokusområde under justeringsforslag til initiativet i midtvejsevalueringen.

- **Praktiske barrierer fremfor manglende interesse i initiativerne**

Manglende fastholdelse i aktiviteter fra Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt skyldes ikke manglende interesse for idræt, koncepterne i sig selv eller oplevelsen, men snarere praktiske årsager som travlhed og engagement i andre fritidsaktiviteter.

- **Begge initiativer har med succes nedtonet konkurrenceelementet for at fremme fællesskab og sjov til aktiviteterne**

Konkurrence og præstation fremstår som mindre barrierer i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt end i den traditionelle idræt, hvilket indikerer, at initiativerne effektivt formidler et fokus på sjov og fællesskab.

- **Starte sammen med andre nybegyndere**

At starte på samme niveau som andre i forbindelse med Bland Selv Idræt har været afgørende for mange elever. 17 pct. af eleverne blev placeret på rene nybegynderhold, mens 47 pct. var på blandede hold med både nye og erfarne deltagere. Eleverne føler sig mere trygge og inkluderede, når de er sammen med andre nybegyndere, hvilket forbedrer deres oplevelse.

- **Der er behov for initiativer som Let's Go**

Der er stor overensstemmelse mellem, hvad der motiverer elever, der allerede deltager i fritidsaktiviteter, og hvad eleverne motiveres af i den traditionelle foreningsidræt, mens Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har potentiale til at tiltrække de børn, der ikke på nuværende tidspunkt dyrker idrætsaktiviteter, som i højere grad motiveres af fællesskab og sjove oplevelser fremfor et præstationsfremmende miljø, hvor der sigtes mod at forbedre sig.

Eventuelle justeringsforslag til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Selvom det endnu ikke er afklaret, om Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt vil fortsætte efter projektets afslutning, har Fredericia Kommune tydeligt fokus på at gøre initiativerne bæredygtige. For at øge udbyttet af Let's Go-projektet, er der identificeret en række justeringsforslag, som kan bidrage til at styrke initiativerne og fastholde elevernes engagement i idrætsaktiviteter på lang sigt. Nedenfor præsenteres konkrete tiltag, der kan overvejes i den fremtidige planlægning af initiativerne.

- **Forbedring af aktivitetsudbuddet i Idrætsfestivalen**

En næsten lige så stor andel af eleverne fandt aktiviteter til Idrætsfestivalen interessante (24 pct.) som uinteressante (17 pct.), mens størstedelen forholdt sig neutrale i deres vurdering. Dette indikerer, at aktiviteterne ikke har formået at fange elevernes interesse eller skabt tilstrækkeligt engagement, hvilket bør overvejes i den fremtidige planlægning. Derudover er andelen af elever, der prøvede nye aktiviteter til Idrætsfestivalen, faldet fra 71 pct. i 5. klasse til 64 pct. i 6. klasse, og flere elever har udtrykt manglende lyst til at prøve aktiviteterne igen. En af de mest hyppige årsager til denne manglende interesse er, at eleverne ikke fandt aktiviteterne spændende. En gennemgang af aktivitetsudbuddet viser, at gentagelse af aktiviteter fra år til år kan være en potentiel forklaring på den faldende tilfredshed.

For at imødegå dette kan det være hensigtsmæssigt at sikre større variation i aktiviteterne hvert år, da gentagelser ser ud til at reducere elevernes motivation.

En anden mulig løsning er at tage udgangspunkt i de aktiviteter, som eleverne vælger i Bland Selv Idræt, da disse tilsyneladende appellerer mere til deres interesser. Selvom mange elever forholder sig neutrale til aktivitetsudbuddet i Bland Selv Idræt, er den generelle tilfredshed her langt højere end for Idrætsfestivalen og er steget siden sidste skoleår. Det er værd at bemærke, at eleverne selv har haft indflydelse på valg af aktiviteter i Bland Selv Idræt, mens de i Idrætsfestivalen er blevet tilfældigt fordelt klassevis. Ikke desto mindre kan det være nyttigt at tage

udgangspunkt i elevernes præferencer fra Bland Selv Idræt for at få et bedre indblik i, hvilke aktiviteter der vækker størst interesse.

- **Forbedring af aktivitetsudbuddet i Bland Selv Idræt**

Blandt dem, der deltog i Bland Selv Idræt, er tilfredsheden med udbuddet af aktiviteter steget fra 5. til 6. klasse. Når man kigger på barriererne blandt dem, der ikke har deltaget, viser det sig dog, at flere - sammenlignet med sidste skoleår - påpeger, at der ikke var nogen aktiviteter, der var spændende. Udbuddet fanger således ikke alle elevernes interesser.

- **Øget overlap mellem aktiviteterne på tværs af de to initiativer**

Nogle af de mest populære aktiviteter har ikke været tilgængelige i Bland Selv Idræt, hvilket kan mindske overgangen mellem initiativerne, hvilket potentielt kan mindske effekten, da det særligt er Bland Selv Idræt, der leder til reelle medlemskaber efterfølgende. For at sikre, at Idrætsfestivalen fungerer som et springbræt til Bland Selv Idræt, bør der være større overlap i aktiviteterne, så eleverne kan fortsætte de idrætsgrene, de finder interessante, og som de allerede har stiftet bekendtskab med i et trygt miljø med deres klasse. Det viser sig dog, at overlappet kan fungere på tværs af skoleår.

- **Forbedret markedsføring af Bland Selv Idræt**

15 pct. af eleverne havde ikke hørt om Bland Selv Idræt i 6. klasse, hvilket viser, at der er behov for bedre kommunikation om initiativet. Øget opmærksomhed gennem skoler og forældre kan være med til at øge kendskabet og deltagelsen i Bland Selv Idræt. Lignende spørgsmål er ikke stillet i de tidligere målinger, og derfor vides det ikke, om markedsføringen er blevet bedre gennem projektperioden.

- **Muligheden for at deltage med en ven**

16 pct. af eleverne, særligt piger, fravælger at deltage i Bland Selv Idræt, hvis de skal gøre det alene. En løsning kunne være at fremme muligheden for at tilmelde sig sammen med en ven, hvilket vil kunne øge trygheden og gøre oplevelsen mere attraktiv.

- **Fortsat nedtoning af præstation og konkurrence**

Når eleverne bliver spurgt til deres oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, fremstår det tydeligt, at begge initiativer haft succes med at reducere præstation og konkurrence, men der er fortsat en grad af konkurrence til stede, særligt i Bland Selv Idræt. Henholdsvis 18 pct. og 26 pct. af eleverne oplevede for meget fokus på at vinde, og de følte sig presset til at præstere, i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt. Denne oplevelse har direkte indflydelse på elevernes lyst til at fortsætte med aktiviteterne, hvor eleverne, der følte for meget fokus på konkurrence, var mindre tilbøjelige til at vise interesse for at prøve aktiviteterne igen. Yderligere nedtoning af konkurrence kan således gøre aktiviteterne mere tiltrækkende.

- **Håndtering af forskelle i erfaringsniveau**

6 pct. af eleverne, der deltog i Bland Selv Idræt, blev placeret på hold, hvor de var de eneste nybegyndere, hvilket har haft en negativ indvirkning på deres oplevelse. 25 pct. af disse elever fandt aktiviteterne uinteressante, og de havde i højere grad en oplevelse af, at der var for meget fokus på præstation og konkurrence, og en oplevelse af, at det handlede for meget om at blive bedre. At skabe et bedre mix af nye og erfarne deltagere kan øge trygheden og engagementet hos nybegyndere. Dette kræver dog trænere med et lidt andet fokus.

- **Tydeliggørelse af fokus på fællesskab og sjov**

Elever, der ikke deltager i foreningsidræt, oplever ofte, at der er for meget konkurrence og for lidt fællesskab i de traditionelle tilbud. Ved at gøre det mere tydeligt, at Let's Go-initiativet vægter fællesskab og sjov højt, kan det være med til at øge deltagelsen i de to initiativer blandt elever, der ikke ønsker være i et præstationsorienteret miljø.

- **Yderligere forbedring af tilmeldingsproceduren**

Tilmeldingsproceduren til Bland Selv Idræt er blevet forbedret fra 5. klasse til 6. klasse, og langt færre elever oplever således tilmeldingen som en barriere. Det er vigtigt at fortsætte med at optimere processen, så den er så brugervenlig som muligt og ikke udgør en barriere for deltagelse.

- **Støtte til idrætsforeningerne**

Foreningerne spiller en central rolle i at sikre, at initiativerne bliver implementeret på den tilsigtede måde. Det er vigtigt at vurdere, om foreningerne er tilstrækkeligt rustet til at understøtte Let's Go-initiativernes formål og skabe inkluderende miljøer. Der kan være behov for yderligere træning af foreningsledere og trænere i at håndtere nye deltagere og nedtone konkurrenceelementet.

Fra erfaring til inspiration: Hvad kan andre kommuner lære af Let's Go-projektet?

Let's Go-projektet har vist, at en målrettet og koordineret indsats potentielt kan bremse frafaldet i børn og unges deltagelse i idræts- og foreningsaktiviteter. Kombinationen af Idrætsfestivalen, der giver en tryk introduktion til nye idrætsgrene, og Bland Selv Idræt, som giver mulighed for at fortsætte disse aktiviteter i fritiden, er et godt bud på en model, der skaber bro mellem skole og fritid. Denne sammenhængende tilgang kan inspirere andre kommuner, der ønsker at styrke unges engagement i foreningslivet.

Selvom det ikke er entydigt, at den positive udvikling i elevernes deltagelse direkte kan tilskrives disse to initiativer, peger flere faktorer på, at Let's Go-projektet har nået sine mål om at få flere børn og unge til at have et aktivt idrætsliv, deltage i foreningslivet og bevare deres lyst til at være en del af foreningsfællesskabet. Udover at modvirke det frafald, der normalt opstår omkring 12-årsalderen, har projektet skabt nye muligheder for, at flere elever kan engagere sig i fritidsaktiviteter. Bland Selv Idræt har især været succesfuldt i at

motivere eleverne til at fortsætte i foreningslivet, mens Idrætsfestivalen har skabt en tryk introduktion til nye aktiviteter.

Der er dog stadig plads til forbedringer, især i forhold til at fastholde engagementet på længere sigt og sikre et aktivitetsudbud, der fortsat kan tiltrække og motivere eleverne. Projektets succes og relevans er dog tydelig, da det har formået at skabe rammer, der prioriterer fællesskab og sjov over præstation – en tendens, der adskiller sig fra den traditionelle foreningsidræts tilgang. Samtidig viser det sig, at mange opfatter det traditionelle fokus på konkurrence og præstation i foreningsidrættens som en barriere, hvilket understreger behovet for initiativer som Let's Go, der fremmer fællesskab og glæde ved deltagelse.

Samlet set kan Let's Go-projektet betragtes som en succes, der har skabt en værdifuld model for at fremme idrætsdeltagelsen blandt børn og unge, og som samtidig tilbyder vigtige læringer til andre kommuner.

Del 1: Metode og datagrundlag

Den samlede evaluering af Let's Go strækker sig over en toårig periode fra efteråret 2022 til sommeren 2024 og bygger på et kvantitativt og kvalitativt spor. Projektforløbet illustreres i bilagets figur 38.

Den kvantitative del af evalueringen følger den samme årgang gennem tre spørgeskemaundersøgelser: to i skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, og en i skoleåret 2023/2024, hvor de samme elever var rykket op i 6. klasse.¹ Data blev indsamlet via elektroniske spørgeskemaer, som eleverne udfyldte i en undervisningstime med hjælp og vejledning fra en lærer.

Den seneste spørgeskemaundersøgelse fra skoleåret 2023/2024, hvor eleverne gik i 6. klasse, resulterede i 329 gennemførte besvarelser, hvilket giver en svarprocent på 76. Det samlede kvantitative datagrundlag for de tre undersøgelser er præsenteret i tabel 1. Datagrundlaget på tværs af køn kan findes i bilag,

¹ Den første indsamling fandt sted i efteråret (nov./dec.) 2022, i forlængelse af den første Idrætsfestival og ét (ud af tre) Bland Selv Idræts-forløb, blandt elever på 5. klassetrin i skoleåret 2022/2023. Den næste indsamling blev udført i sommeren (juni) 2023, efter afholdelsen af de to sidste Bland Selv Idræts-forløb i første runde, stadig blandt 5. klasseelever i skoleåret 2022/2023. Den tredje indsamling blev gennemført i sommeren (juni) 2024, hvor de samme elever nu gik i 6. klasse i skoleåret 2023/2024, og hvor anden runde af én Idrætsfestival og tre Bland Selv Idræts-forløb var afsluttet. Undersøgelsen fra efteråret 2022 og sommeren 2023 refereres samlet som '5. klasse - skoleåret 2022/2023', mens undersøgelsen fra sommeren 2024 refereres som '6. klasse - skoleåret 2023/2024'.

tabel 6.

Resultaterne i denne rapport er primært baseret på tværsnitsdata, som sammenligner hele elevgruppen på tværs af de tre spørgeskemaundersøgelser. Dette giver et samlet billede af udviklingen for hele elevgruppen over tid, uden at være begrænset af, at det nødvendigvis er de samme elever, der deltager i hver undersøgelse.

Som supplement til tværsnitsdata anvendes en kohorteundersøgelse, hvor det, ved hjælp af oplysninger som skole, klasse, køn og fødselsdato, har været muligt at koble 114 elevers besvarelser på tværs af alle tre undersøgelser. Denne sammenkobling gør det muligt at analysere individuelle ændringer og mønstre over tid, hvilket giver en dybere forståelse af, hvordan enkelte elever har udviklet sig.

For at sikre, at resultaterne fra kohorteundersøgelsen er pålidelige, er der gennemført en frafaldsanalyse. Denne analyse viser, at der ikke er systematiske forskelle mellem de elever, der indgår i kohorten, og de øvrige elever i undersøgelsen, målt på udvalgte variable som køn, antal foreningsaktiviteter og ugentligt tidsforbrug. Dette styrker kohorteundersøgelsens validitet og understøtter de fund, der kommer fra tværsnitsstudiet.

Sammenfattende vil resultaterne i rapporten primært bygge på tværsnitsstudiet for at give et bredt og repræsentativt billede af udviklingen i hele elevgruppen. Kohorteundersøgelserne vil blive brugt som understøttende materiale, der kan give indsigt i individuelle udviklingsmønstre, som ellers kunne gå tabt i den bredere analyse.

Tabel 1: Datagrundlag

	Klasse- trin	Skoleår	Tidspunkt	Erritsø Fælles- skole	Fjord- bak- kesko- len	Frede- riks- odde Skole	Kirsti- nebjerg- skolen	Ulle- rup- bæk Skolen	I alt
Antal elever	5. klasse	2022/ 2023	Nov./dec. 2022	108	82	27	119	107	443
			Juni 2023	109	83	27	116	107	442
	6. klasse	2023/ 2024	Juni 2024	109	83	27	107	107	433
Antal svar	5. klasse	2022/ 2023	Nov./dec. 2022	56	52	9	97	71	285
			Juni 2023	88	53	10	86	91	328
	6. klasse	2023/ 2024	Juni 2024	93	66	5	87	78	329
Andel af be- svarel- ser (pct.)	5. klasse	2022/ 2023	Nov./dec. 2022	20	18	3	34	25	100
			Juni 2023	27	16	3	26	28	100
	6. klasse	2023/ 2024	Juni 2024	28	20	2	26	24	100
	5. klasse	2022/ 2023	Nov./dec. 2022	52	63	33	82	66	64
			Juni 2023	81	64	37	74	85	74

Besvarelsesprocent (pct.)	6. klasse	2023/2024	Juni 2024	85	80	19	81	73	76
---------------------------	-----------	-----------	-----------	----	----	----	----	----	----

Tabellen præsenterer analysens datagrundlag.

Der inddrages desuden resultater fra tidligere undersøgelser i kommunen til at analysere den samlede udvikling i forenings- og idrætsdeltagelsen og så vidt muligt beskrive, hvilken betydning Let's Go har haft. I forbindelse med en større kommuneundersøgelse i Fredericia Kommune i 2021 er der blandt andet indsamlet datamateriale på den samme elevgruppe, som på daværende tidspunkt gik i 4. klasse². Datamaterialet fra 2021 baserer sig på 396 besvarelser og en svarprocent på 77 (se bilag, tabel 7)³. Der inddrages også tal på antallet af foreningsmedlemmer fra Det Centrale Foreningsregister (CFR), der baserer sig på foreningers indrapportering⁴.

Boks 1: Coronapandemiens betydning for undersøgelsen i 2021

Undersøgelsen i 2021 blev gennemført i august/september 2021, hvilket er i samme periode som coronarestriktioner blev ophævet og store dele af samfundet var i gang med at genåbne efter at have været lukket ned i store dele af 2020 og 2021. Alle restriktioner for kultur-, fritids- og idrætsslivet blev ophævet den 10. september 2021. Idrætsdeltagelsen havde på dette tidspunkt stabiliseret sig og var nogenlunde tilbage på niveauet inden corona (Eske, 2021), og undersøgelsen er derfor et godt udgangspunkt for at se på udviklingen over tid. Det er dog vigtigt at påpege, at der trods genåbningen kan være efterslæb fra corona. Idans undersøgelser af coronakrisen effekt på voksne danskeres motions- og sportsvaner har blandt andet dokumenteret et fald i foreningsdeltagelsen og dertil et fald i deltagelsen i facilitetsafhængige aktiviteter under den første og anden nedlukning.

Der vil blive foretaget sammenligninger af resultaterne fra skoleårene 2022/2023 og 2023/2024, som vil blive holdt op mod resultaterne fra midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023), der sammenlignede data fra skoleårene 2021/2022 og 2022/2023. Disse sammenligninger skal bruges til at evaluere, hvordan projektets effekt har udviklet sig over tid, og f.eks. afdække ændringer undervejs. Derudover vil der blive lavet sammenligninger på

² Der foreligger desuden data fra 2020, som blev indsamlet i forbindelse med det oprindelige Let's Go-projekt, der sidenhen har gennemgået en række revideringer, som skyldes udfordringer med at få deltagelse fra andre kommuner samt udsættelser på grund af corona (Eske & Nielsen, 2021). Tal fra 2020 inkluderes ikke i denne rapport, da effekten af corona mudrer billedet. Da undersøgelserne i henholdsvis 2022/2023 udelukkende omfatter folkeskoler, er svar fra elever på privatskolerne i 2021 ekskluderet fra undersøgelsen. Vi ved fra tidligere undersøgelser (Pilgaard & Rask 2016), at børns idrætsdeltagelse er præget af deres forældres idrætsdeltagelse samt socioøkonomiske forhold. Derfor er det sandsynligt, at idrætsdeltagelsen ville være højere, hvis privatskolerne inddrages.

³ Spørgeskemaundersøgelsen i 2021 inkluderede ligeledes elever fra privatskoler. For at skabe det bedste sammenligningsgrundlag er disse elever ikke medtaget i denne rapport. Det er desværre ikke muligt at koble de enkelte elevers besvarelser i efteråret 2022 og sommeren 2023 med data fra 2021, da Let's Go-spørgsmålene tilbage i 2021 blev stillet til de daværende 5. klasseelever.

⁴ CFR tager højde for dobbeltregistrering i den forstand, at medlemmer, som er medlem i en forening, der er medlem af hovedorganisationer (DIF, DGI og/eller Firmaidrætten), kun tæller én gang. Er borgere medlem af flere foreninger, der ikke er medlem af de tre hovedorganisationer, tæller de én gang per medlemskab.

tværs af hele projektperioden (skoleårene 2021/2022 til 2023/2024), som vil være afgørende for at vurdere, om projektet kan betragtes som en succes.

Den kvalitative del af evalueringen består af en række semistrukturerede interviews med elever. Der blev afholdt interviews i forlængelse af de kvantitative undersøgelser i efteråret 2022 og sommeren 2024. I sommeren 2024 er der gennemført to interviews á to elever fra Fjordbakkeskolen, således har i alt fire elever deltaget⁵. Eleverne var udvalgt på tværs af køn og aktivitetstype samt på baggrund af, at de havde deltaget i Idrætsfestivalen samt i mindst ét Bland Selv Idræt-forløb.

Beskrivelse af koncepterne Idrætsfestival og Bland Selv Idræt

Ifølge Fredericia Kommune er grundtanken med Let's Go at '... udfordre den traditionelle tilgang i det lokale idrætsliv fra traditionelt og historisk at have fokus på konkurrence, kampe, turneringer og kontinuerlige træningsaktiviteter til at sætte den unges motivation, lyst og idrætsglæde i centrum igennem fællesskab og samvær' (Fredericia Kommune, 2022).

Let's Go skal således bidrage med et stærkere fokus på fællesskaber og idrætsaktiviteter, der gør det sjovt og motiverende at tage del i bevægelsesfællesskabet, frem for konkurrenceelementet. Eleverne på 5. og 6. årgang er blevet præsenteret for det brede bevægelsesfællesskab gennem to indsatser: Idrætsfestivaler og Bland Selv Idræt.

Idrætsfestivaler

Idrætsfestivaler blev afholdt i de enkelte skoledistrikter i kommunen, hvor lokale idrætsforeninger præsenterede eleverne på 5. og 6. årgang for en række forskellige idrætsgrene. Hver idrætsforening præsenterede sin idræt for tre klasser af tre omgange i blokke á ca. 1 times varighed. Eleverne har således ingen indflydelse haft på, hvilke aktiviteter de deltog i. Hver deltagende forening modtog et tilskud for deres medvirken.

Fredericia Kommune består af fire skoledistrikter med hver sin folkeskole, som omfatter elever fra 0.-9. klasse. De fire folkeskoler er alle opdelt i flere afdelinger, spredt over forskellige geografiske lokationer indenfor det givne skoledistrikt. Dertil kommer et fælles 10. klassestilbud, tre privatskoler og Frederiksodde Skole, som tilbyder særligt tilrettelagt undervisning (Fredericia Kommune, 2022).

I praksis blev de to Idrætsfestivaler afholdt i henholdsvis efteråret 2022 og 2023 på syv steder i kommunen, baseret på skolernes geografiske placering. Der blev afholdt flere idrætsfestival-arrangementer inden for samme distrikt. En oversigt over de foreningsaktiviteter, som eleverne blev præsenteret for til Idrætsfestivalen på de forskellige skoler/afdelinger, kan findes i bilaget, tabel 8 og tabel 9.

⁵ I efteråret 2022 blev der foretaget seks interviews á to elever fra Erritsø Fællesskolen, og således deltog i alt 12 elever.

Bland Selv Idræt

Idrætsforeningerne gav alle elever på 5. og 6. årgang adgang til tre gratis forløb. I Bland Selv Idræt kunne eleverne selv vælge imellem de aktiviteter, som var en del af tilbuddet, og som desuden foregik på tværs af køn og niveauer (se bilag, tabel 10 og tabel 11). Alle aktiviteter foregik uden for elevernes skoletid, og eleverne kunne deltage i alle de aktiviteter, de havde lyst til. Tilmeldingen foregik via en hjemmeside.

For at deltage som forening krævede det, at man havde kvalificerede instruktører, som kunne motivere både den enkelte og fællesskabet samt tilpasse aktiviteten til målgruppen. Deltagende foreninger modtog et tilskud pr. time, som kunne anvendes til foreningen, frikøb af instruktører osv.

I praksis fandt anden og sidste runde af Bland Selv Idræt med tre forløb sted i ugerne 39-45 (2023), 8-13 (2024) og 17-22 (2024)⁶.

⁶ Den første runde af Bland Selv Idræt med tre forløb fandt sted i ugerne 39-45 (2022), 8-13 (2023) og 15-20 (2023).

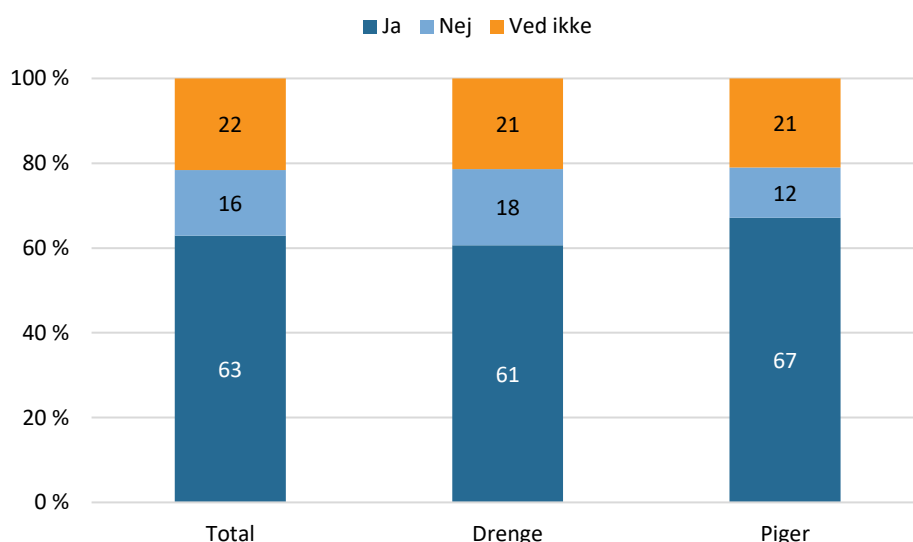
Del 2: Idrætsfestival og Bland Selv Idræt

Denne delanalyse kortlægger deltagelsen i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt blandt 6. klasseelever i skoleåret 2023/2024, elevernes oplevelse heraf samt hvilke barrierer og motivationsaktorer eleverne har for deltagelse i disse initiativer. Materiale fra de kvalitative interviews inddrages løbende, og der sammenlignes med elevernes deltagelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse.

Deltagelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Samlet set har 63 pct. af 6. klasseeleverne deltaget i Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024 (se figur 3), og deltagelsen er højere blandt piger (67 pct.) end drenge (61 pct.). Til sammenligning deltog 59 pct. i Idrætsfestivalen i skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, og hvor deltagelsen ligeledes var højere blandt piger (63 pct.) end drenge (56 pct.) (se bilag, figur 39). Deltagelsen er således steget for både drenge og piger.

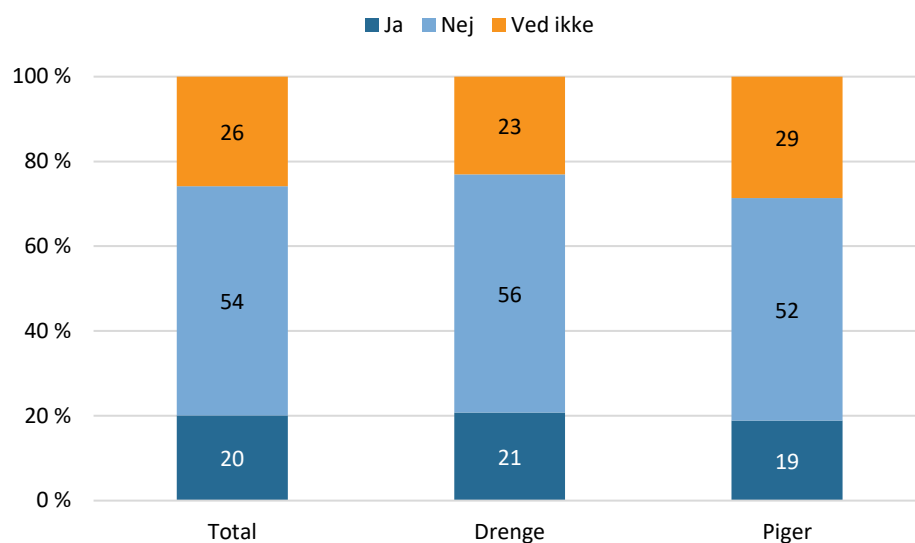
Figur 3: Deltagerstatistik i 6. klasse – Idrætsfestival (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Deltog du i Idrætsfestival?' i efteråret 2023 (n=329). Svarfordelingen præsenteres totalt og på tværs af køn.

Når det kommer til Bland Selv Idræt, er deltagelsen en del lavere. 20 pct. af eleverne i 6. klasse svarede 'ja' til at have deltaget i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (se figur 4). Modsat Idrætsfestivalen, hvor flere piger end drenge deltog, er der i Bland Selv Idræt en lille overvægt af drenge. Denne tendens var også tydelig i skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, dog med en større kønsforskel. Den samlede deltagelse i Bland Selv Idræt er generelt på niveau med sidste skoleår, men deltagelsen synes at være faldet blandt drenge og steget blandt piger (se bilag, figur 40).

Figur 4: Deltagelsesstatistik i 6. klasse – Bland Selv Idræt (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i efteråret 2023 (n=329). Svarfordelingen præsenteres totalt og på tværs af køn.

Det er vigtigt at understrege, at forudsætningerne for at deltage i Bland Selv Idræt er anderledes end for Idrætsfestivalen. Idrætsfestivalen foregår i skoletiden med klassekammeraterne og kræver ingen individuel tilmelding. Derimod skal eleverne selv tilmelde sig Bland Selv Idræt, som finder sted efter skoletid, ofte uden følgeskab. Derfor er det forventeligt, at færre deltager i Bland Selv Idræt.

Da Idrætsfestivalen afholdes i skoletiden, er sygdom den primære årsag til fravær, mens det forventes, at kun få elever aktivt vælger at blive væk. Dette er vigtigt at have i tankerne, når man vurderer udviklingen i deltagelsen mellem de to skoleår, som ikke nødvendigvis udtrykker en større tilfredshed med konceptet. Desuden indeholdt undersøgelsen fra skoleåret 2023/2024 en mere detaljeret beskrivelse af Idrætsfestivalen, suppleret med fotos fra festivalerne, hvilket har gjort det lettere for eleverne at genkalde sig begivenheden.

På trods af en mere detaljeret beskrivelse, bør det fremhæves, at deltagelsesprocenten potentielt kan være højere - ligesom det var tilfældet i midtvejsevalueringen - da børnene kan have svært ved at huske, om de har deltaget i Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt. Det afspejler sig først og fremmest i den relativt store andel af eleverne, der har svaret 'ved ikke/ikke relevant', når de bliver spurgt til deres deltagelse (se figur 3 og figur 4), men det fremgår også tydeligt i de kvalitative interviews:

Interviewer: "Denne her idrætsfestival, har I været med på den?"

Informant 1: "Ja."

Interviewer: "Ja, hvad prøvede i?"

Informant 2: "Jeg ved ikke, om jeg har, fordi jeg er ikke sikker på, hvad det er, men nogle gange melder min mor mig bare til aktiviteter uden at spørge mig, om jeg har lyst."

Interviewer: "Det var sådan en dag, hvor man kommer ud med sin klasse."

Informant 1: "Der hvor vi var oppe i ELBO hallen."

Informant 2: "Nåå! Ja, så har jeg været med."

Dreng og pige, Fjordbakkeskolen

Samspillet mellem Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

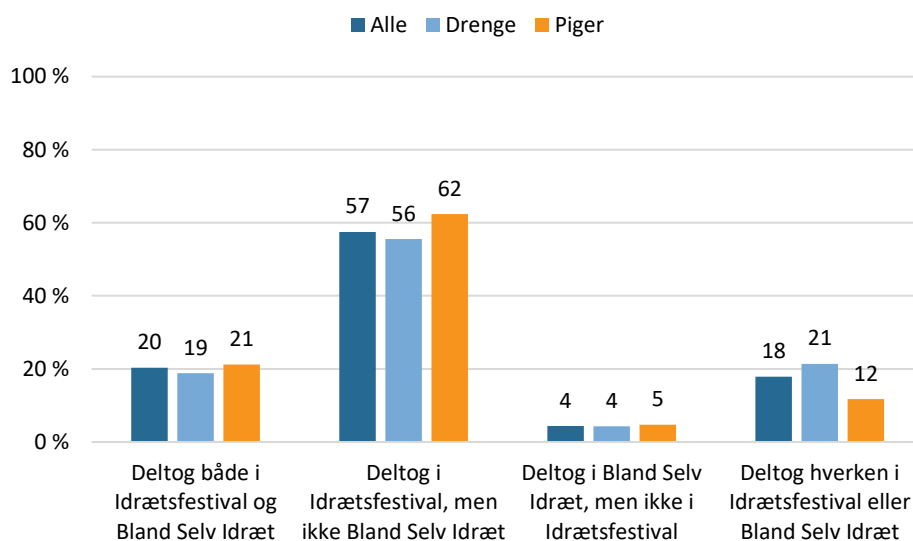
Udover at vurdere deltagelsen i de to koncepter individuelt, er det også relevant at se på samspillet mellem dem. Den oprindelige tanke med de to koncepter er, at eleverne først prøver aktiviteten under Idrætsfestivalen og derigennem får lyst til at deltage i samme aktivitet efter skoletid gennem Bland Selv Idræt. Derfor undersøges det nu, hvor mange af eleverne, der har deltaget i begge, ingen eller kun ét af de to initiativer.

I skoleåret 2023/2024 har 20 pct. af 6. klasseeleverne deltaget i begge initiativer, mens henholdsvis 57 pct. og 4 pct. udelukkende har deltaget i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt (se figur 5). 18 pct. deltog hverken i det ene eller det andet.

Sammenlignet med skoleåret 2022/2023, hvor eleverne gik i 5. klasse, har flere deltaget i begge initiativer, og færre har slet ikke deltaget (se bilag, figur 41). Flere piger og færre drenge har kun deltaget i Bland Selv Idræt, mens flere drenge og færre piger kun har deltaget i Idrætsfestivalen, sammenlignet med skoleåret 2023/2024.

Stigningen i andelen af elever, der deltager i begge initiativer, kan tyde på, at initiativerne spiller bedre sammen i den forstand, at Idrætsfestivalen i højere grad fungerer som springbræt til Bland Selv Idræt, hvor børnene bliver inspireret til at udforske aktiviteterne yderligere. Dette perspektiv vil blive udfoldet nærmere i senere afsnit.

Figur 5: Overlap mellem deltagelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser andelen af børn, der henholdsvis 1) deltog både i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, 2) deltog i Idrætsfestivalen, men ikke Bland Selv Idræt, 3) deltog i Bland Selv Idræt, men ikke Idrætsfestivalen, og 4) hverken deltog i Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt. Elever, der har svaret 'Ved ikke/ikke relevant' til af have deltaget i enten Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt, er således ikke medtaget i statistikken (n=207).

Opsummerende om deltagelsen i Idrætsfestival og Bland Selv Idræt

Andelen, der har deltaget i Idrætsfestivalen, er steget fra 59 pct. i skoleåret 2022/2023 til 63 pct. i skoleåret 2023/2024, mens deltagelsen i Bland Selv Idræt ligger på samme niveau i de to skoleår (20 pct.).

Der er desuden sket en stigning i andelen af elever, der både har deltaget i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, hvilket indikerer, at initiativerne spiller bedre sammen. Samtidig har færre elever slet ikke deltaget.

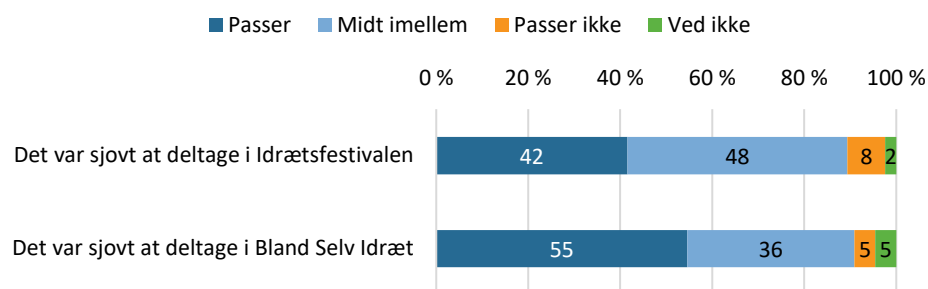
Oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

I evalueringen af de to initiativer er det relevant at undersøge, hvordan eleverne selv vurderer deres oplevelser med både Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt.

42 pct. af eleverne, der deltog i Idrætsfestivalen, synes, det var sjovt, mens kun 8 pct. var af den modsatte opfattelse (se figur 6). Samtidig bør det fremhæves, at omkring halvdelen af eleverne er neutrale i deres vurdering af, om det var sjovt at deltage (48 pct.).

Ser man på oplevelsen af Bland Selv Idræt, er det ligeledes overvejende positivt. Her synes 55 pct. af eleverne, at det var sjovt at deltage i Bland Selv Idræt, mens meget få har haft en negativ oplevelse (5 pct. synes ikke, at det var sjovt) (se figur 6). Igen er der en relativt stor andel af eleverne, der er neutrale i deres vurdering af, hvorvidt det var sjovt at deltage.

Figur 6: Oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålene: 1) 'Hvordan oplevede du Idrætsfestivalen og idrætsaktiviteterne? (Sæt ét kryds i hver linje)' og 2) 'Hvordan oplevede du Bland Selv Idræt og idrætsaktiviteterne? (Sæt ét kryds i hver linje), der blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er udelukkende stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til, at de deltog i hhv. Idrætsfestivalen (n=207) og Bland Selv Idræt (n=66) i skoleåret 2023/2024.

En sammenligning med elevernes oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i skoleåret 2022/2023 viser et markant fald i tilfredsheden, især i forhold til Idrætsfestivalen. Det udtrykker sig ved, at andelen af elever, der fandt Idrætsfestivalen sjov, er faldet med 29 procentpoint, mens tilfredsheden med Bland Selv Idræt er faldet med 10 procentpoint.

Den største årsag til det markante fald i tilfredsheden med Idrætsfestivalen er, at flere elever nu vurderer deres oplevelse som neutral. Andelen, der har svaret 'midt imellem', er steget betydeligt fra 22 pct. til 48 pct. Samtidig er andelen af elever, der direkte har udtrykt utilfredshed med Idrætsfestivalen, kun steget med 6 procentpoint. Dette indikerer, at den generelle nedgang i tilfredsheden i højere grad skyldes en øget neutralitet blandt eleverne end en egentlig stigning i utilfredshed. Faldet i tilfredsheden med Bland Selv Idræt skyldes udelukkende, at den neutrale svarkategori er steget, mens andelen af elever, der udtrykker decideret utilfredshed, er på niveau med sidst.

Overordnet set er det dog vigtigt at forholde sig til elevernes neutrale vurdering af begge initiativer, da det kan indikere, at initiativer ikke har skabt engagement, hvilket kan være en vigtig faktor at overveje i fremtidig planlægning.

Opsummerende om oplevelsen af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Størstedelen af eleverne fandt både Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt sjovt, men tilfredsheden er faldet sammenlignet med sidste skoleår, især for Idrætsfestivalen.

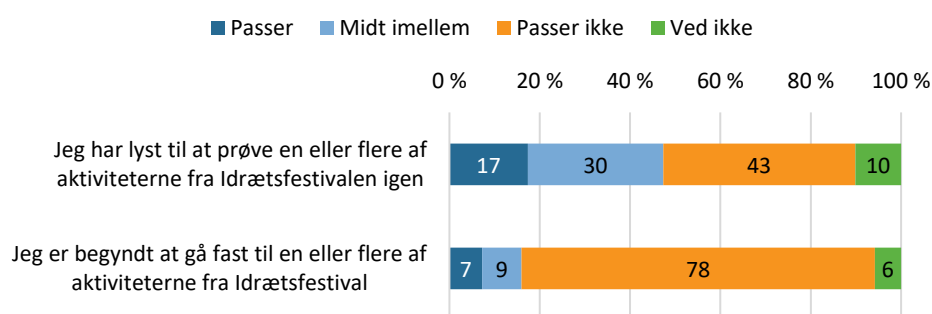
Denne nedgang i tilfredsheden skyldes primært, at flere elever forholder sig neutralt i deres vurdering af oplevelsen, snarere end en stigning i decideret utilfredshed. For Bland Selv Idræt er faldet i tilfredshed udelukkende relateret til en stigning i neutralitet, mens der for Idrætsfestivalen er en mindre stigning på 6 procentpoint i utilfredshed. Eleverne neutrale holdning kan indikere, at initiativerne ikke har fanget deres interesse eller skabt tilstrækkeligt engagement, hvilket bør overvejes i den fremtidige planlægning.

Interesse i at prøve aktiviteterne igen og overgangen til reelle medlemsskaber

Udover elevernes oplevelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt er det relevant at se på, hvor mange der ønsker at prøve aktiviteterne igen, og hvor mange der faktisk er begyndt at deltage fast i én eller flere af aktiviteterne efter at have deltaget i de to initiativer.

17 pct. af de elever, der deltog i Idrætsfestivalen, har lyst til at prøve aktiviteterne igen, mens 7 pct. allerede er startet fast (se figur 7).

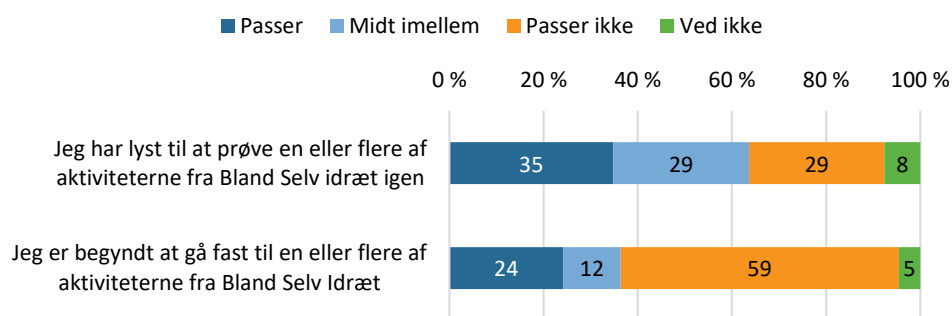
Figur 7: Interesse i at prøve aktiviteterne fra Idrætsfestivalen i 6. klasse igen (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvordan oplevede du Idrætsfestivalen og idrætsaktiviteterne (Sæt ét kryds i hver linje)', der blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er udelukkende stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til, at de deltog i Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024 (n=207).

For Bland Selv Idræt viser 35 pct. af eleverne interesse i at prøve aktiviteterne igen, og 24 pct. er allerede startet fast til én eller flere af dem (se figur 8).

Figur 8: Interesse i at prøve aktiviteterne fra Bland Selv Idræt i 6. klasse igen

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvordan oplevede du Bland Selv Idræt? (Sæt ét kryds i hver linje)', der blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er udelukkende stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til, at de deltog i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (n=66).

En sammenligning med undersøgelsen i skoleåret 2022/2023 viser dog, at faldet i tilfredsheden fra 5. klasse til 6. klasse afspejler sig i andelen af elever, der er interesserede i at prøve aktiviteterne igen. Andelen af elever, der har lyst til at prøve aktiviteterne fra Idrætsfestivalen igen, er faldet fra 40 pct. i 5. klasse til 17 pct. i 6. klasse. Samtidig er andelen, der

afviser at have lyst til at prøve aktiviteterne igen, steget fra 18 pct. til 43 pct. Selvom ændringen er mindre markant for Bland Selv Idræt, viser tallene en lignende tendens. Her er andelen af elever, der ønsker at gentage aktiviteterne, faldet fra 48 pct. til 35 pct., mens andelen, der ikke har interesse i at prøve aktiviteterne igen, er steget fra 23 pct. til 29 pct.

Det er dog vigtigt at bemærke, at andelen af elever, der er begyndt fast til én eller flere aktiviteter fra Idrætsfestivalen, har været uændret mellem de to skoleår (7 pct.), og for Bland Selv Idræt er andelen endda steget fra 21 pct. til 24 pct. Dette indikerer, at selvom tilfredsheden er faldet, har initiativerne fortsat en stabil effekt på elevernes idræts- og foreningsdeltagelse på tværs af de to skoleår.

Samlet set viser tallene, at Let's Go-projektet stadig har en positiv effekt på elevernes deltagelse i foreningsaktiviteter i 6. klasse, ligesom det gjorde sig gældende i midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023). Særligt Bland Selv Idræt synes at føre til reelle foreningsmedlemsskaber.

Selvom det er positivt, at en forholdsvis stor gruppe af elever udtrykker interesse for at prøve aktiviteterne igen eller allerede er begyndt at deltage regelmæssigt i én eller flere af aktiviteterne, er det samtidig vigtigt at pointere, at langt størstedelen af eleverne ikke er startet fast eller ikke viser interesse for at fortsætte. Årsagerne til denne manglende interesse vil blive uddybet i et senere afsnit.

Opsummerende om interessen for at prøve aktiviteterne igen samt overgangen til reelle medlemsskaber

Selvom tilfredsheden med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt er faldet fra 5. til 6. klasse, har initiativerne fortsat en stabil effekt på elevernes deltagelse i idræts- og foreningsaktiviteter. 17 pct. af eleverne fra Idrætsfestivalen vil gerne prøve aktiviteterne igen, mens 7 pct. allerede er begyndt fast. For Bland Selv Idræt ønsker 35 pct. at genbesøge aktiviteterne, og 24 pct. er begyndt at deltage fast. Let's Go-projektet har derfor stadig en positiv indflydelse på foreningsdeltagelsen, især gennem Bland Selv Idræt, hvilket understreger vigtigheden af overgangen fra Idrætsfestivalen til Bland Selv Idræt.

Udbuddet af aktiviteter i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Dette afsnit indleder med en præsentation af deltagelsen i aktiviteterne til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, efterfulgt af en række underafsnit, der belyser forskellige forhold relateret til aktivitetsudbuddet. Der fokuseres blandt andet på overlap i aktivitetsudbuddet mellem de to initiativer, aktiviteter med 'wow-effekt', ambitionen om at introducere eleverne til aktiviteter, de ikke tidligere har stiftet bekendtskab med før, samt manglende variation i aktivitetsudbuddet ved Idrætsfestivalen på tværs af skoleår.

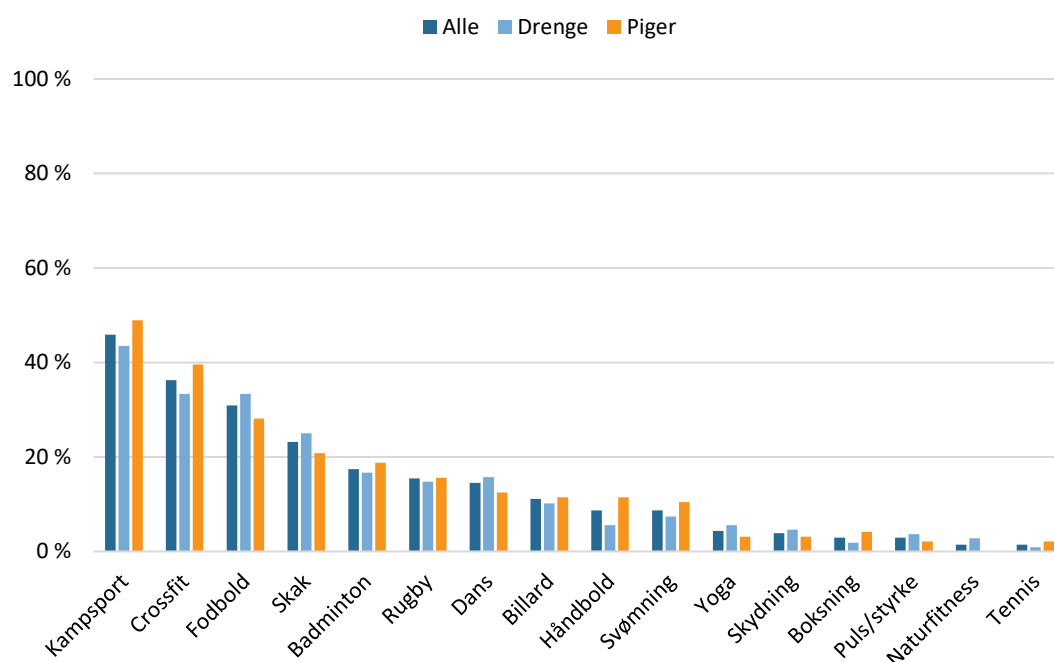
Deltagelsen i aktiviteter til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Først og fremmest bør det understreges, at deltagelsen i aktiviteterne ved henholdsvis Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt sker på forskellige præmisser. Ved Idrætsfestivalen

havde eleverne ikke indflydelse på valget af aktiviteter, da de blev tilfældigt fordelt klassevis. Dette betyder, at oversigten over børnenes deltagelse primært giver et overblik over aktivitetsudbuddet og ikke nødvendigvis afspejler elevernes egne præferencer. Dette står i kontrast til Bland Selv Idræt, hvor børnene aktivt har tilmeldt sig de aktiviteter, der interesserer dem, hvilket giver et tydeligere billede af deres egentlige interesser.

En nærmere analyse af deltagelsen i de forskellige aktiviteter ved Idrætsfestivalen viser, at flest børn har deltaget i kampsport, crossfit, fodbold, skak og badminton (se figur 9). Det er ikke overraskende, at kampsport har været den mest udbredte aktivitet, da det har været en del af Idrætsfestivalen på alle syv skoler (se bilag, tabel 8).

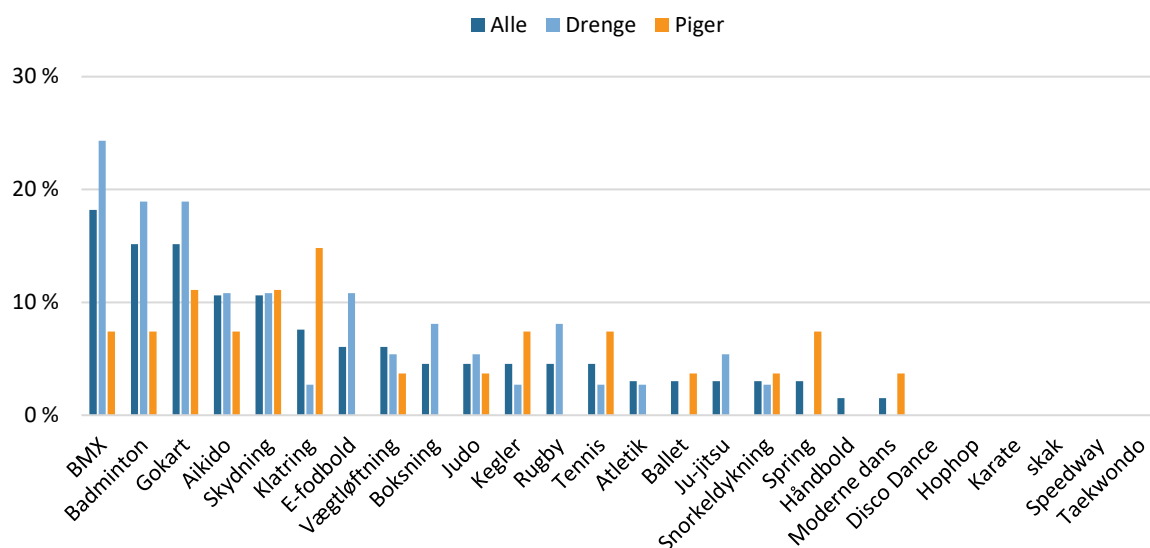
Figur 9: Deltagelse i aktiviteter til Idrætsfestivalen i 6. klasse (pct.)

Figuren viser andelen af elever, der har prøvet de respektive aktiviteter til Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024. Andelen er beregnet på baggrund af de 6. klasseelever, som har svaret 'ja' til, at de deltog i Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024 (n=207). Det er vigtigt at gøre opmærksom på, at eleverne ikke selv har haft indflydelse på, hvilke aktiviteter de har deltaget i. Fordelingen er sket tilfældigt pr. klasse. Bemærk desuden, at hver klasse har prøvet tre forskellige aktiviteter til Idrætsfestivalen. Bemærk, at mellem 14 pct. og 35 pct. af eleverne ikke kan huske én eller flere af de aktiviteter, de har deltaget i til Idrætsfestivalen.

Når vi ser på Bland Selv Idræt, hvor eleverne selv har valgt deres aktiviteter, fremgår det, at BMX, badminton, gokart, aikido, skydning og klatring er blandt de mest populære valg (se figur 10). Her er der markante forskelle mellem drengenes og pigernes præferencer. Drengene har primært valgt BMX, badminton og gokart, mens pigerne har foretrukket klatring, skydning og gokart. Der er også aktiviteter, der kun har tiltrukket det ene køn. F.eks. har ingen drenge valgt moderne dans, spring eller ballet, mens ingen piger har tilmeldt sig ju-jitsu, atletik, rugby, boksning eller e-fodbold.

Figur 10: Deltagelse i aktiviteter til Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser andelen af børn, der har dyrket de respektive aktiviteter i forbindelse med Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024. Andelen er beregnet på baggrund af de 6. klasseelever, som har svaret 'ja' til, at de deltog i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (n=66). Bemærk, at 17 af eleverne kan ikke huske, hvilket aktiviteter de har deltaget i til Bland Selv Idræt.

Det er bemærkelsesværdigt, at eleverne i mindre grad vælger de store klassiske foreningsidrætter som gymnastik eller håndbold, som ellers normalt er blandt de fortrukne aktiviteter i denne aldersgruppe (Forsberg et al., 2021). Blandt piger er der større deltagelse i aktiviteter som klatring, skydning og gokart end i mere traditionelle aktiviteter som dans, springgymnastik og håndbold, som ellers typisk er de mest foretrukne blandt piger. Tendensen er mindre udtalt blandt drenge, men det er stadig tydeligt, at de mindre traditionelle aktiviteter vækker lige så stor interesse som de store klassiske idrætter. F.eks. er BMX den aktivitet, som flest drenge har deltaget i til Bland Selv Idræt. Derudover har lige så mange drenge valgt gokart som badminton, der normalt er en af de meste populære aktiviteter. Deltagelsen i aikido og skydning har også været på samme niveau som e-fodbold, der normalt er blandt de fem mest populære aktiviteter blandt drenge i Fredericia Kommune.

Det samme gjorde sig gældende i skoleåret 2022/2023 (Eske & Forsberg, 2023), hvor både drenge og piger valgte de mere nicheprægede aktiviteter end de store klassiske foreningsidrætter. Der er således igen indikationer på, at Bland Selv Idræt formår at introducere børnene til nye aktiviteter, som de måske ellers ikke ville have valgt.

Det er uklart, om den øgede interesse for de mindre traditionelle aktiviteter skyldes, at eleverne og deres forældre tidligere ikke har været bekendt med disse muligheder, eller om det er de specifikke rammer og vilkår omkring Bland Selv Idræt, der har påvirket deltagelsen. Det kan være, at Bland Selv Idræt tilbyder en platform, hvor eleverne føler sig mere frie til at eksperimentere med nye og utraditionelle aktiviteter, som de ikke nødvendigvis ville have valgt i en mere traditionel foreningskontekst. Denne dynamik kan være værd at undersøge nærmere for bedre at forstå, hvilke faktorer der driver eleverne valg af aktiviteter, og hvordan initiativer som Bland Selv Idræt kan tilrettelægges for at maksimere

elevernes engagement i både traditionelle og nye idrætsgrene. Hvis den manglende deltagelse i de mindre traditionelle aktiviteter derimod skyldes manglende kendskab, kan det være nødvendigt at arbejde på at gøre udbuddet af foreningsaktiviteter mere synligt og tilgængeligt.

Opsummerende om valget af aktiviteter i forbindelse med Bland Selv Idræt

Igen i år er de mindre traditionelle aktiviteter er mindst lige så populære som de store klassiske idrætter, hvilket indikerer, at Bland Selv Idræt endnu engang formår at introducere børnene til nye aktiviteter, som de måske ellers ikke ville have valgt.

Det er uklart, om interessen for de mindre traditionelle idrætter skyldes tidligere manglende kendskab eller de særlige rammer ved Bland Selv Idræt, som muligvis giver eleverne større frihed til at eksperimentere med nye aktiviteter.

Tilfredshedsheden med udbuddet af aktiviteter

I forlængelse af den faldende tilfredshed med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt (se figur 6) er det også relevant at undersøge elevernes tilfredshed med udbuddet af aktiviteterne.

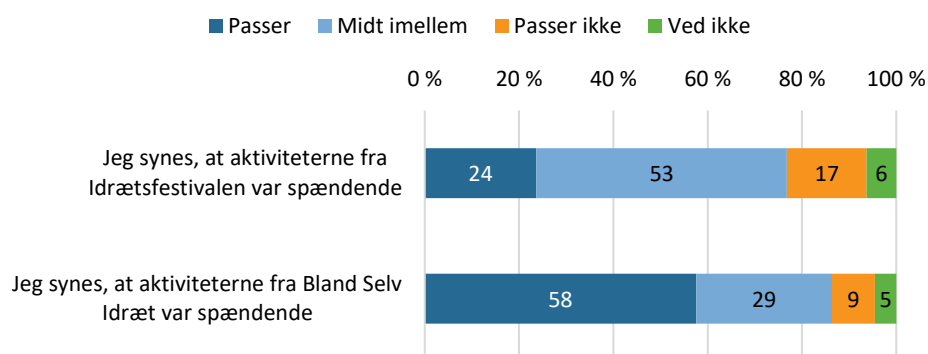
Når det kommer til Idrætsfestivalen, er det påfaldende, at næsten lige så mange elever fandt aktiviteterne interessante (24 pct.) som uinteressante (17 pct.) (se figur 11). Samtidig bør det fremhæves, at omkring halvdelen af eleverne er neutrale i deres vurdering af, om aktiviteterne var spændende.

Når det kommer til Bland Selv Idræt, er tilfredsheden med udbuddet mere positivt. 58 pct. af eleverne fandt aktiviteterne interessante, mens 9 pct. fandt dem uinteressante (se figur 11). Igen er der dog en relativt stor andel, der er neutrale i deres vurdering.

Det tyder således på, at aktivitetsudbuddet til Bland Selv Idræt falder mere i børnenes smag. I den forbindelse er det dog vigtigt at huske, at eleverne aktivt selv har valgt aktiviteterne til Bland Selv Idræt, mens de ingen indflydelse har haft på valget af aktiviteter til Idrætsfestivalen, da de er blevet tilfældigt fordelt klassevis. Ikke desto mindre kan det være nyttigt at tage udgangspunkt i elevernes præferencer fra Bland Selv Idræt for at få et bedre indblik i, hvilke aktiviteter der vækker størst interesse.

Denne skepsis rejser spørgsmålet om, hvorvidt eleverne fremover bør have mulighed for selv at vælge aktiviteter til Idrætsfestivalen. På den ene side kan det øge deres engagement, men der er risiko for, at eleverne vælger de aktiviteter, de allerede kender, og derfor ikke stifter bekendtskab med nye aktiviteter, som er et af de centrale formål med initiativerne. Samtidig kan det udfordre forsøget på at skabe en kultur, hvor fællesskab vægtes højere end konkurrence, især hvis f.eks. alle fodbold drenge vælger fodbold, hvilket giver mindre plads til de mindre erfarne.

Figur 11: Oplevelse af idrætsaktiviteterne i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålene: 'Hvordan oplevede du Idrætsfestivalen og idrætsaktiviteterne? (Sæt ét kryds i hver linje)', der blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er udelukkende stillet til de børn, der har svaret 'ja' til, at de deltog i hhv. Idrætsfestivalen (n=207) og Bland Selv Idræt (n=66) i skoleåret 2023/2024.

En sammenligning på tværs af skoleår viser desuden, at tilfredsheden med aktiviteterne til Bland Selv Idræt er steget 10 procentpoint⁷, og det tyder således på, at udbuddet af aktiviteter har været mere attraktivt. Desværre er det ikke muligt at lave en tilsvarende sammenligning for Idrætsfestivalen, da spørgsmålet ikke var inkluderet i forrige undersøgelse.

Overordnet set er det dog vigtigt at forholde sig til elevernes neutrale vurdering af begge initiativer, da det kan indikere, at aktiviteterne ikke i tilstrækkelig grad har fanget deres interesse – særligt når det kommer til Idrætsfestivalen, hvilket kan være overvejelse i planlægningen af aktiviteter fremadrettet.

Opsummerende om oplevelsen af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Størstedelen af eleverne er tilfredse med aktiviteterne til Bland Selv Idræt, og det tyder samtidig på, at udbuddet har været mere attraktivt i skoleåret 2023/2024 sammenlignet med 2022/2023.

Der er derimod en større skepsis omkring aktiviteterne, når det kommer til Idrætsfestivalen, hvor næsten lige så mange elever fandt aktiviteterne interessante som uinteressante, og hvor størstedelen har været neutrale i deres vurdering. Dette rejser spørgsmålet, om eleverne i fremtiden bør have mulighed for selv at vælge aktiviteter til Idrætsfestivalen for at fremme engagementet, men det kan samtidig udfordre forsøget på at flytte fokus fra konkurrence til fællesskab, og samtidig mindske sandsynligheden for, at eleverne stifter bekendtskab med nye aktiviteter. En andet greb kan være at tage udgangspunkt i eleverne præferencer fra Bland Selv Idræt, der synes at falde bedre i børnene smag, da det giver et bedre indblik i, hvilke aktiviteter der vækker størst interesse.

Idrætsfestival som springbræt til deltagelse i Bland Selv Idræt

Idrætsfestivalen var oprindeligt tiltænkt som et springbræt, hvor eleverne i trygge rammer, omgivet af deres klassekammerater, bliver introduceret til nye sportsgrene, som skaber

⁷ Spørgsmålet omkring, om eleverne fandt aktiviteterne spændende.

motivation til at udforske og fordybe sig yderligere i de samme aktiviteter i et mere selvvalgt og frit miljø efter skoletid gennem Bland Selv Idræt.

Selvom midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023) viste, at denne sammenhæng ikke var afgørende for alle elever, havde den en betydning for nogen. For at Idrætsfestivalen kan fungere som et effektivt springbræt til Bland Selv Idræt, er det dog vigtigt, at der er et vist overlap mellem de aktiviteter, der udbydes i begge initiativer. Det kvalitative materiale understøtter denne pointe, da eleverne beskriver, hvordan samværet med deres klassekammerater under Idrætsfestivalen gør det lettere at vælge og fortsætte med en aktivitet i Bland Selv Idræt. En elev udtrykker det således:

Informant: "Ja, fordi du har din klasse med og dine venner, og så kan man, hvis man synes, det er sjovt, så kan de være sammen og starte til BMX sammen."

Interviewer: "Så det betyder også noget for dig, at du er der sammen med din klasse?"

Informant: "Ja, for hvis du selv tænker 'jeg vil faktisk gerne prøve BMX', så ved du jo ikke, om der er nogen, du kender der, og så bliver det nok lidt kedeligt, fordi du har ikke nogen at kunne snakke med det om [...]. Så bliver det bare lidt svært, og nogle har måske gået der i flere år, og nogle er måske lige startet, så dem, der har gået der i flere år, ved lidt mere."

Pige, Fjordbakkeskolen

Eleven fremhæver således også vigtigheden af at have kendte ansigter omkring sig, hvilket kan motivere elever til at fortsætte med aktiviteterne udenfor skoletid.

Der er flere eksempler på, hvordan overlap mellem Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har haft en positiv effekt. F.eks. har 16 pct. af de elever, der prøvede kampsport til Idrætsfestivalen, valgt at fortsætte med kampsport (aikido, boksning, jiu-jitsu eller judo) i Bland Selv Idræt. Dette viser, at når aktiviteterne præsenteres i begge initiativer, fungerer Idrætsfestivalen som en god introduktion og motiverer eleverne til at fortsætte og fordybe sig i en bestemt aktivitet.

En udfordring er dog, at nogle af de mest populære aktiviteter fra Idrætsfestivalen, som crossfit, fodbold og skak, ikke er tilgængelige i Bland Selv Idræt. Dette begrænser elevernes muligheder for at fortsætte med de aktiviteter, de har fundet interessante, hvilket kan mindske den samlede effekt af initiativerne.

Det er interessant at bemærke, at overlappet mellem aktiviteterne fra Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt også kan fungere på tværs af skoleår. For eksempel blev BMX introduceret på Idrætsfestivalen i 2022/2023, men aktiviteten blev først en del af Bland Selv Idræt året efter, i 2023/2024, hvor den opnåede stor tilslutning. Dette viser, at aktiviteter, som eleverne blev introduceret til et tidligere skoleår, fortsat kan vække interesse og tiltrække deltagelse, selv når de først bliver tilgængelige i Bland Selv Idræt året efter. Det understreger, at overlappet mellem initiativerne ikke behøver at ske i samme år for at skabe en succesfuld overgang.

Opsummerende om valget af aktiviteter i forbindelse med Bland Selv Idræt

Et afgørende element i succes for både Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt er det overlap, der eksisterer mellem de aktiviteter, som udbydes i begge initiativer. Dette overlap giver eleverne en tryk introduktion til nye sportsgrene sammen med deres klassekammerater under Idrætsfestivalen, hvilket skaber motivation til at fortsætte med de samme aktiviteter i et mere frit miljø efter skoletid gennem Bland Selv Idræt.

Derfor er det en udfordring, at nogle af de mest populære aktiviteter fra Idrætsfestivalen ikke er tilgængelig i Bland Selv Idræt, hvilket kan mindske initiativernes effekt.

Det viser sig dog, at overlappet mellem initiativerne ikke behøver at ske i samme år for at skabe en succesfuld overgang, men at overlappet kan fungere på tværs af skoleår.

Aktiviteter med en særlig wow-effekt

Selvom et overlap mellem aktiviteterne i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt er vigtigt for nogle elever, så er det også tydeligt, at aktiviteter med en særlig wow-effekt, som gokart og klatring, har stor tiltrækningskraft, selv uden tidligere introduktion via Idrætsfestivalen.

I skoleåret 2023/2024 har klatring, der ikke var tilgængelig sidste skoleår, tiltrukket mange piger. 15 pct. af de piger, der deltog i Bland Selv Idræt, valgte klatring. Sidste år var det gokart og skydning, der især tiltrak drenge. Wow-effekten ser ud til at være en nøgelfaktor i at motivere eleverne til at deltage, da den vækker nysgerrighed og engagement på en måde, der adskiller sig fra de mere traditionelle aktiviteter.

Dette indikerer, at et overlap kan være gavnligt, men ikke en forudsætning for succes. De to initiativer kan således både fungere godt i samspil, men også stå stærkt hver for sig, afhængigt af aktivitetens natur og appel til børnene.

Endelig er det værd at bemærke, at der i 6. klasse har været en stigning i pigernes deltagelse i Bland Selv Idræt, hvilket potentielt kan tilskrives en større indsats for at tilbyde og markedsføre aktiviteter, der appellerer til piger (f.eks. klatring), som var et særligt fokuspunkt i midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023).

Opsummerende om aktiviteter med en særlig 'wow-effekt'

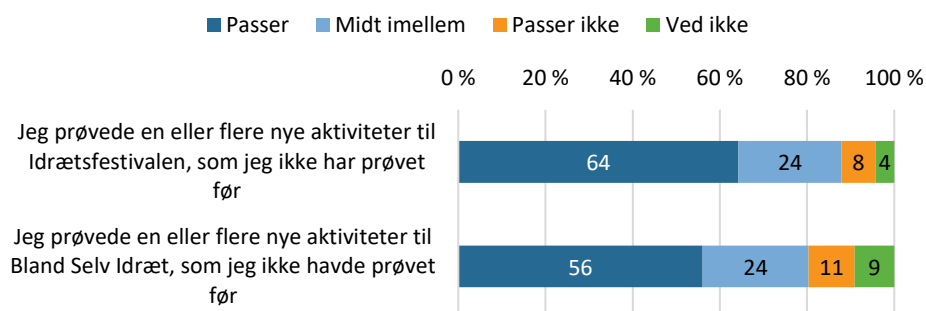
Selvom det er vigtigt, at Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt understøtter hinanden i forhold til aktivitetsudbuddet, så har aktiviteter med en særlig wow-effekt, som gokart og klatring, haft stor tiltrækningskraft i Bland Selv Idræt, selv uden tidligere introduktion fra Idrætsfestivalen. Dette fremhæver, at de to initiativer bør ses som komplementære, men også selvstændige koncepter.

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt introducerer elever til nye idrætsaktiviteter. Let's Go-projektet har som en af sine centrale målsætninger at introducere eleverne til nye idrætsaktiviteter, som de ellers ikke tidligere har stiftet bekendtskab med. I det følgende

undersøges det, hvordan Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt konkret har bidraget til at opfylde denne ambition.

64 pct. af eleverne har prøvet mindst én ny aktivitet i forbindelse med Idrætsfestivalen (se figur 12), mens det samme gør sig gældende for 56 pct. af eleverne i forbindelse med Bland Selv Idræt (se figur 12).

Figur 12: Prøvet nye aktiviteter i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålene: 'Hvordan oplevede du Idrætsfestivalen/Bland Selv Idræt og idrætsaktiviteterne? (Sæt ét kryds i hver linje)', der blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er udelukkende stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til, at de deltog i hhv. Idrætsfestivalen (n=207) og Bland Selv Idræt (n=66) i skoleåret 2023/2024.

At de to initiativer giver børnene mulighed for at prøve nye aktiviteter, opleves som en positiv ting, når man inddrager materiale fra de kvalitative interviews:

"Den [oplevelsen til idrætsfestivalen] var ret god, fordi jeg prøvede nogle nye aktiviteter, som jeg ikke havde prøvet før."

Pige, Fjordbakkeskolen

"Jeg kunne godt lide det, fordi jeg synes, det er vigtigt nogle gange at prøve nogle nye ting. [...] jeg synes det kan være ret vigtigt at prøve nye ting og se, om man synes, det er sjovt."

Dreng, Fjordbakkeskolen

Informant: "Først troede jeg, det ville være lidt kedeligt, men så tog jeg derhen, og så synes jeg faktisk, det blev sjovere."

Interviewer: "Hvad var det ved det, der var sjovt?"

Informant: "At man lærte nye ting."

Pige, Fjordbakkeskolen

Det er ikke nødvendigvis overraskende, at så mange elever har stiftet bekendtskab med nye aktiviteter ved Idrætsfestivalen, da udbuddet inkluderer mange nicheaktiviteter, som de færreste børn tidligere har prøvet. Samtidig øger det sandsynligheden for at prøve noget nyt, når eleverne fordeles tilfældigt på aktiviteterne.

I Bland Selv Idræt er det derimod interessant, at over halvdelen stadig har valgt noget, de ikke har prøvet før. Det tyder således på, at selv når de har frihed til at vælge, så udforsker de nye muligheden fremfor at vælge de kendte og trygge aktiviteter.

På den måde ser det ud til, at begge initiativer har succes med at introducere eleverne til nye aktiviteter.

Opsummerende om initiativernes mål om at introducere elever til nye idrætsaktiviteter

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har været succesfulde i at introducere elever til nye idrætsaktiviteter. 64 pct. af eleverne har prøvet mindst én ny aktivitet i forbindelse med Idrætsfestivalen, mens 56 pct. har gjort det samme gennem Bland Selv Idræt.

Selv når eleverne har frihed til at vælge selv, udforsker de nye aktiviteter fremfor at vælge de kendte og trygge aktiviteter.

Manglende variation i aktivitetsudbuddet til Idrætsfestivalen

Selvom mange elever har prøvet nye aktiviteter under Idrætsfestivalen (se figur 12), viser en sammenligning med midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023), at færre elever har stiftet bekendtskab med nye aktiviteter i 6. klasse sammenlignet med i 5. klasse. Konkret er andelen af elever, der prøvede nye aktiviteter til Idrætsfestivalen, faldet fra 71 pct. i 5. klasse til 64 pct. i 6. klasse. Samtidig er andelen af elever, der ikke ønsker at deltage i de samme aktiviteter igen, steget markant fra 18 pct. til 43 pct. i samme periode.

En gennemgang af aktivitetsudbuddet i skoleåret 2023/2024 viser, at mange af de samme aktiviteter blev gentaget fra året før. På flere skoler, som Krogsager og Højmosen, blev 4 ud af 8 aktiviteter gentaget, mens Indre Ringvej og Høgevej gentog 5 ud af 8 aktiviteter. På Bøgeskov var det kun 1 ud af 3 aktiviteter, der gik igen, mens 4 ud af 8 aktiviteter blev gentaget på Taulov og Skærbæk. Skjoldborgsvejen gentog 4 ud af 11 aktiviteter, Skolesvinget 1 ud af 4, og Friskolen og Real Skolen gentog 6 ud af 11 aktiviteter fra det foregående år.

Det store overlap i udbuddet af aktiviteter på tværs af skoleåret kan være en central forklaring på faldet i elevernes tilfredshed med Idrætsfestivalen fra 5. klasse til 6. klasse. Det kommer blandt andet til udtryk i det kvalitative materiale, hvor en elev bemærker, at gentagelsen af de samme aktiviteter reducerer begejstringen for Idrætsfestivalen, da eleverne ikke får mulighed for at prøve noget nyt, hvilket ellers er en vigtig del af Idrætsfestivalens formål:

"En ting, som godt kunne være vigtig, er, at man ikke får den samme sport flere gange i streg. Det prøvede vi. Der har vi fået crossfit tre år i streg nu, så det er ikke så fedt mere, for så prøver man jo ikke noget nyt, som jeg tror lidt er pointen med det."

Dreng, Fjordbakkeskolen.

Det er dog vigtigt at bemærke, at dette fald i tilfredshed på grund af overlap i aktiviteter ikke har ført til et tilsvarende fald i antallet af elever, der faktisk er begyndt til en eller flere

af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen (se figur 7). Andelen af elever, der er startet eller planlægger at starte til en af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen, er forblevet uændret fra 2022/2023 til 2023/2024. Dette indikerer, at selvom tilfredsheden måske er faldet på grund af manglende variation, har initiativerne fortsat en stabil effekt på elevernes idræts- og foreningsdeltagelse.

Opsummerende om manglende variation i aktivitetsudbuddet til Idrætsfestivalen

Andelen af elever, der har prøvet nye aktiviteter i forbindelse med Idrætsfestivalen, er faldet fra 71 pct. i 5. klasse til 64 pct. i 6. klasse, og flere elever har udtrykt manglende lyst til at gentage de samme aktiviteter. Gentagelse af aktiviteter fra tidligere år kan potentielt være en forklaring på faldet i tilfredsheden med Idrætsfestivalen, selvom det ikke har påvirket antallet af elever, der er startet til en af aktiviteterne.

Motivationsfaktorer i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Motivationen for at starte eller vise interesse for en ny aktivitet kan give indsigt i, hvad der driver eleverne til at deltage i idrætsaktiviteter og fastholde deres engagement på længere sigt. Først rettes fokus mod forskellene i motivation mellem elever, der allerede er startet til en aktivitet i forlængelse af de to initiativer, og elever, der endnu ikke er startet, men viser interesse. Derefter undersøges forskelle i motivation på tværs af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt. I begge analyser bør det bemærkes, at svarfordelingen bygger på relativt få respondenter.

Forskelle i motivationen blandt dem, der allerede er startet, og dem, der viser interesse

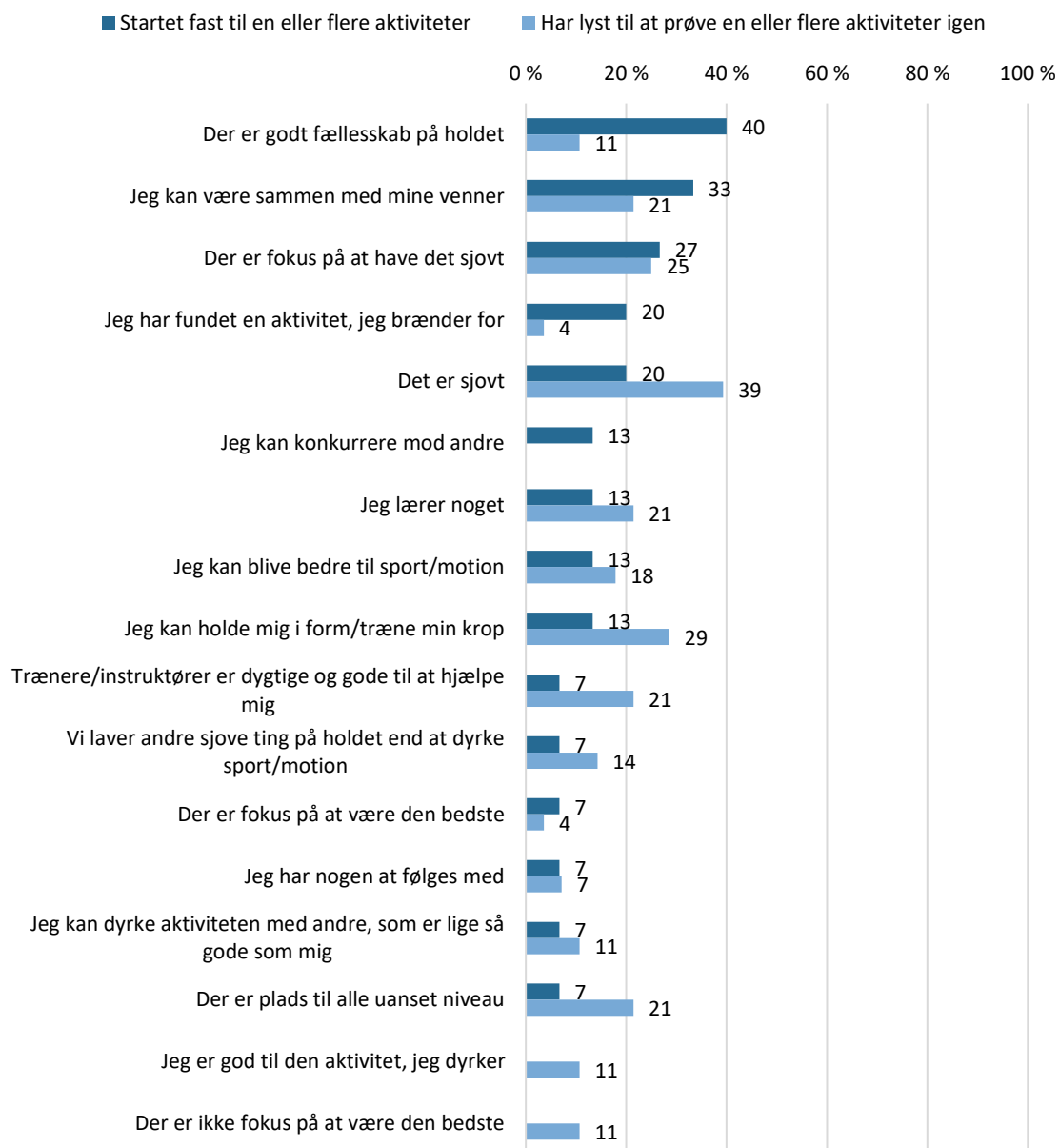
I forhold til Idrætsfestivalen er det især det sociale aspekt, der driver eleverne. Figur 13 viser, at 40 pct. af de elever, der er startet fast til en aktivitet, fremhæver fællesskabet på holdet som en central faktor. Det sociale element understreges yderligere af, at 33 pct. af eleverne angiver muligheden for at være sammen med venner som en vigtig motivationsfaktor. Derudover vægtes det højt, at der er fokus på at have det sjovt (27 pct.).

For de elever, der ikke nødvendigvis er startet fast til en aktivitet, men viser interesse, er 'sjov' den mest afgørende faktor. Hele 39 pct. angiver, at de gerne vil fortsætte med aktiviteter, fordi de synes, det er sjovt. Andre vigtige motivationsfaktorer er ønsket om at holde sig i form og træne sin krop (29 pct.), at der er plads til alle uanset niveau (21 pct.), og at trænere/instruktører er dygtige til at hjælpe (21 pct.).

Forskellen i motivation mellem elever, der er startet til en aktivitet, og elever, der viser interesse for at prøve igen, kan skyldes, at de to grupper befinder sig i forskellige stadier af deres engagement. De, der allerede er startet fast til en aktivitet, har allerede oplevet den sociale dynamik og fællesskabet på holdet, mens elever, der endnu ikke er startet fast, primært drives af nysgerrighed og umiddelbar glæde ved oplevelsen. For sidstnævnte er faktorer

som fysisk velvære, trænerne og inklusion også centrale i deres overvejelser, da de endnu ikke har oplevet samme sociale tilknytning.

Figur 13: Vigtigste grunde til at være startet fast til en aktivitet fra Idrætsfestivalen eller have lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne igen (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til følgende to spørgsmål, som er stillet i skoleåret 2023/2024: 1) 'Hvad er de tre vigtigste grunde til, at du er begyndt at gå fast til en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen?' (n=15) og 2) 'Hvad er de tre vigtigste grunde til, at du har lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen igen?' (n=28). Spørgsmålene er således kun stillet til de elever, der har svaret 'Passer' til minimum ét af følgende udsagn: 1) 'Jeg har lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen igen' og 2) 'Jeg er begyndt at gå fast til en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen'.

Også når det kommer til Bland Selv Idræt er der forskelle mellem de elever, der allerede er startet fast til en aktivitet, og dem, der ikke er startet, men viser interesse.

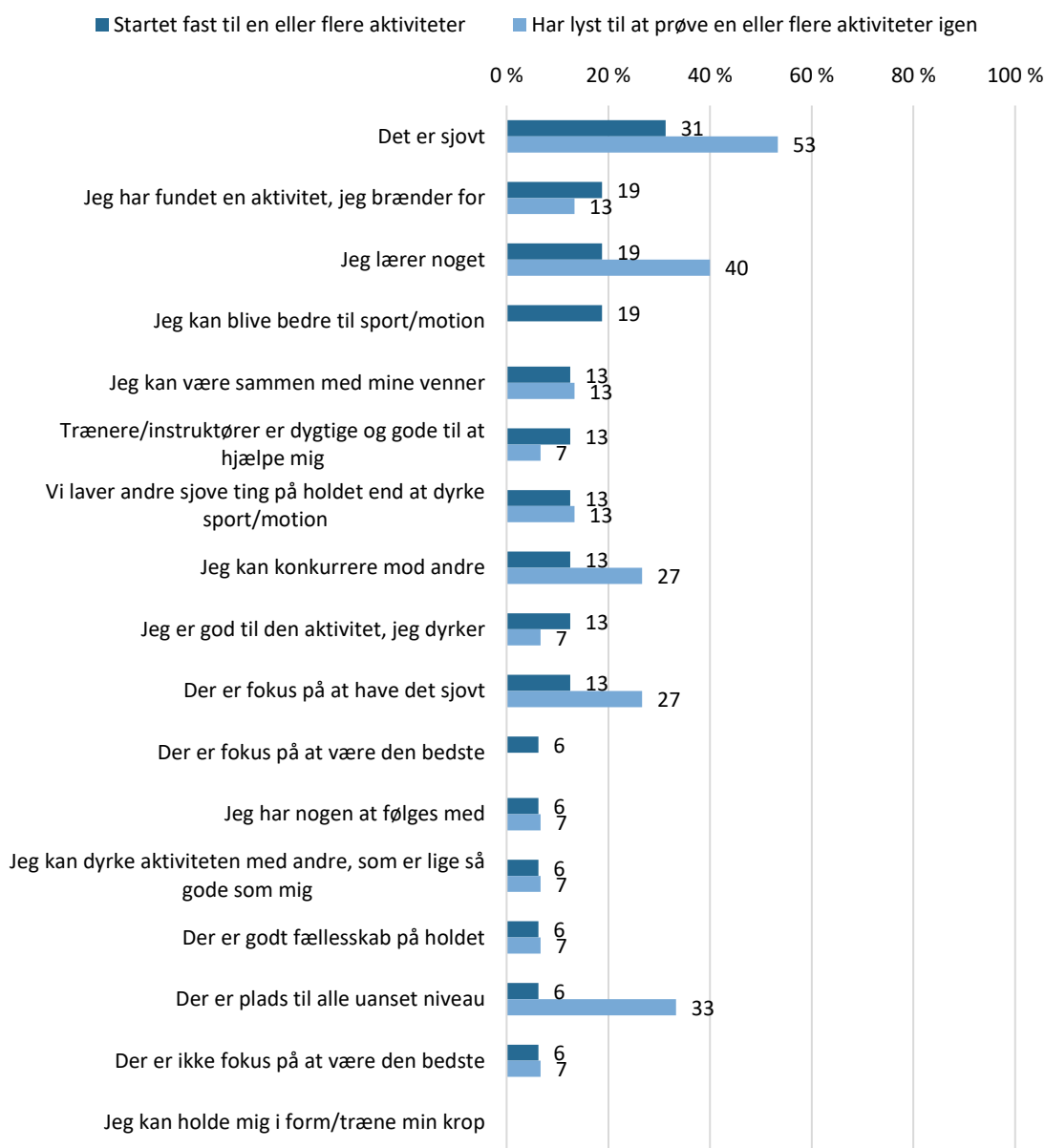
Når det kommer til Bland Selv Idræt, er det for begge grupper vigtigst, at aktiviteten er sjov (se figur 14), men derudover er deres motivationsfaktorer meget forskellige.

Elever, der allerede er startet, lægger stor vægt på at brænde for aktiviteten (19 pct.), at lære noget nyt (19 pct.) og at blive bedre til sporten (19 pct.), hvilket indikerer, at de er meget fokuserede på deres personlige udvikling og forbedring af deres fysiske evner.

Omvendt er inklusion en nøgelfaktor for dem, der endnu ikke er startet, men har lyst til det. Hele 33 pct. fremhæver, at det er vigtigt, at der er plads til alle uanset niveau, hvilket viser, at disse elever søger tryghed og et fællesskab, hvor de ikke føler sig presset til at præstere på et bestemt niveau.

Kort sagt, elever, der allerede deltager, er mere optaget af at udvikle deres færdigheder, mens elever, der overvejer at starte, søger en sjov og inkluderende oplevelse, hvor alle kan være med.

Figur 14: Vigtigste grunde til at være startet fast til en aktivitet fra Bland Selv Idræt eller have lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne igen (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til følgende to spørgsmål, som er stillet i skoleåret 2023/2024: 1) 'Hvad er de tre vigtigste grunde til, at du er begyndt at gå fast til en eller flere af aktiviteterne fra Bland Selv Idræt?' (n=16) og 2) 'Hvad er de tre vigtigste grunde til, at du har lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne fra Bland Selv Idræt igen?' (n=15). Spørgsmålene er kun stillet til de elever, der har svaret 'Passer' til minimum ét af følgende udsagn: 1) 'Jeg har lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen igen' og 2) 'Jeg er begyndt at gå fast til en eller flere af aktiviteterne fra Idrætsfestivalen'.

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt former børns motivation forskelligt

En sammenligning mellem Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt illustrerer, at de to initiativer kan noget forskelligt og tiltrækker eleverne på baggrund af forskellige motivationsfaktorer (se figur 13 og figur 14). De elever, der starter til en aktivitet i forlængelse af Idrætsfestivalen, lægger stor vægt på det sociale aspekt, mens elever, der starter efter Bland Selv Idræt, er mere fokuserede på deres personlige udvikling.

En mulig forklaring på forskellen i motivation mellem elever fra Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt kan være den indledende oplevelse af tryghed. Eleverne fra Idrætsfestivalen har allerede fået en forsmag på aktiviteten i et trygt miljø med deres klassekammerater, hvilket kan gøre overgangen lettere. Derfor er deres motivation i højere grad socialt baseret – de søger at genopleve den trygge og sjove oplevelse fra festivalen, og selvom de ikke nødvendigvis kender andre på forhånd, vil de ofte have en forventning om, at fællesskab vil spille en stor rolle.

Derimod starter elever i Bland Selv Idræt uden samme trygge opstart. Her navigerer de i et nyt miljø uden nødvendigvis at have nogen forudgående sociale relationer, hvilket gør dem mere fokuserede på personlig udvikling og inklusion, da de søger tryghed og tilhørsforhold i et ukendt fællesskab.

Det er dog tydeligt på tværs af begge initiativer, at 'der er plads til alle uanset niveau' er en mere afgørende faktor for dem, der har interesse i at prøve aktiviteten igen, men endnu ikke er startet, fordi det skaber tryghed og sikrer, at de føler sig velkomne, mens de, der allerede er startet, ikke længere har samme usikkerhed og derfor ikke tillægger det lige så stor betydning.

Opsummerende om motivationsfaktorer i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Motivationen for at deltage i idrætsaktiviteter varierer mellem elever, der allerede er startet, og dem, der viser interesse. For elever, der allerede er begyndt til en aktivitet, er fællesskabet og personlig udvikling afgørende, mens elever, der endnu ikke er startet, men viser interesse, primært motiveres af sjov og et inkluderende miljø. De første vægter sociale aspekter og forbedring af deres evner, mens de sidste søger tryghed og plads til alle, uanset niveau.

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt påvirker desuden elevers motivation forskelligt. Elever, der starter til en aktivitet efter Idrætsfestivalen, er primært motiveret af det sociale aspekt og fællesskabet, mens elever fra Bland Selv Idræt fokuserer mere på personlig udvikling. Forskellen kan skyldes den trygge opstart, som Idrætsfestivalen tilbyder, hvor eleverne deltager med deres klassekammerater. I Bland Selv Idræt starter eleverne uden samme sociale tryghed og er derfor mere optaget af at udvikle sig selv og finde tilhørsforhold. På tværs af begge initiativer er inklusion ('plads til alle') en vigtig faktor for dem, der endnu ikke er startet, da det skaber tryghed og velkomst.

Årsager til, at nogle elever slet ikke har deltaget i Bland Selv Idræt

Dette afsnit fokuserer på årsagerne til, at nogle elever aldrig har deltaget i Bland Selv Idræt. Her er målet at forstå, om der er udfordringer med konceptets promovning, og hvordan Bland Selv Idræt opfattes blandt de elever, der ikke har deltaget. Dette kan f.eks. handle om, hvorvidt eleverne overhovedet er opmærksomme på tilbuddet, om aktiviteterne virker tiltrækkende, eller om der er praktiske barrierer, såsom transport eller tidsmangel, der forhindrer dem i at deltage.

Den primære årsag til manglende deltagelse er, at eleverne allerede er engageret i andre fritidsaktiviteter (37 pct.) (se figur 15). Desuden angiver 33 pct. af eleverne, at de ikke har tid

til at deltage, hvilket i højere grad er en hindring for piger (45 pct.) end drenge (25 pct.). At aktiviteterne finder sted i fritiden, stiller større krav til, at de skal være tiltrækkende, hvilket synes at være en voksende udfordring. Andelen af elever, der deltager i andre aktiviteter, er faldet betydeligt fra 63 pct. i 5. klasse til 37 pct. i 6. klasse, mens andelen, der mangler tid, er steget fra 18 pct. til 33 pct. i samme periode. Denne tendens afspejler en naturlig ændring i elevernes prioriteringer og interesser, som ofte opstår i alderen omkring 12 år (Rask et al., 2022; Forsberg et al., 2021).

Derudover er interessen for Bland Selv Idræt også dalende. Andelen af elever, der ikke finder aktiviteterne spændende, er steget fra 6 pct. i 5. klasse til 28 pct. i 6. klasse, hvilket indikerer et fald i engagementet. Dog er lysten til at dyrke idræt generelt stadig stabil, idet andelen af børn, der ikke ønsker at dyrke idræt, kun er faldet fra 8 pct. til 6 pct. Dette peger på, at aktiviteterne muligvis ikke rammer elevernes præferencer eller behov.

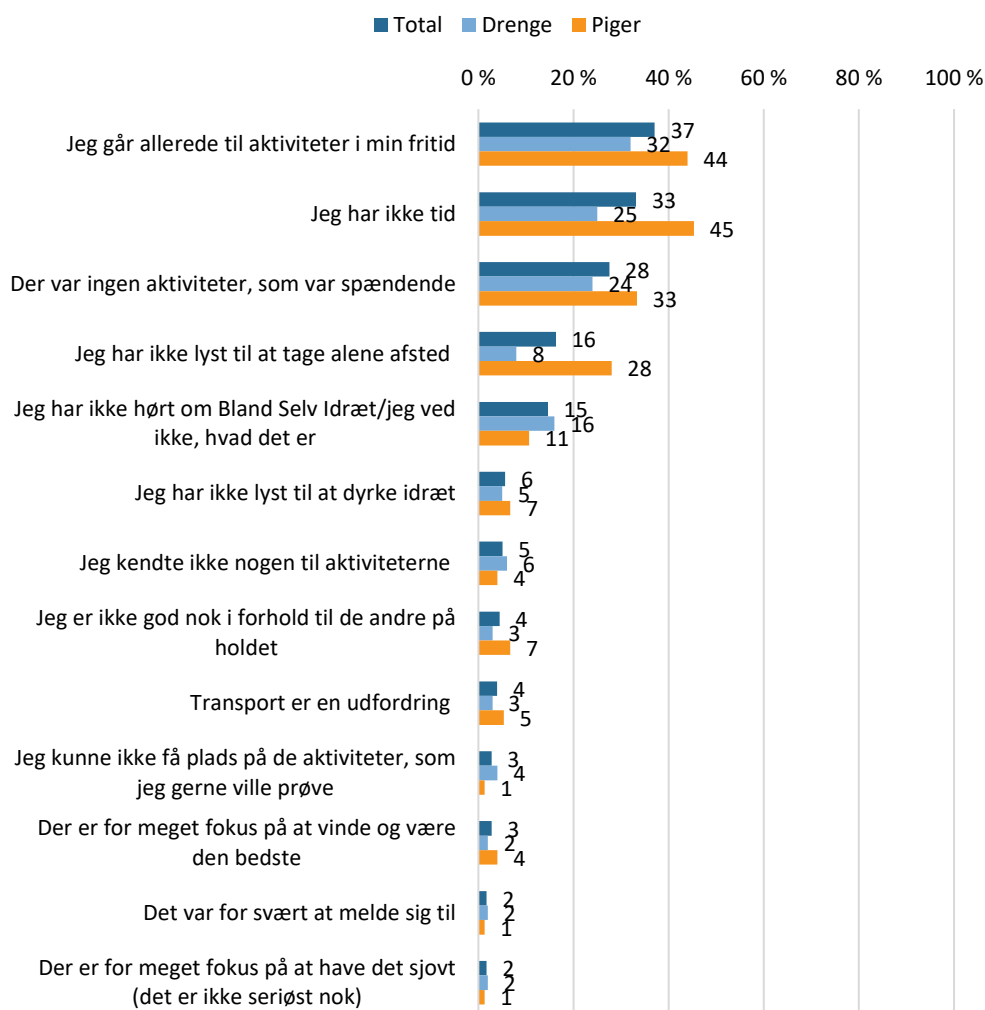
Kendskabet til Bland Selv Idræt er en anden barriere, idet 15 pct. af elevernes slet ikke har hørt om tilbuddet. Dette indikerer, at der er potentiale for at øge deltagelsen gennem bedre promovering og synlighed af konceptet.

Der er desuden en række barrierer, der knytter sig til elevernes opfattelse af tilbuddet. Selvom det ikke er mange, så er der dog 4 pct. af eleverne, der føler, at de ikke er gode nok i forhold til de andre på holdet, hvilket er en større udfordring blandt piger (7 pct.) end drenge (3 pct.). Yderligere 3 pct. af eleverne undlader at deltage, fordi de oplever, at der er for meget fokus på at vinde og være den bedste.

Der er også praktiske aspekter, der kan forbedres. Selvom tilmeldingsproceduren og adgang til aktiviteter er blevet væsentligt forbedret siden sidste skoleår, er der fortsat en mindre gruppe af elever, der oplever udfordringer. Andelen, der synes, det er svært at tilmelde sig, er faldet fra 15 pct. til 2 pct., mens dem, der ikke kunne få plads på de ønskede aktiviteter, er faldet fra 6 pct. til 3 pct.

En anden interessant barriere, der er opstået, er følelsen af at skulle deltage alene. Hele 16 pct. af eleverne ser dette som en udfordring, hvilket er en markant stigning fra 1 pct. sidste år. Dette er især et problem blandt piger (28 pct.) sammenlignet med drenge (8 pct.). Dette kunne tyde på, at det sociale aspekt er blevet vigtigere, og det peger på, at muligheden for at tilmelde sig sammen med en ven eller klassekammerat kunne være en måde at øge deltagelsen på. Yderligere idéer til at adressere denne problemstilling bør overvejes for at forbedre tiltrækningen og engagementet i Bland Selv Idræt.

Figur 15: Barrierer i forhold til at deltage i Bland Selv Idræt (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvorfor har du ikke brugt Bland Selv Idræt? (Sæt ét eller flere kryds)', som blev stillet i sommeren 2024. Spørgsmålet er kun stillet til de elever, der har svaret 'Nej til at have deltaget i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (n=178).

Opsummerende om årsagerne til, at nogle elever slet ikke har deltaget i Bland Selv Idræt

Manglende deltagelse i Bland Selv Idræt skyldes primært, at mange elever allerede er engageret i andre fritidsaktiviteter (37 pct.) eller mangler tid (33 pct.), især blandt piger. Derudover er interessen for aktiviteterne faldet, med en stigende andel af elever, der ikke finder dem spændende. Kendskabet til tilbuddet er også en udfordring, da 15 pct. af eleverne ikke har hørt om Bland Selv Idræt. Sociale faktorer spiller en større rolle, da 16 pct. af eleverne, især piger, undlader at deltage, hvis de skal gøre det alene. Forbedret promovning og mulighed for at tilmelde sig sammen med en ven kan øge deltagelsen.

Selvom tilmeldingsproceduren er blevet forbedret fra 5. til 6. klasse, er det stadig en udfordring.

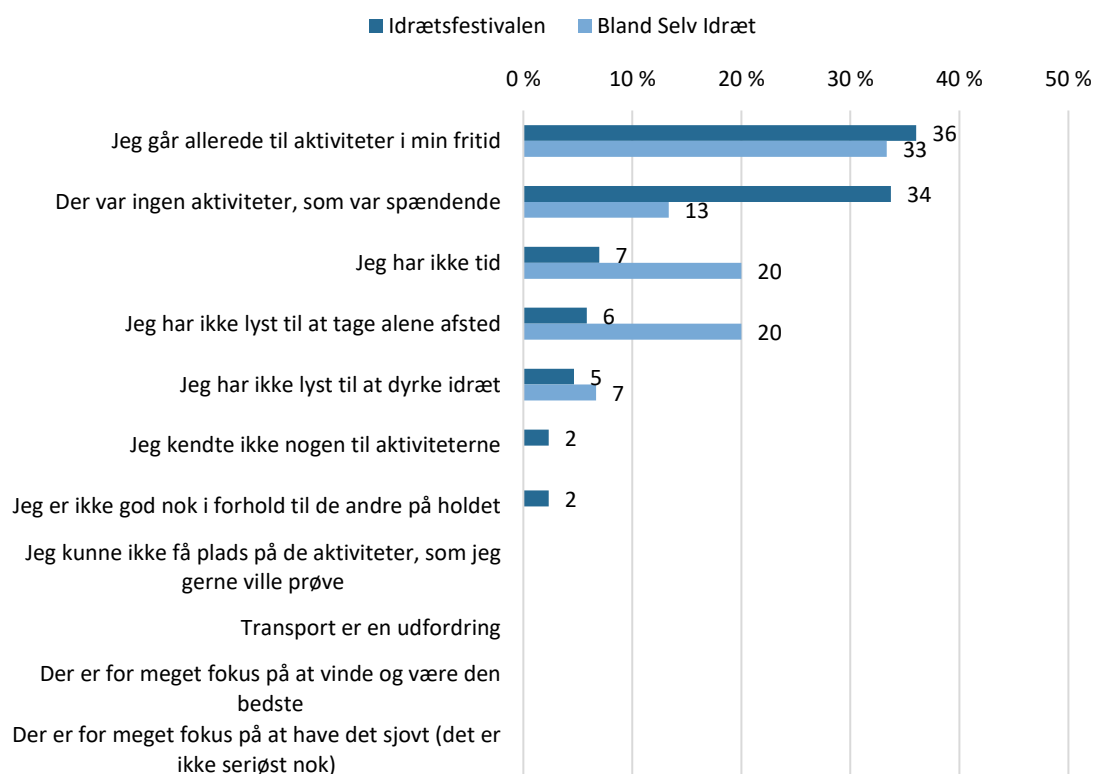
Årsager til manglende fastholdelse i forlængelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Mens nogle elever aldrig har deltaget i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, er der også en gruppe af elever, der har deltaget, men ikke ønsker at fortsætte. Hvor tidligere afsnit har fokuseret på udfordringer ved synlighed og opfattelse af initiativerne, handler dette afsnit om potentielle udfordringer ved udførelsen og om, hvorvidt den manglende fastholdelse skyldes selve oplevelsen, eller om det i højere grad er praktiske årsager, som hindrer dem i at fortsætte.

Størstedelen af eleverne (78 pct.) fra Idrætsfestivalen fortsætter ikke med de aktiviteter, de er blevet præsenteret for, og 43 pct. angiver, at de ikke ønsker at prøve dem igen (se figur 7). Et lignende mønster ses for Bland Selv Idræt, hvor 59 pct. ikke fortsætter, og 29 pct. ikke har lyst til at prøve aktiviteterne igen (se figur 8). **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** Interessant nok er det kun 5 pct. og 7 pct. af disse elever, der er stoppet, fordi de ikke ønsker at dyrke idræt (se figur 16), hvilket indikerer, at interesse for idræts- og foreningsaktiviteter generelt er til stede, men at andre årsager spiller en rolle for, hvorfor de ikke fortsætter.

Eleverne angiver selv, at de primære årsager til ikke at fortsætte er manglende interesse i aktiviteterne samt det faktum, at mange allerede går til andre aktiviteter i deres fritid (se figur 16). Det indikerer, at mange børn er for travle med andre forpligtigelser til at engagere sig i nye aktiviteter, og at aktiviteterne skal være mere engagerende for at fastholde børnenes interesse. At manglende interesse for aktiviteten er en større barriere, når det kommer til Bland Selv Idræt, sammenlignet med Idrætsfestivalen, skal ses i lyset af, at børnene selv vælger deres aktiviteter til Bland Selv Idræt, og derfor må man alt andet lige forvente, at de synes disse aktiviteter er mere spændende.

Figur 16: Barrierer i forhold til at fortsætte med aktiviteter fra Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålene: 1) 'Hvorfor har du ikke lyst til at prøve aktiviteter fra Idrætsfestivalen igen? (Sæt ét eller flere kryds)' og 1) 'Hvorfor har du ikke lyst til at prøve aktiviteter fra Bland Selv Idræt igen? (Sæt ét eller flere kryds)', som blev stillet i sommeren 2024 (Idrætsfestivalen: n=86, Bland Selv Idræt: n=15). Spørgsmålet er udelukkende stillet til de elever, der har svaret 'Passer ikke' til udsagnet 'Jeg har lyst til at prøve en eller flere af aktiviteterne fra hhv. Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt igen'.

Når eleverne selv skal pege på, hvorfor de ikke ønsker at fortsætte, er det således ikke koncepterne i sig selv eller oplevelsen af aktiviteterne, der er en barriere for fastholdelse på længere sigt, men snarere udbuddet og det faktum, at de allerede er pakket med andre ting i deres hverdag. Dog kan der også være andre, mindre åbenlyse årsager, som børnene ikke umiddelbart tænker over. Næste afsnit undersøger, hvordan konkurrenceelementet påvirker elevernes motivation, og om det kan udgøre en skjult barriere for deres deltagelse.

Opsummerende om årsagerne til manglende fastholdelse i forlængelse af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt

Manglende fastholdelse efter Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt skyldes ikke manglende interesse for idræt, koncepterne i sig selv eller oplevelsen af aktiviteterne, men snarere praktiske årsager som travlhed med andre aktiviteter og manglende interesse for de præsenterede aktiviteter. Eleverne peger på, at deres hverdag allerede er fyldt med fritidsaktiviteter, hvilket gør det svært at engagere sig i nye.

Konkurrenceelementet i forbindelse med Idrætsfestival og Bland Selv Idræt

En af de centrale idéer bag Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt er at nedtone konkurrenceelementet i idrætsaktiviteterne for at skabe større fokus på fællesskab og sjov. Denne tilgang sigter mod at skabe en mere inkluderende og tryk atmosfære, hvor alle elever kan deltage uanset deres idrætslige niveau. I det følgende afsnit undersøges det, hvordan eleverne har oplevet konkurrenceelementet ved disse arrangementer, og hvilken indflydelse det har haft på deres lyst til at deltage i aktiviteterne igen.

De kvalitative interviews understøtter denne tilgang og viser, at konkurrenceelementet kan være en hindring for nogle elevers deltagelse, da det ofte skaber et negativt pres. En pige fra Fjordbakkeskolen beskrev sin oplevelse med badminton, som hun var interesseret i, men ikke følte sig god nok til:

Informant: "Ja jeg gad godt lidt badminton, men samtidig ikke så meget."

Interviewer: "Hvordan det?"

Informant: "Altså det var sjovt, men jeg var samtidig ikke lige den bedste til det."

Pige, Fjordbakkeskolen

En dreng fra samme skole påpegede også, at et for stort fokus på at vinde kan skabe et ubehageligt pres:

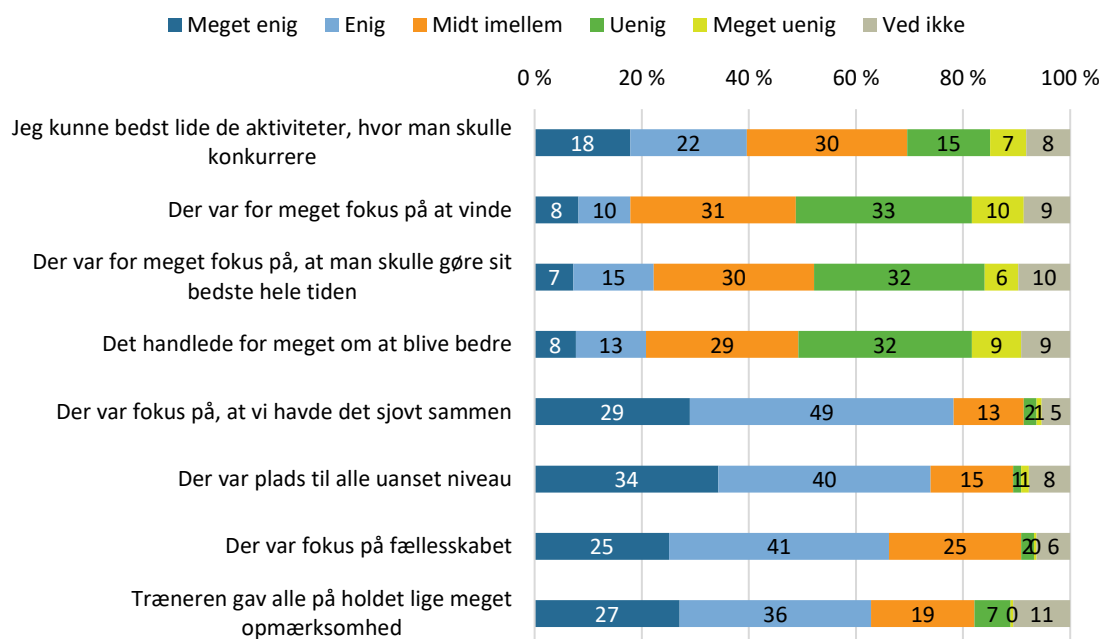
"Hvis det handler kun om at vinde, så vil jeg sikkert ikke gå til det, fordi hvis man kun skal vinde, synes jeg der kommer lidt et pres på en; at man skal blive sådan virkelig god, så man kan vinde."

Dreng, Fjordbakkeskolen

Eleverne, der deltog i Idrætsfestivalen, oplevede i høj grad, at fokus lå på sjov og fællesskab frem for konkurrence. Hele 78 pct. af eleverne oplevede, at der var fokus på at have det sjovt sammen, mens 74 pct. følte, at der var plads til alle uanset niveau, og 66 pct. oplevede, at fællesskabet blev prioriteret (se figur 17). Næsten ingen af eleverne (henholdsvis 3 pct., 2 pct. og 2 pct.) var uenige i, at disse elementer var i fokus. Tilsvarende ses det, at langt færre elever oplevede, at der var for meget fokus på at vinde (18 pct.), på at gøre sit bedste (22 pct.), eller på at blive bedre (21 pct.). Størstedelen af elevernes oplevelser desuden, at trænerne har været gode til at fordele opmærksomheden ligeligt mellem alle på holdet (63 pct.).

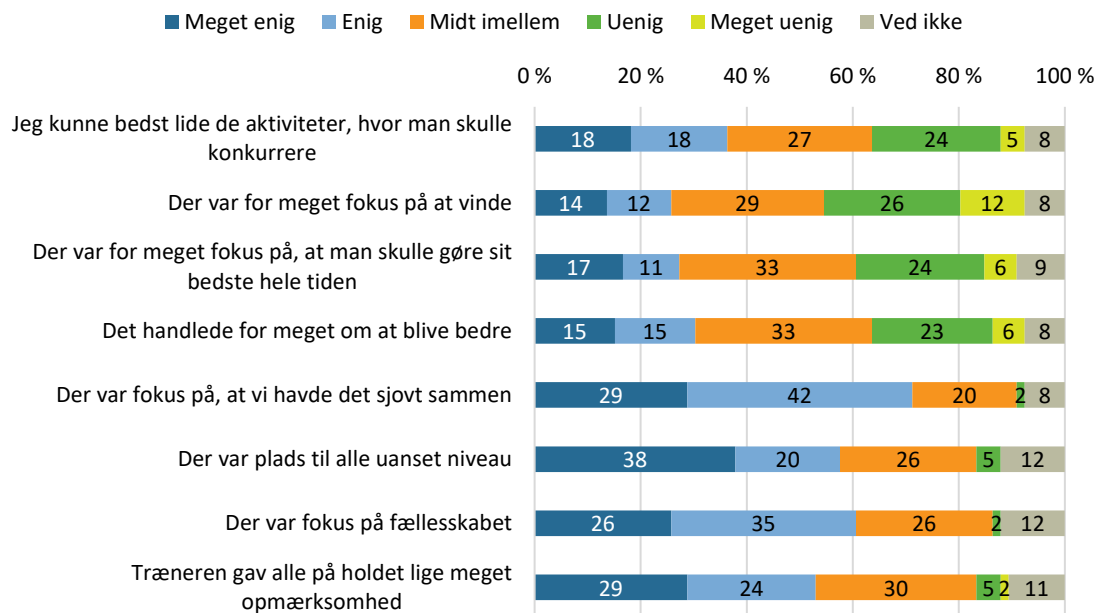
Et lignende mønster ses i forbindelse med Bland Selv Idræt (se figur 18), hvilket peger på, at begge initiativer har været succesfulde i at nedtone konkurrencen og i stedet fremme fællesskab og sjov.

Figur 17: Udsagn omkring deltagelse i Idrætsfestivalen i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor enig er du i følgende udsagn?'. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til at have deltaget i Idrætsfestivalen i skoleåret 2023/2024 (n=207).

Figur 18: Udsagn omkring deltagelse i Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor enig er du i følgende udsagn?'. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til at have deltaget i Bland Selv Idræt i skoleåret 0223/2024 (n=66).

Der eksisterer dog stadig en grad af konkurrence

Selvom mange elever oplever, at der er fokus på fællesskab og sjov fremfor konkurrence, tyder det på, at målet om at nedtone konkurrenceelementet ikke er fuldt opnået, især i Bland Selv Idræt.

Selvom størstedelen af eleverne er enige i, at der var fokus på både fællesskab og på at have det sjovt til både Idrætsfestivalen og til Bland Selv Idræt, angiver henholdsvis 18 pct. og 26 pct. til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, at der er for meget fokus på at vinde (se figur 17 og figur 18). Desuden følte henholdsvis 22 pct. og 28 pct. sig presset til at præstere til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt. Ydermere angiver henholdsvis 2 pct. og 5 pct. af eleverne, at de ikke vil fortsætte med aktiviteterne fra Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, da de ikke følte sig gode nok i forhold til de andre. Det tyder således på, at man ikke helt er lykkedes med at fjerne fokus væk fra præstations- og konkurrenceelementerne i de to initiativer.

Samtidig har oplevelsen af for meget fokus på at vinde og oplevelsen af, at det handlede for meget om at forbedre sig, en direkte indflydelse på, om eleverne har lyst til at prøve aktiviteterne igen (se bilag, figur 42, figur 43, figur 44, figur 45). F.eks. har kun 18 pct. af de elever, der oplevede for meget konkurrence til Idrætsfestivalen, lyst til at prøve aktiviteten igen, mens 82 pct. ikke har interesse. Blandt de elever, der havde en oplevelse af, at det handlede for meget om at forbedre sig, havde 20 pct. interesse i at prøve aktiviteten igen, mens 80 pct. ingen interesse havde. Tendensen er ikke helt så tydelig, når det kommer til Bland Selv Idræt, men der er dog stadig 44 pct. af de elever, der oplevede et for stort fokus på at vinde, som afviste at have lyst til at prøve aktiviteten igen, mens det gjorde sig gældende for 58 pct. af de elever, der oplevede, at det handlede for meget om at vinde.

Opsummerende om konkurrenceelementet i forbindelse med Idrætsfestival og Bland Selv Idræt

Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har med succes nedtonet konkurrenceelementet for at fremme fællesskab og sjov i aktiviteterne.

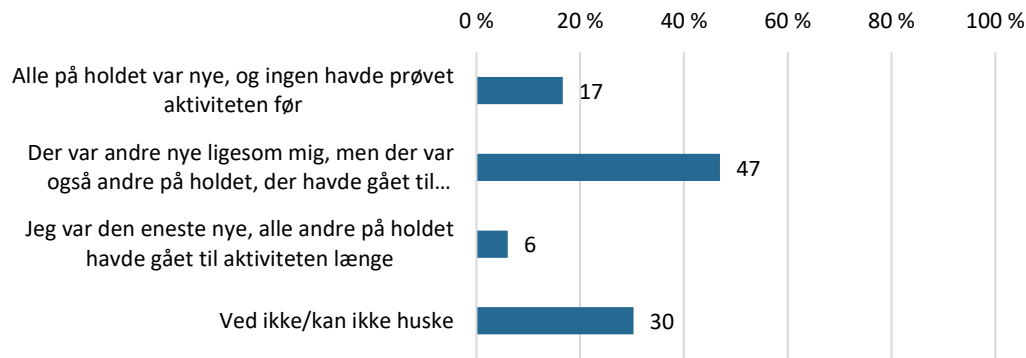
Der er dog stadig tegn på, at konkurrenceelementet ikke er helt fjernet, især i Bland Selv Idræt. Henholdsvis 18 pct. og 26 pct. af eleverne oplevede for meget fokus på at vinde, og en del følte sig presset til at præstere. Denne oplevelse har direkte indflydelse på elevernes lyst til at fortsætte med aktiviteterne, hvor eleverne, der følte for meget fokus på konkurrence, var mindre tilbøjelige til at vise interesse for at prøve aktiviteterne igen.

Udfordringer ved Bland Selv Idræt: Manglende fælles nybegynderstatus øger fokus på konkurrence

At flere børn oplever et større fokus på konkurrence i Bland Selv Idræt sammenlignet med Idrætsfestivalen, kan skyldes, at mange elever, der deltager i Bland Selv Idræt, placeres på et allerede etableret hold med erfarne deltagere, hvor fællesskabet og træningskulturen allerede er etableret, og således kan være præget af konkurrence i en eller anden grad.

47 pct. af eleverne, der deltog i Bland Selv Idræt, blev placeret på et hold med nye og erfarne deltagere, 17 pct. blev placeret på rene nybegynderhold og 6 pct. endte på et hold, hvor de var den eneste nye (se figur 19).

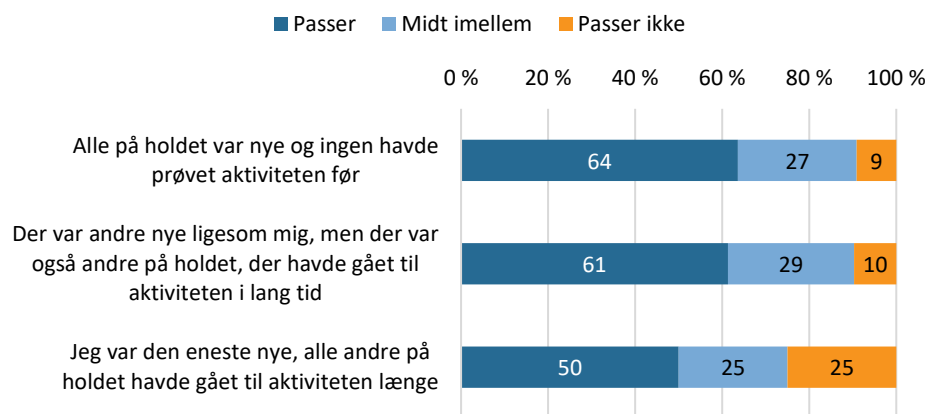
Figur 19: Holdsammensætning i forbindelse med Bland Selv Idræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til at have deltaget i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (n=66).

At man som nybegynder placeres på et allerede etableret hold, viser sig at have stor indflydelse på elevernes oplevelse af aktiviteten. Ifølge figur 20 finder hele 25 pct. af de elever, der deltog på et hold, hvor de var den eneste nye, aktiviteten uinteressant. Til sammenligning gælder det kun henholdsvis 9 pct. og 10 pct. af de elever, der startede på et hold udelukkende bestående af nybegyndere, eller på et hold, som var en blanding af nye og erfarne deltagere.

Figur 20: Andel, der synes aktiviteten var spændende til Bland Selv Idræt i 6. klasse, på tværs af holdsammensætning (pct.)

Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Jeg synes, at aktiviteterne fra Bland Selv Idræt var spændende'. Svarfordelingen vises på tværs af elevernes svar på følgende spørgsmål: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'Ja' til at have deltaget i Bland Selv Idræt i skoleåret 2023/2024 (n=66).

I forlængelse af ovenstående viser resultaterne, at de elever, der er den eneste nye på holdet, i højere grad synes, der er for meget fokus på præstations- og konkurrenceelementer til aktiviteten. F.eks. synes en større andel af de elever, der kom på et hold, hvor de var den

eneste nye, at der var for meget fokus på at vinde (se bilag, figur 46), at det handlede for meget om at blive bedre til aktiviteten (se bilag, figur 47), end de elever, der kom på et hold, hvor alle var nye.

Det er desuden tydeligt, at elever, der er den eneste nye på et hold til Bland Selv Idræt, i mindre grad synes, der er fokus på at have det sjovt sammen og på fællesskabet til aktiviteten, end elever, der er på hold, hvor alle er nye (se bilag, figur 48 og figur 50).

Desuden oplever 62 pct. af eleverne, der er alene som nybegyndere på et hold, at træneren ikke giver alle lige meget opmærksomhed, sammenlignet med blot 9 pct. af eleverne, der er startet på et rent nybegynderhold (se bilag, figur 51).

Interviews viser, at når alle deltagere er på samme niveau, skabes en mere tryk og inkluderende atmosfære. Børnene føler sig mere velkomne og trygge, når de ikke er de eneste, der er nye i aktiviteten:

"Så følte jeg mig lidt mere tryk, når jeg ikke var den eneste, som ikke vidste, hvordan man gjorde."

Pige, Fjordbakkeskolen

"Jeg følte mig meget velkommen. Alle sammen var omkring det samme level. Alle sammen var også lige startet og alle sammen var lige gode."

Dreng, Fjordbakkeskolen

Det modsatte opleves, når der er forskel i niveau. En pige fra Fjordbakkeskolen beskriver, hvordan hun følte sig holdt udenfor på grund af de andres færdigheder:

"[...] der følte jeg mig sådan ret nybegynder – det var jeg jo også, men jeg følte mig ret holdt udenfor, fordi mit niveau var ikke det samme som de andres. De andre kunne f.eks. køre på baghjulet og de forskellige ting, og det kunne jeg ikke. De andre kunne hoppe over de forskellige ting, men jeg havde lige lært at hoppe over de forskellige ting, så der følte jeg mig lidt udenfor."

Pige, Fjordbakkeskolen

Disse oplevelser peger på, at en bedre tilpasning af Bland Selv Idræt-forløbene til nybegyndere kunne skabe en mere positiv og inkluderende oplevelse for alle elever.

I forsøget på at skabe inkluderende og begyndervenlige aktiviteter er der dog formentlig en række udfordringer, der danner kløft mellem de gode intentioner bag initiativer som Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt og de praktiske realiteter i foreningslivet. Selvom det er ideelt at tilbyde hold, hvor alle starter på samme niveau for at reducere præstations- og konkurrenceelementet, er det formentlig urealistisk på grund af, at det i forvejen er vanskeligt at rekruttere tilstrækkeligt med frivillige trænere, især i mindre sportsgrene. Samtidig er der formentlig behov for trænere med specifikke pædagogiske kompetencer.

At blande nye og erfarne deltagere kan være en løsning, men det stiller omend større krav til trænerne, der skal kunne håndtere en bred vifte af erfaringsniveauer og sikre, at ingen føler sig overset. Desuden komplicerer løbende tilgang af nye medlemmer midt i sæsonen organiseringen yderligere.

Dette rejser spørgsmålet om, hvorvidt foreningerne er tilstrækkeligt rustet til at realisere ambitionerne uden yderligere støtte. For at bygge bro mellem intention og praksis kan det være nødvendigt med øget økonomisk støtte og målrettet uddannelse af trænere.

Opsummerende om manglende fælles nybegynderstatus i forbindelse med Bland Selv Idræt

Flere elever oplever et øget fokus på konkurrence i Bland Selv Idræt sammenlignet med Idrætsfestivalen, hvilket kan skyldes, at mange placeres på hold med erfarne deltagere. 47 pct. af eleverne deltog på blandede hold, mens kun 17 pct. var på rene nybegynderhold. Dette påvirker oplevelsen af aktiviteten, hvor 25 pct. af de elever, der var de eneste nye, fandt aktiviteten uinteressant. Eleverne følte også, at der var for meget fokus på konkurrence og præstation. Interviews understøtter, at når eleverne er på samme niveau, skabes der en mere tryk og inkluderende atmosfære, mens forskelle i niveau kan skabe eksklusion.

Det tyder således på, at en bedre tilpasning af Bland Selv Idræt til nybegyndere kunne skabe en mere inkluderende oplevelse, men udfordringer som ressourcemangel og efterspørgsel på trænere med et andet fokus gør det svært at realisere. At blande nye og erfarne deltagere kan være en løsning, men stiller omend større krav til trænerne. Foreningerne kan derfor have brug for øget økonomisk støtte og uddannelse af trænere, for at intention og praksis kan forenes.

Del 3: Deltagelse i fritidsaktiviteter

Dette afsnit ser på den generelle deltagelse i fritidsaktiviteter blandt 6. klasseeleverne. Det undersøges, hvilke aktiviteter eleverne går til, hvordan disse aktiviteter er organiseret, og hvor ofte de dyrker dem. Resultaterne sammenholdes løbende med deltagelsen og oplevelsen af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt for at vurdere, om de to initiativer har haft en indflydelse på elevernes deltagelse i fritidsaktiviteter, med særligt fokus på aktiviteter, der foregår i foreningsregi.

Udover at give en status for deltagelsen i skoleåret 2023/2024, hvor eleverne gik i 6. klasse, sammenlignes resultaterne med tidligere undersøgelser for at give et indblik i udviklingen over tid.

Der vil blive foretaget sammenligninger af resultaterne fra skoleårene 2022/2023 og 2023/2024, som sammenholdes med midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023), der sammenlignede data fra 2021/2022 og 2022/2023. Disse sammenligninger skal bruges til at evaluere, hvordan projektets effekt har udviklet sig over tid, og f.eks. afdække ændringer undervejs. Derudover vil der blive lavet sammenligninger på tværs af hele projektperioden (2021/2022 til 2023/2024), som vil være afgørende for at vurdere, om projektet kan betragtes som en succes.

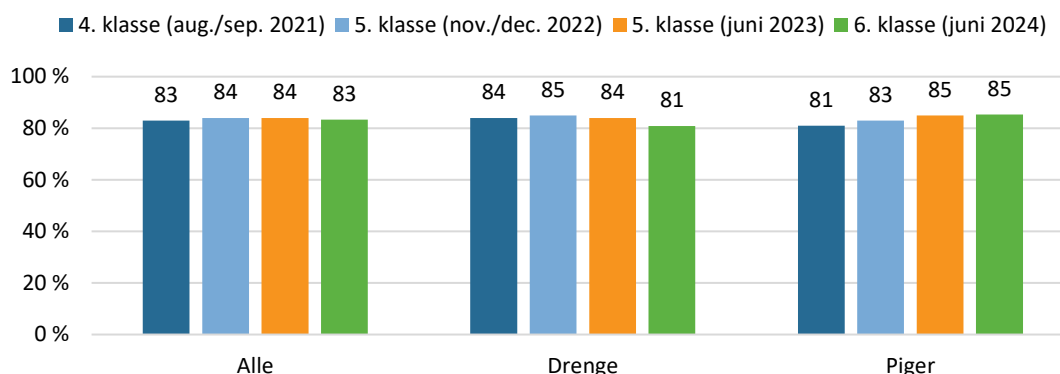
Overordnet deltagelse i fritidsaktiviteter

Størstedelen af eleverne har gået til mindst én idrætsaktivitet, siden de startede i 6. klasse (83 pct.) (se figur 21), hvilket er på samme niveau som i de forudgående undersøgelser, hvor eleverne gik i 4. og 5. klasse. Også kohorten viser, at deltagelsen i fritidsaktiviteter har været stabil hen over perioden (se bilag, figur 52).

Det er bemærkelsesværdigt, at særligt andelen af piger, der dyrker mindst én fritidsaktivitet, er steget med 4 procentpoint siden 4. klassetrin, mens andelen af drenge er faldet med 3 procentpoint⁸.

⁸ Denne forskel mellem kønnene ses imidlertid ikke, når man ser på kohorte 1-studiet. Det fremgår af Figur 52 (se bilag), at 85 pct. af børnene har dyrket mindst én idrætsaktivitet, siden de begyndte i 6. klasse, hvilket er stabilt sammenlignet med andelen i årene 2022 og 2023. Det fremgår yderligere, at der ikke er betydelige forskelle mellem drenge og piger.

Figur 21: Udviklingen i andelen, der har dyrket mindst én aktivitet fast (pct.)

Figuren viser andelen af elever fra 6. klasse, der har dyrket mindst én aktivitet, siden de begyndte i 6. klasse. 4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329. Otte elever er ikke medtaget i analysen, når der ses på tværs af køn, da de har angivet svarkategorien 'Andet'.

Eleverne i 6. klasse har i gennemsnit gået til to fritidsaktiviteter, hvilket er på samme niveau som i 5. klasse. Sammenlignet med 4. klasse, hvor gennemsnittet var 1,5 fritidsaktiviteter, er der dog sket en stigning (se tabel 2). Der er ingen betydelige forskelle mellem drenge og piger, og den tidligere forskel fra starten af 5. klasse, hvor pigerne i gennemsnit deltog i 0,7 færre fritidsaktiviteter end drengene, er fortsat udlignet.

Stigningen i antallet af fritidsaktiviteter siden 5. klasse blandt både drenge og piger tyder på, at eleverne har suppleret med nye aktiviteter, hvilket de potentielt kan have stiftet bekendtskab med i forbindelse med Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt.

Tabel 2: Udviklingen i det gennemsnitlige antal aktiviteter

	Alle	Køn	
		Drengene	Piger
4. klasse (aug./sep. 2021)	1,5	1,6	1,4
5. klasse (nov./dec. 2022)	1,9	2,2	1,5
5. klasse (juni 2023)	2,0	2,0	2,0
6. klasse (juni. 2024)	2,0	2,0	1,9

Tabellen viser det gennemsnitlige antal fritidsaktiviteter, som eleverne har dyrket, siden de startede i 6. klasse. 4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329. Otte elever er ikke medtaget i analysen, når der ses på tværs af køn, da de har angivet svarkategorien 'Andet'.

Opsummerende om deltagelsen i fritidsaktiviteter generelt

Størstedelen af eleverne i 6. klasse deltager i mindst én fritidsaktivitet (83 pct.), hvilket er på samme niveau som i 4. og 5. klasse. Der er sket en stigning i antallet af aktiviteter, hvor eleverne i gennemsnit går til to fritidsaktiviteter, mod 1,5 i 4. klasse. Særligt pigernes deltagelse er steget, mens drengenes er faldet en smule. Det er muligt, at udviklingen i det gennemsnitlige antal af fritidsaktiviteter kan være påvirket af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, der har introduceret eleverne for nye aktiviteter.

Valg af aktiviteter

Dette afsnit belyser elevernes valg af fritidsaktiviteter i 6. klasse. Ud fra en liste med idræts- og fritidsaktiviteter er eleverne blevet bedt om at angive, hvilke aktiviteter de har dyrket, siden de startede i 6. klasse.

Fodbold er den mest udbredte aktivitet blandt eleverne, hvilket 32 pct. har dyrket, efterfulgt af svømning (16 pct.), gymnastik (14 pct.), løb (13 pct.) og styrketræning (11 pct.) (se tabel 3).

Der er betragtelige forskelle på, hvilke aktiviteter drengene og pigerne har dyrket. Mens fodbold er den mest udbredte aktivitet blandt drenge, er svømning og håndbold de mest udbredte aktiviteter blandt piger. Andre aktiviteter, der bærer præg af kønsforskelle, er f.eks. dans, håndbold og ridning, gymnastik, som tiltrækker betydeligt flere piger, mens styrketræning, badminton og kampsport er mere udbredt blandt drengene.

Tabel 3: Deltagelse i fritidsaktiviteter (pct.)

	Alle 6. klasse (juni 2024)	Køn 6. klasse (juni 2024)		Alle 4. klasse (aug./sep. 2021)	Alle 5. klasse (nov./dec. 2022)	Alle 5. klasse (juni 2023)
		Drenge	Piger			
Fodbold	32	43	17	28	30	32
Svømning	16	16	15	26	21	23
Gymnastik	14	6	25	11	16	13
Løb	13	14	13	6	8	8
Styrketræning	11	13	6	1	6	7
Badminton	9	12	6	5	5	7
Håndbold	9	2	18	9	9	11
Kampsport (f.eks. boksning, karate, aikido, taekwondo, judo, brydning, fægtning, ju-jitsu)	8	11	4	4	8	8
Spejder/FDF	8	7	9	10	8	9
Gå- og vandreture (ikke transport)	7	6	6	2	7	7
Dans (alle former, f.eks. disco, hiphop, moderne dans, ballet)	7	1	13	4	7	7
Rollespil	6	10	1	1	7	7
Basketball	6	8	3	3	6	7
Ridning	6	<1	13	5	6	6
Løbehjul	5	6	3	-	3	5
Trampolin	5	2	7	-	4	5
Skateboard/waveboard	3	4	1	-	1	1
Tennis	3	2	4	2	1	2
Mountainbike/gravel bike/BMX	3	4	1	1	6	4
E-sport	3	4	<1	5	4	2
Bowling	3	2	1	-	1	1

Motorsport	3	3	2	-	1	1
Rulleskøjter	2	1	3	-	1	2
Amerikansk fodbold/rugby	2	3	1	<1	1	2
Golf	2	3	1	<1	1	3
Anden fitness- og motionstræning	2	1	3	1	2	2
Yoga/pilates/afspænding	2	1	2	1	4	2
Skak	2	3	1	-	-	-
Padel(-tennis)	2	3	1	<1	<1	1
Atletik	2	2	1	<1	2	3
Parkour	2	2	1	5	3	2
Skydning	2	1	2	0	1	1
Bordtennis	2	2	1	1	<1	1
Klatring (f.eks. klatrevæg/bjergbestigning)	2	1	1	<1	1	1
Spinning/kondicykel	1	2	<1	1	2	2
Volleyball/beachvolley	1	1	<1	<1	<1	1
Crossfit	1	1	1	<1	1	1
Fiskeri	1	1	0	1	<1	<1
Baseball/softball	1	1	<1	<1	<1	<1
Orienteringsløb	1	1	1	<1	1	<1
Triatlon/ duatlon	1	<1	<1	<1	<1	<1
Åbent vand svømning	1	1	<1	<1	<1	2
Dykning/fridykning/snorkeldykning	1	1	<1	<1	2	1
Roning	1	<1	1	0	0	0
Kano/kajak	1	1	<1	<1	<1	<1
Sejlsport	1	<1	1	1	1	1
Skiløb/snowboard/rulleski	1	1	<1	<1	<1	<1
Handicapidræt	1	<1	<1	<1	<1	<1
Hockey/floorball	<1	1	<1	<1	<1	<1
Landevejscykling (ikke som transport)	<1	<1	<1	3	3	<1
Vandski/wakeboard	<1	<1	<1	-	<1	<1
Windsurfing/kitesurfing	<1	<1	<1	<1	<1	<1
Surfing/Stand Up Paddle (SUP)	<1	<1	<1	1	<1	<1
Multisport	<1	<1	<1	<1	<1	<1
Billard	<1	1	<1	-	-	-
Ishockey	<1	<1	<1	<1	<1	<1
Squash	<1	<1	<1	-	<1	<1
Skøjteløb	<1	<1	<1	<1	<1	<1
Kegler	<1	<1	<1	-	-	-

Tabellen viser andelen af elever fra 6. klasse, der har dyrket forskellige fritidsaktiviteter, siden de begyndte i 6. klasse. Resultaterne præsenteres totalt (n=329) samt på tværs af køn (drengene: n=178; piger: n=143). Otte elever er ikke medtaget i analysen, når der ses på tværs af køn, da de har angivet svarkategorien 'Andet'.

Opsummerende om valget af fritidsaktiviteter

Fodbold er den mest populære aktivitet blandt eleverne i 6. klasse (32 pct.), efterfulgt af svømning (16 pct.), gymnastik (14 pct.), løb (13 pct.), og styrketræning (11 pct.). Der er klare kønsforskelle, hvor drenge primært vælger fodbold og styrketræning, mens pigerne foretrækker gymnastik og håndbold.

Deltagelsen i aktiviteter præsenteret på Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt

Det er nærliggende at se på udviklingen i deltagelsen inden for de specifikke aktiviteter, der har været en del af Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt i 5. og 6. klasse. En samlet oversigt over disse aktiviteter kan findes i bilag, tabel 8, tabel 9, tabel 10 og tabel 11. Udviklingen inden for de specifikke aktiviteter vil løbende blive sammenholdt med udviklingen i medlemstallene fra CFR for aldersgruppen 7-12 år i Fredericia Kommune, som kan ses i bilag,

tabel 12.

Undersøgellesdesignet gør det desværre ikke muligt at sige noget om, hvorvidt forskydninger i deltagelsen i de forskellige aktiviteter i perioden fra 2021 til 2023 kan tilskrives deltagelsen i de to initiativer. Andelen, der dyrker basketball – som hverken har været præsenteret til Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt – er f.eks. steget fra 3 pct. i 4. klasse til 6. pct. i 6. klasse.

I et forsøg på at kvalificere, om udviklingen i de forskellige aktiviteter kan skyldes de to initiativer, er der gjort følgende overvejelser:

- Først og fremmest er det vigtigt at have for øje, at der sker et helt naturligt skifte i valget af aktiviteter med alderen, som kan have stor betydning.
- I midtvejsevalueringen blev udviklingen i aktiviteterne blandt eleverne sammenlignet med udviklingen i de samme aktiviteter blandt børn i samme aldersgruppe gennem en kohorteundersøgelse, der blev foretaget i forbindelse med undersøgelsen af danskernes motions- og sportsvaner 2020, hvor man havde fulgt børn i en tilsvarende aldersgruppe fra 2021-2022. Denne mulighed er desværre ikke tilgængelig i denne afsluttende evaluering, da kohorteundersøgelsen er afsluttet.
- Alternativt sammenlignes udviklingen blandt elevernes med forskelle på tværs af aldersgrupper i befolkningen nationalt og lokalt i Fredericia Kommune, som bygger på to tværsnitsundersøgelser, der er gennemført i forbindelse med Danskernes motions- og sportsvaner 2020 (Rask et al., 2022) og kommuneundersøgelsen i Fredericia fra 2021 (Forsberg et al., 2021). At bruge tværsnitsdata til at evaluere på udviklingen på tværs af alder er dog ikke uden forbehold. I et tværsnitsstudie kan forskelle mellem aldersgrupperne f.eks. skyldes, at de tilhører forskellige generationer, som har forskellige præferencer, eller ændringer i samfundet eller kulturen over tid, der kan påvirke en aldersgruppe på et givent tidspunkt. Dette bør have for øje, når der i det følgende sammenlignes med nationale og lokale tendenser.
- Et alternativt forsøg på at tilnærme sig en kvalificering af, om de to initiativer har haft en betydning, er at sammenligne udviklingen i CFR-medlemstallene for aldersgruppen 7-12 år i Fredericia Kommune med andre sammenlignelige kommuner – Horsens og Middelfart. Begge kommuner er tæt beliggende med Fredericia, er nogenlunde sammenlignelige i deres demografiske profil og har et stærkt foreningsliv.

For alle aktiviteter, der har været præsenteret til Idrætsfestival og/eller Bland Selv Idræt i 5. klasse og/eller 6. klasse – med undtagelse af svømning og e-sport – har deltagelsen enten været stigende eller stabil i perioden fra 4. klasse til 5. klasse (se

figur 22). Den faldende deltagelse i svømning følger de nationale og lokale tendenser i Fredericia, hvor tilslutningen også falder med stigende alder. CFR viser også et stort fald i antallet af medlemmer i alderen 7-12 år, der går til svømning, med et fald på 195 medlemmer fra 2021 til 2023 (se bilag,

tabel 12). Faldet i e-sport skiller sig derimod ud, da denne aktivitet normalt oplever en stigning i deltagelsen med alderen (Rask et al. 2022, Forsberg et al. 2021). CFR viser dog en modsat tendens for e-sport, hvor antallet af medlemmer i alderen 7-12 år er steget med seks personer fra 2021 til 2023 (se bilag,

tabel 12).

Styrketræning er den aktivitet, der har oplevet den mest markante vækst med en stigning på 10 procentpoint. Det er dog værd at bemærke, at denne udvikling sandsynligvis kan tilskrives den generelle stigning i interesse for styrketræning med alderen, snarere end en direkte effekt af Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt. På landsplan stiger andelen af børn, der dyrker styrketræning, fra 8 pct. i aldersgruppen 10-12 år til 38 pct. i 13-15-årsalderen (Rask et al. 2022). En lignende tendens ses lokalt i Fredericia Kommune, dog med en noget lavere vækstkurve fra 3 pct. i 9-12-årsalderen til 9 pct. i 13-årsalderen (Forsberg et al. 2021).

Badminton og dans er begge steget med 4 procentpoint over perioden, hvilket er i tråd med den lokale tendens, mens tilslutningen er stabil på tværs af alder på nationalt plan (Rask et al. 2022, Forsberg et al. 2021). Den øgede tilslutning til badminton ses også i CFR (se bilag,

tabel 12).

Fodbold skiller sig derimod ud ved at have oplevet en stigning på 4 procentpoint, hvilket er en afvigelse fra den normale tendens, hvor fodbold typisk mister tilslutning med alderen – både på landsplan og lokalt i Fredericia (Rask et al. 2022, Forsberg et al. 2021). CFR registrerer ligeledes en stigning i fodbold med en vækst på 96 medlemmer i alderen 7-12 år fra 2021 til 2023 (se bilag,

tabel 12). Gymnastik har også oplevet en stigning på 3 procentpoint, hvilket adskiller sig markant fra de nationale og lokale tendenser, hvor deltagelsen i gymnastik falder fra 32 pct. til 23 pct. på landsplan (Rask et al. 2022) og fra 13 pct. til 10 pct. i Fredericia (Forsberg et al. 2021). CFR viser dog ikke samme stigning, da medlemstallet er faldet med fire personer fra 2021 til 2023 (se bilag,

tabel 12). Det er bemærkelsesværdigt, at medlemstallet dykkede med 109 medlemmer fra 2021 til 2022, men i 2023 vendte tilbage til nogenlunde samme niveau som i 2021.

Kampsport har oplevet en stigning på 4 procentpoint, selvom deltagelsen normalt er stabil både på landsplan og i Fredericia (Rask et al. 2022, Forsberg et al. 2021). Dette stemmer godt overens med CFR, hvor medlemstallet for kampsportsgrenene karate, boksning, judo, ju-jitsu og taekwondo samlet set er steget (se bilag,

tabel 12).

Andre aktiviteter, som har set moderate stigninger, inkluderer mountainbike, skydning, rugby, atletik, klatring og golf, der hver er steget med 2 procentpoint. Udviklingen i mountainbike og skydning er normalt mere eller mindre stabil på tværs af alder - både på nationalt og lokalt plan (Forsberg et al. 2021, Rask et al. 2022). Stigningen i golf ses normalt også lokalt i Fredericia, men er stabil på landsplan (Forsberg et al. 2021, Rask et al. 2022). Skydning er også steget ifølge CFR, mens atletik og golf viser en modsat tendens (se bilag,

tabel 12).

Håndbold, billard og kegler har ikke ændret sig i forhold til deltagelsen i 4. klasse, men det er værd at bemærke, at håndbold normalt mister tilslutning i denne aldersgruppe både lokalt i Fredericia og på landsplan (Rask et al. 2022, Forsberg et al. 2021), hvilket gør en stabil deltagelse bemærkelsesværdig i denne sammenhæng. Ifølge CFR er håndbold og billard dog faldet, mens kegler er steget (se bilag,

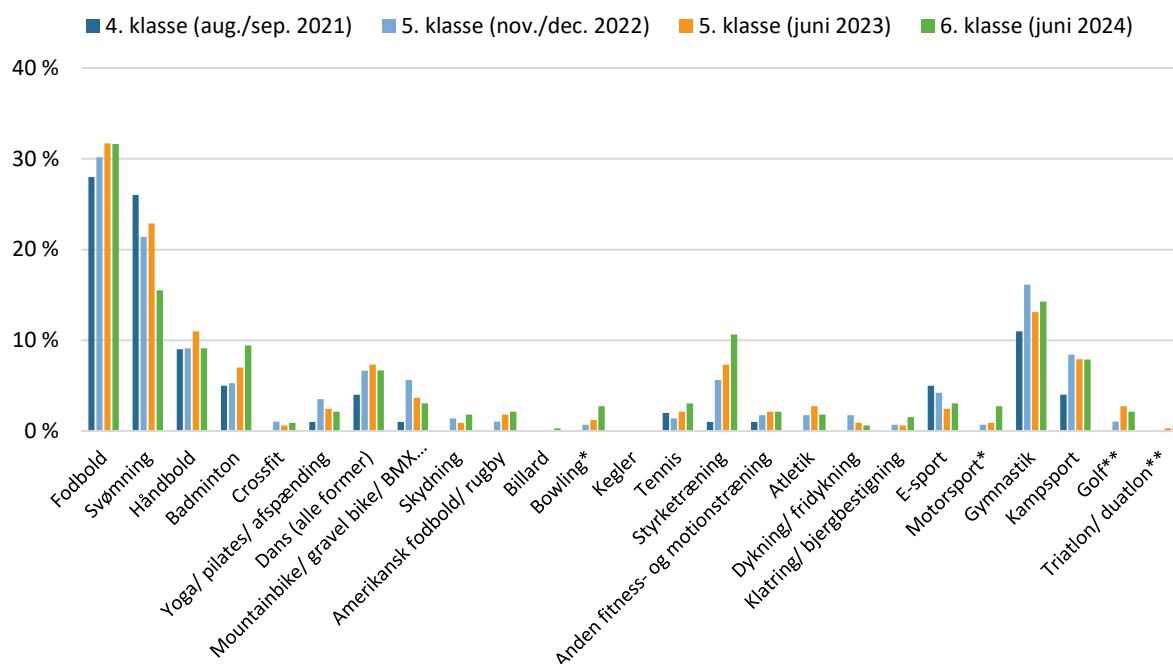
tabel 12).

Samlet set tyder det på, at mange af de øgede tilslutninger til aktiviteter blandt eleverne i Fredericia fra 4. til 6. klasse, som er præsenteret i de to initiativer, ikke nødvendigvis viser sig på nationalt og lokalt plan (med de forbehold, der nu engang er beskrevet indledningsvist). Mens tilslutningen til fodbold, gymnastik, kampsport, mountainbike, badminton, dans og skydning er steget blandt eleverne, er deltagelsen enten stabil eller faldet på nationalt og/eller lokalt plan på tværs af aldersgrupper. Derudover er tilslutningen til håndbold stabil blandt eleverne, men har tendens til at falde på tværs af aldersgrupper – både nationalt og lokalt. Selvom vi ikke direkte kan knytte den positive udvikling til de to initiativer, så viser resultaterne i hvert fald, at stigningen i nogle af de aktiviteter, der har været præsenteret til Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, i nogen grad afviger fra udviklingen på nationalt og/eller lokalt plan.

Sammenligningen af medlemstal for 7-12-årige i Fredericia, Horsens og Middelfart viser, at det kun er i skydning, e-sport og badminton, at der ikke ses samme positive stigning i de to andre kommuner, hvor medlemstallene faktisk er faldet (se bilag,

tabel 12). De øvrige aktiviteter, der har oplevet øget tilslutning blandt eleverne i Fredericia, har fulgt samme tendens i de andre kommuner. Derudover er der aktiviteter, hvor der er sket en stigning i de andre kommuner, men et fald blandt eleverne i Fredericia. For få aktiviteter ser udviklingen ud til at være specifik for eleverne i nærværende undersøgelse, men der er stor sandsynlighed for, at mange af de tendenser, der ses blandt eleverne i denne undersøgelse, skyldes nationale trends eller ændringer i børns interesser. Det er således svært at drage nogle konklusioner på baggrund af denne sammenligning, men noget indikerer, at initiativerne ikke nødvendigvis har en effekt på deltagelsen i foreningsaktiviteter.

Figur 22: Udviklingen i deltagelsen i aktiviteter, der har været præsenteret til Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt i enten 5. eller 6. klasse (pct.)

Figuren viser andelen af elever, der har deltaget i aktiviteter, der har været en del af idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt. 4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329. Otte elever er ikke medtaget i analysen, når der ses på tværs af køn, da de har angivet svarkategorien 'Andet'. Der gøres opmærksom på, at aktiviteterne 'Bowling' og 'Motorsport' ikke har været inkluderet i undersøgelsen i 2021 (angivet med *). Golf og triathlon/duathlon er udelukkende præsenteret i 5. klasse (angivet med **).

Opsummerende om deltagelsen i aktiviteter, der har været præsenteret til Idrætsfestival og/eller Bland Selv Idræt

Generelt har de fleste aktiviteter, der er blevet præsenteret på Idrætsfestivalen og/eller Bland Selv Idræt, oplevet en stigning i deltagelsen fra 4. klasse til 6. klasse eller forblevet stabile over perioden, med undtagelse af svømning og e-sport. Styrketræning har haft den største vækst, men denne tendens skyldes formentlig den generelle stigning i interesse for styrketræning med alderen, snarere end en direkte effekt af Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt.

Om de to initiativer kan have haft en effekt på deltagelsen i fritidsaktiviteter generelt, peger i forskellige retninger.

På den ene side tyder det på, at mange af de øgede tilslutninger til aktiviteter blandt eleverne i Fredericia fra 4. til 6. klasse, som er præsenteret i de to initiativer, ikke nødvendigvis viser sig på tværs af aldersgrupper på nationalt og lokalt plan (med de forbehold, der nu engang er beskrevet indledningsvist).

I sammenligningen mellem Fredericia, Horsens og Middelfart er det dog kun i få aktiviteter, at stigningerne i Fredericia ikke ses i de andre kommuner. Generelt kan mange af de observerede tendenser skyldes nationale trends.

Organiseringsformer

I det følgende vil fokus være rettet mod organiseringen af elevernes fritidsaktiviteter. Samtidig med, at eleverne har angivet, hvilke aktiviteter de har dyrket, siden de startede i 6. klasse, har de også angivet, i hvilke sammenhænge de har dyrket deres respektive aktiviteter. Det har været muligt at angive mere end én organiseringsform pr. aktivitet, da eleverne f.eks. kan spille fodbold i både forening, på egen hånd og i fritidsklub.

Indledningsvis er det vigtigt at bemærke, at markant færre har angivet, at de ikke dyrker aktiviteter i forening, mens markant flere har angivet, at de dyrker deres aktiviteter i fritidsklub, når man sammenligner undersøgelsen fra 6. klasse med de forudgående undersøgelser fra 4. til 5. klasse. Dette er på trods af, at det er den samme gruppe af elever, der har besvaret spørgeskemaet, og at spørgsmålet er stillet på nøjagtig samme måde.

Det er sandsynligt, at der er sket en større tilslutning til fritidsklubber i perioden, men f.eks. har nogle af eleverne angivet, at de går til svømning i en fritidsklub, hvilket ikke er muligt i Fredericia Kommune. Der er derfor grund til at tro, at mange af eleverne har forvekslet forening og fritidsklub. Derfor er de to kategorier i denne undersøgelse slået sammen og omtales samlet set som 'forening'.

I denne forbindelse er det vigtigt at bemærke, at tallene, der præsenteres i denne rapport, ikke er at finde direkte i midtvejsevalueringen (Eske & Forsberg, 2023) samt kommuneundersøgelsen (Forsberg et al. 2022).

Foreningsidrætten er den mest udbredte organiseringsform blandt eleverne på 6. klassetrin (se tabel 4/tabel 4). I alt har 68 pct. dyrket idræt i en forening, mens 27 pct. har dyrket aktiviteter på egen hånd (alene eller sammen med andre). Færre har dyrket deres aktiviteter i et privat center (12 pct.) eller i andre sammenhænge (15 pct.). En del flere drenge end piger dyrker aktiviteter på egen hånd. Der er ingen forskelle inden for de øvrige organiseringsformer.

Tabel 4: Organiseringsformer i 6. klasse (pct.)

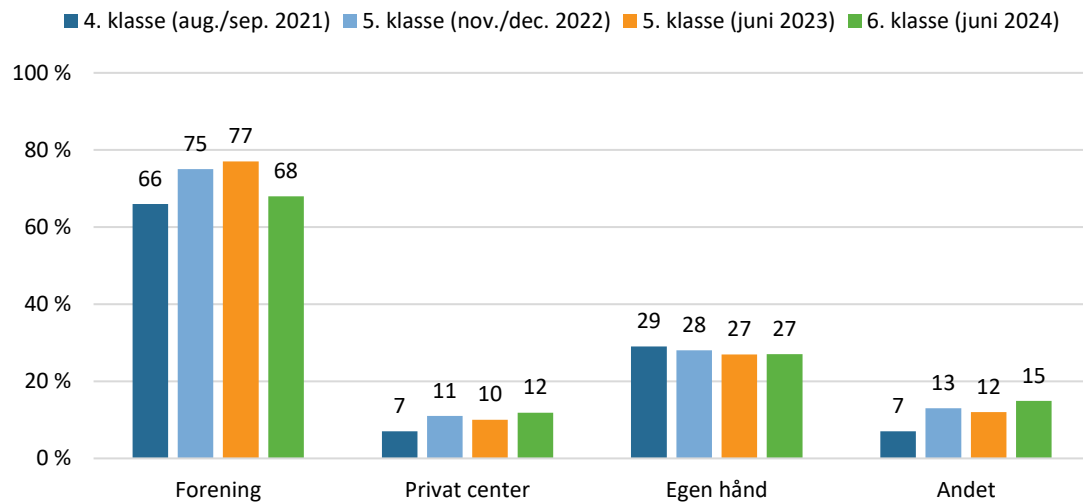
	Alle	Køn	
		Drenge	Piger
Forening	68	69	69
Privat center	12	12	12
Egen hånd (alene eller sammen med andre)	27	30	22
Anden sammenhæng	15	14	15

Tabellen viser andelen af elever fra 6. klasse, der har dyrket fritidsaktiviteter i forskellige regi i skoleåret 2023/2024. Resultaterne præsenteres totalt (2024: n=329) samt på tværs af køn (drenge: n=178, piger: n=143). Otte respondenter er ikke medtaget i analysen, når der ses på tværs af køn, da de har angivet svarkategorien 'Andet' – dette er desuden årsagen til, at andelen, der dyrker aktiviteter i foreningsregi, er lavere blandt eller end både blandt drenge og piger.

Andelen af børn, der dyrkede aktiviteter i foreningsregi, steg fra 4. klasse til 5. klasse, mens andelen, der dyrkede aktiviteter på egen hånd (alene eller sammen med andre), faldt (se

figur 23). Dette billede har dog ændret sig en smule på elevernes 6. klassetrin, idet andelen, der dyrker aktiviteter i foreningsregi, er faldet til 68 pct., mens andelen der dyrker aktiviteter på egen hånd, er stabilt på 27 pct. Samtidig er andelen, der dyrker aktiviteter i privat regi, steget med 2 procentpoint. Også kohorten peger på, at foreningsidrætten er faldet i perioden, mens andelen, der dyrker aktiviteter i privat center og på egen hånd er steget (se bilag, figur 52).

Figur 23: Udviklingen i organiseringsformer (pct.)

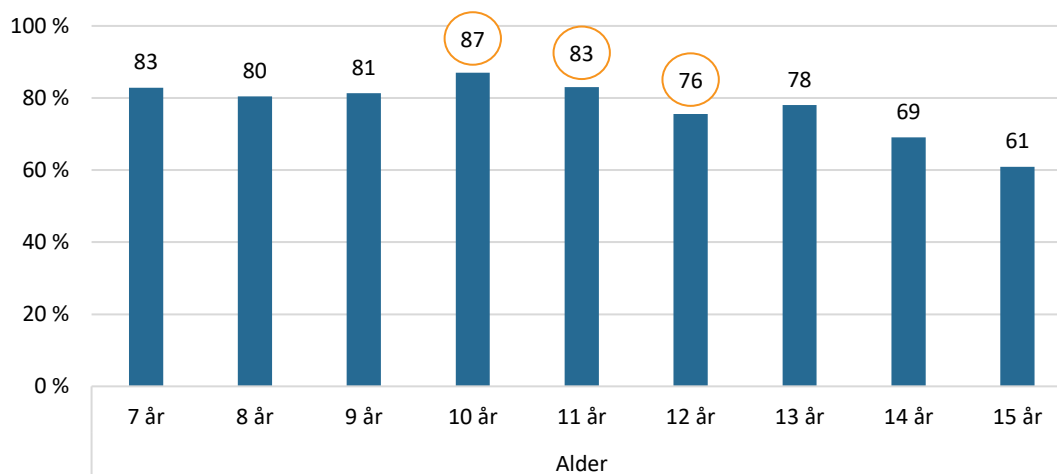
Figuren viser andelen af børn i 6. klasse i Fredericia Kommune, der deltager i aktiviteter i fem forskellige regi. Resultaterne præsenteres totalt på tværs af skoleår (4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329).

Det er dog vigtigt at bemærke, at foreningsdeltagelsen har været stabil over den samlede projektperiode fra 4. til 6. klasse (se

figur 23), hvilket afviger fra den tendens, der normalt ses på landsplan. Ifølge undersøgelsen Danskernes motions- og sportsvaner 2020 falder andelen af børn, der dyrker foreningsaktiviteter, typisk i alderen 10-12 år (svarende til perioden fra 4. til 6- klasse) (se figur 24) (Rask et al. 2022). Fredericia Kommune observerede et lignende fald i forbindelse med kommuneundersøgelsen i 2021, hvor foreningsdeltagelsen faldt fra 75 pct. blandt 10-årige til 68 pct. blandt 12-årige (se figur 1) (Forsberg et al. 2021). Dette er dog ikke tilfældet blandt eleverne i denne undersøgelse, hvor foreningsdeltagelsen i stedet er steget fra 66 pct. i 4. klasse til 68 pct. i 6. klasse.

Det er svært at fastslå, om den stabile foreningsdeltagelse fra 4. klasse til 6. klasse er forårsaget af Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, men det er dog muligt, at disse to initiativer har været med til at modvirke det fald i foreningsdeltagelsen, som normalt ses fra 10-12-årsalderen.

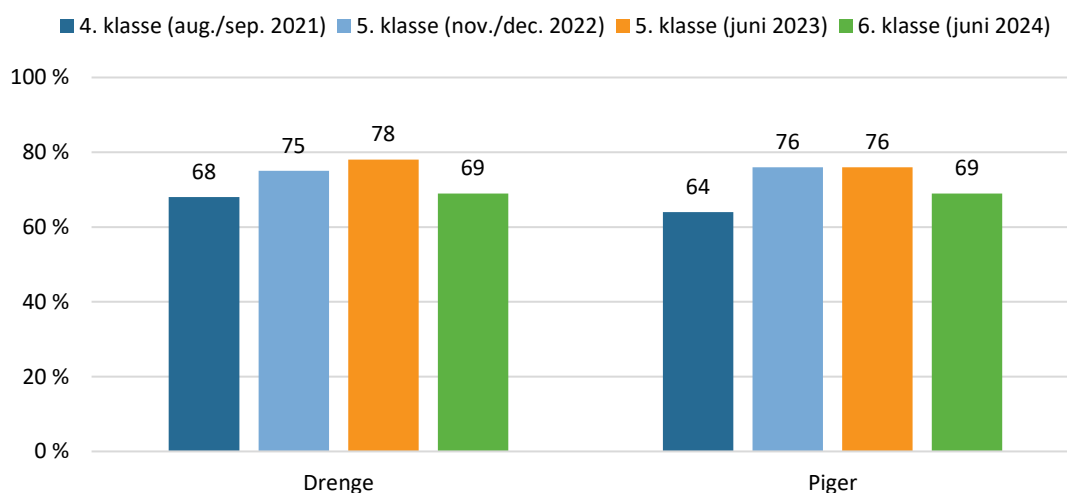
Figur 24: Andelen, der dyrker fritidsaktiviteter i foreningsregi på landsplan, på tværs af alder (pct.)

Figuren viser andelen af børn generelt, der dyrker fritidsaktiviteter i foreningsregi, på tværs af alder. Data stammer fra Danskernes motions- og sportsvaner 2020 (n=4.379).

Der ses ingen signifikante forskelle mellem drenge og pigers udvikling i deltagelsen i foreningsaktiviteter i perioden fra 4. til 6. klasse (se figur 25), men der er dog indikationer på, at mens drenge deltagelse har været stabil, er pigernes foreningsdeltagelse steget i løbet af perioden.

Figur 25: Udviklingen i andelen, der dyrker foreningsidræt, på tværs af køn (pct.)

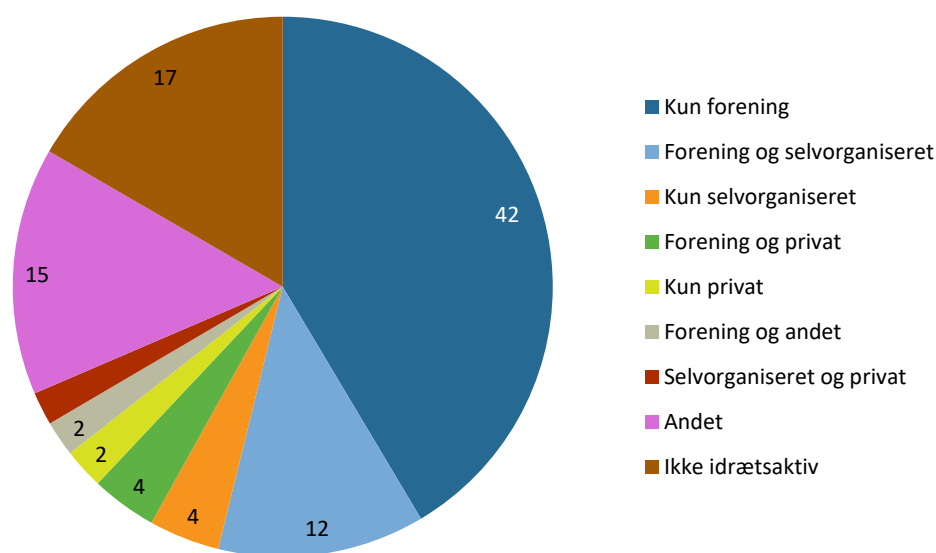
Figuren viser andelen af henholdsvis drenge og piger i 6. klasse i Fredericia Kommune, der dyrker foreningsidræt (4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329).

Kombination af forskellige organiseringsformer

42 pct. af eleverne i 6. klasse dyrker kun deres aktiviteter i forening, mens henholdsvis 4 pct. og 2 pct. udelukkende dyrker deres aktiviteter selvorganiseret og i privat regi. Der er således mange elever, der kombinerer forskellige organiseringsformer (se figur 26), hvor den mest foretrukne kombination er foreningsaktiviteter sammen med selvorganiserede

aktiviteter (12 pct.). Andelen af elever, der kun deltager i foreningsaktiviteter, er faldet fra 46 pct. i 5. klasse til 42 pct. i 6. klasse (se bilag, figur 54). Faldet skyldes hovedsageligt en stigning i antallet af elever, der kombinerer det selvorganiserede med det private, samt andre kombinationer end de nævnte. Det samme gør sig gældende på tværs af hele projektperioden fra 4. klasse til 6. klasse (se bilag, figur 55). Det bør desuden bemærkes, at andelen, der udelukkende dyrker selvorganiserede aktiviteter er faldet markant fra 11 pct. i 4. klasse til 4 pct. i 6. klasse samtidig med, at andelen, der har anvendt andre kombinationer end de nævnte, er steget med en tilsvarende andel. Kategorien 'andet' dækker over mange forskellige kombinationer, men det er vigtigt at fremhæve, at størstedelen af dem dyrker foreningsaktiviteter i kombination med mere end én af de øvrige organiseringsformer.

Figur 26: Kombination af organiseringsformer i 6. klasse (pct.)

Figuren viser, hvordan elever i 6. klasse har organiseret deres aktiviteter i skoleåret 2023/2024 (n=329). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker aktiviteter i en forening, selvorganiseret og privat.

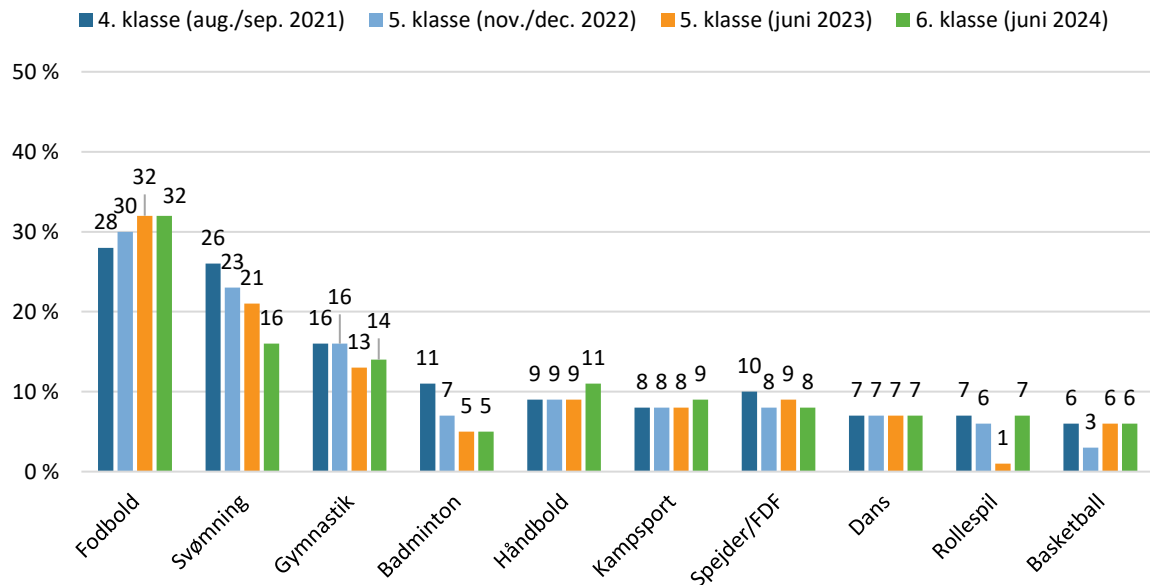
Udviklingen i de ti største foreningsaktiviteter

Figur 27 viser udviklingen i de ti største foreningsaktiviteter. Kun svømning har oplevet et fald i tilslutning, fra 26 pct. i 4. klasse til 16 pct. i 6. klasse. De øvrige ni foreningsaktiviteter har enten oplevet øget tilslutning eller fastholdt samme niveau. Deltagelsen i fodbold, badminton og kampsport er steget med 4 procentpoint, mens gymnastik og basketball er steget med 3 procentpoint. Kun to af de store foreningsaktiviteter, håndbold og spejder/FDF, er faldet i perioden. Dette er samtidig med, at deltagelsen i henholdsvis løb og styrketræning, som primært dyrkes på egen hånd eller i kommercielt regi, er steget med 5 og 4 procentpoint (se tabel 3tabel 3).

Stigningen i selvorganiserede aktiviteter følger den nationale tendens, hvor ældre børn søger mod mere selvorganiserede aktiviteter (Rask et al., 2022). Det interessante ved denne undersøgelse er dog, at i modsætning til den landsdækkende tendens, hvor børn ofte

skifter fra foreningsaktiviteter til selvorganiserede, har eleverne i Fredericia Kommune ikke oplevet en tilsvarende nedgang i foreningsdeltagelsen. Dette kan tyde på, at de to initiativer, Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, potentielt har haft en positiv indflydelse på at fastholde elevernes deltagelse i foreningsaktiviteter.

Figur 27: Udviklingen i de ti største foreningsaktiviteter (pct.)

Figuren viser andelen af elever i henholdsvis 4. til 6. klasse, der har dyrket de ti største foreningsaktiviteter (4. klasse (aug./sep. 2021): n=396; 5. klasse (nov./dec. 2022): n=285; 5. klasse (juni 2023): n=328, 6. klasse (juni 2024): n=329).

Opsummerende om organiseringsformer

Undersøgelsen viser, at 68 pct. af eleverne i 6. klasse deltager i foreningsidræt, mens 27 pct. dyrker aktiviteter på egen hånd. Der er tegn på, at initiativer som Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har haft en positiv effekt på at fastholde børn i foreningsaktiviteter, da foreningsdeltagelsen er steget fra 66 pct. i 4. klasse til 68 pct. i 6. klasse. Dette er modsat den nationale tendens, hvor deltagelsen typisk falder i alderen 10-12 år. Selvom færre af eleverne udelukkende dyrker foreningsaktiviteter sammenlignet med i 4. klasse, så tyder det på, at mange af disse elever fortsat dyrker foreningsaktiviteter, men nu i kombination med én eller flere andre organiseringsformer.

De fritidsaktive

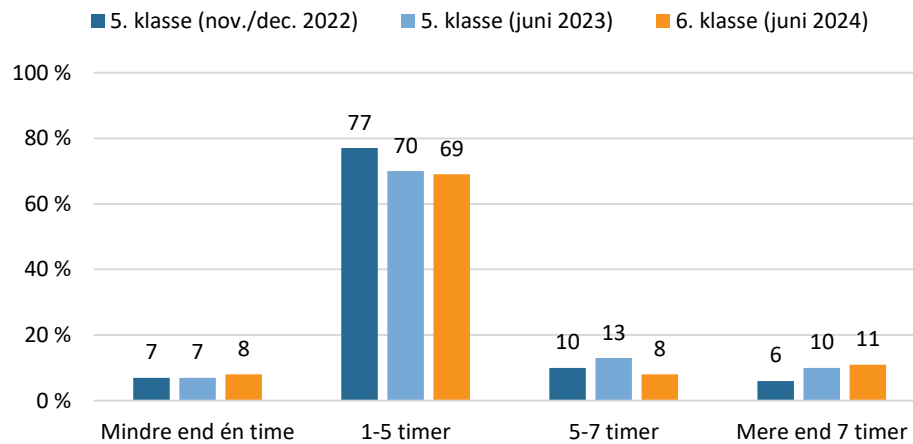
I alt har 274 elever – svarende til 83 pct. – oplyst, at de har dyrket én eller flere fritidsaktiviteter, siden de startede i 6. klasse. I dette afsnit stilles der skarpt på netop denne gruppe af 6. klasseeleverne.

Tidsforbrug

Ser man på tidsforbruget, dyrker den største andel af eleverne fritidsaktiviteter én til fem timer om ugen (69 pct.) (se figur 28). Kun 8 pct. af eleverne bruger mindre end én time om ugen, mens henholdsvis 8 pct. og 11 pct. bruger fem-syv timer og mere end syv timer. Der

er ikke de store afvigelser i tidsforbruget sammenlignet med sidste skoleår, hvor eleverne gik i 5. klasse.

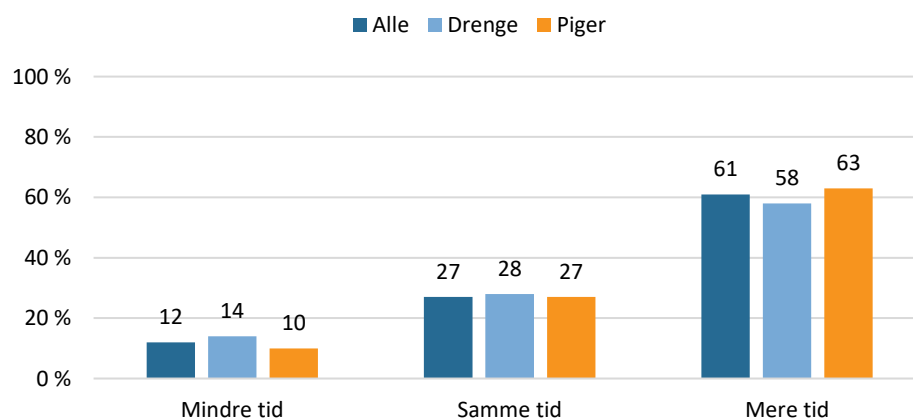
Figur 28: Udviklingen i ugentligt tidsforbrug (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor lang tid bruger du normalt på dine fritidsaktiviteter om ugen? (Sæt ét kryds). Spørgsmålet er udelukkende stillet til dem, der har dyrket minimum én fritidsaktivitet, siden de startede på det respektive klasse-trin (5. klasse (nov./dec. 2022): n=240, 5. klasse (juni 2023): n=277, 6. klasse (juni 2024): n=274). Bemærk, at spørgsmålet er ikke stillet til eleverne i 4. klasse.

Kohorten viser mere nøjagtigt, at størstedelen af børnene bruger mere tid på idrætsaktiviteter i 6. klasse, end de gjorde i 5. klasse. Dette fremgår af figur 29, der viser, at i alt 61 pct. af eleverne bruger mere tid på deres idrætsaktiviteter, mens 12 pct. bruger mindre tid og 27 pct. bruger samme tid i 6. klasse sammenlignet med i 5. klasse. Andelen, der har brugt mere tid på deres fritidsaktiviteter, er større blandt piger (63 pct.) end blandt drenge (58 pct.). Det øgede tidsforbrug kan forklares af, at eleverne gennemsnitligt dyrker flere forskellige aktiviteter (se tabel 2).

Figur 29: Udviklingen i ugentligt tidsforbrug – kohorte (pct.)

Figuren viser andelen af elever fra kohorten, der har brugt henholdsvis mindre, samme eller mere tid, når man sammenligner tal fra 5. klasse (nov./dec. 2022) og 6. klasse (juni 2024) (n=114).

Opsummerende om tidsforbrug

69 pct. af de idrætsaktive 6. klasseelever bruger 1-5 timer om ugen på deres aktiviteter. Kun 8 pct. bruger under 1 time, mens 19 pct. bruger over 5 timer ugentligt. Sammenlignet med tidligere år bruger 61 pct. af eleverne mere tid på fritidsaktiviteter i 6. klasse, særligt blandt piger. Det øgede tidsforbrug skyldes formentlig, at eleverne i gennemsnit deltager i flere aktiviteter end tidligere.

Antallet af foreningsaktiviteter

Blandt 6. klasseeleverne, der deltager i fritidsaktiviteter, dyrker 49 pct. én foreningsaktivitet, 21 pct. deltager i to, 6 pct. i tre, og 6 pct. i fire eller flere foreningsaktiviteter (se tabel 5). De resterende 18 pct. dyrker deres aktiviteter udenfor foreningsregi.

Tabel 5: Antallet af foreningsaktiviteter (pct.)

	Alle 6. klasse (juni 2024)	Køn 6. klasse (juni 2024)		Alle 4. klasse (aug./sep. 2021)	Alle 5. klasse (nov./dec. 2022)	Alle 5. klasse (juni 2023)
		Drenge	Piger			
Ingen foreningsaktiviteter	18	15	20	22	11	9
En foreningsaktivitet	49	51	50	52	45	45
To foreningsaktiviteter	21	20	21	17	29	26
Tre foreningsaktiviteter	6	6	6	6	8	10
Fire eller flere foreningsaktiviteter	6	8	3	3	7	10
Gennemsnitligt antal foreningsaktiviteter	1,4	1,5	1,3	1,2	1,6	1,7

Tabellen viser, hvor stor en andel af eleverne der har dyrket henholdsvis 'ingen', 'én', 'to', 'tre' eller 'fire eller flere' foreningsaktiviteter, siden de startede i 6. klasse. Fordelingen er lavet på baggrund af de elever, der har dyrket minimum én fritidsaktivitet, siden de startede på de respektive klassetrin (4. klasse (aug./sep. 2021): n=327, 5. klasse (nov./dec. 2022): n=240, 5. klasse (juni 2024): n=277, 6. klasse (juni 2024): n=274).

Sammenlignet med 5. klasse dyrker eleverne nu i gennemsnit færre foreningsaktiviteter, men ser man på udviklingen fra 4. til 6. klasse, er der en stigning. I 4. klasse deltog eleverne i gennemsnit i 1,2 foreningsaktiviteter, hvilket er steget til 1,4 i 6. klasse. Andelen af elever, der deltager i fire eller flere aktiviteter, er også steget fra 3 pct. i 4. klasse til 6 pct. i 6. klasse. Samtidig er andelen, der slet ikke deltager i foreningsaktiviteter, faldet fra 22 pct. til 18 pct. Færre elever dyrker nu kun én foreningsaktivitet, mens flere dyrker to.

Opsummerende om antallet af foreningsaktiviteter

Sammenfattende er både antallet af foreningsaktiviteter og foreningsdeltagelsen faldet i forhold til 5. klasse, men steget samlet set fra 4. til 6. klasse. Denne udvikling afviger fra den nationale tendens og tyder således på at være særlig for eleverne i denne undersøgelse.

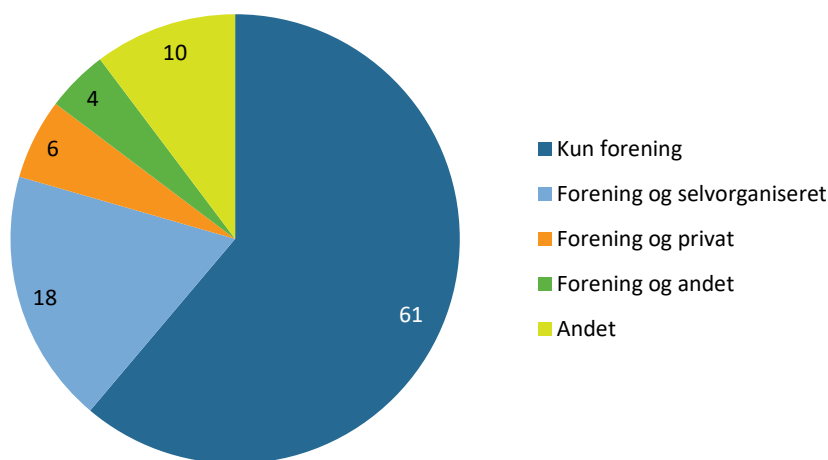
De foreningsaktive

I alt har 224 elever – svarende til 68 pct. – oplyst, at de har dyrket én eller flere foreningsaktiviteter, siden de startede i 6. klasse. I dette afsnit stilles der skarpt på netop denne gruppe af 6. klasseeleverne.

Kombination af foreningsidræt og andre organiseringsformer

Blandt dem, der har dyrket minimum én fritidsaktivitet i foreningsregi, har 61 pct. udelukkende dyrket foreningsaktiviteter, mens den resterende andel har kombineret deres foreningsaktiviteter med én eller flere af de øvrige organiseringsformer (se figur 30). 18 pct. kombinerer deres foreningsaktiviteter med aktiviteter på egen hånd, mens 6 pct. har kombineret foreningsaktiviteter med aktiviteter i det private regi. Der er ikke sket nævneværdige ændringer siden 5. klasse (se bilag, figur 56), men siden 4. klasse er der sket et fald i andelen af elever, der kun dyrker foreningsaktiviteter, samtidig med, at andelen, der kombinerer andre organiseringsformer end de nævnte, er steget (se bilag, figur 57). Igen tyder det på, at flere elever kombinerer foreningsidrætten med mere end én af de øvrige organiseringsformer.

Figur 30: Kombination af organiseringsformer blandt de foreningsaktive i 6. klasse (pct.)

Figuren viser, hvordan de foreningsaktive samlet set har organiseret deres aktiviteter i skoleåret 2023/2024. Andelen er baseret på dem, der har dyrket minimum én aktivitet i foreningsregi, siden de startede i 6. klasse (juni 2024): n=224). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker fritidsaktiviteter i forening, på egen hånd og i fritidsklub.

Hyppighed af foreningsidræt

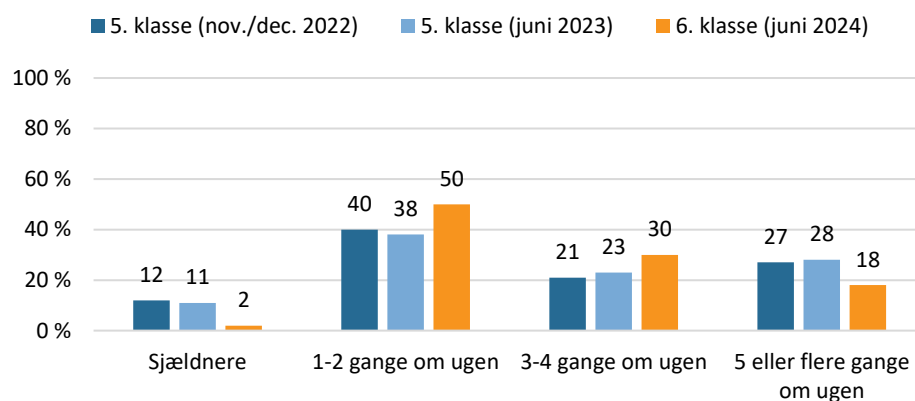
I det følgende er fokus på, hvor ofte eleverne i gennemsnit dyrker deres fritidsaktiviteter i foreningsregi.

Samlet set dyrker størstedelen af eleverne deres foreningsaktiviteter 1-2 gange om ugen (50 pct.) (se figur 31). Derudover deltager 30 pct. i foreningsaktiviteter 3-4 gange om ugen, og

18 pct. deltager 5 eller flere gange om ugen. Kun 2 pct. dyrker foreningsaktiviteter mindre end 1 gang om ugen.

Udviklingen fra 5. til 6. klasse viser en generel stigning i, hvor ofte eleverne deltager i fritidsaktiviteter. Antallet af elever, der sjældent deltager i aktiviteter, er faldet markant fra 12 pct. i 5. klasse til blot 2 pct. i 6. klasse. Samtidig er der en tydelig stigning i andelen, der deltager 1-2 gange om ugen, fra 40 pct. til 50 pct. Der er også en vækst i elever, der deltager 3-4 gange om ugen, hvor andelen er steget fra 21 pct. til 30 pct. Omvendt er der sket et fald i antallet af elever, der deltager meget intensivt (5 eller flere gange om ugen), hvor andelen er faldet fra 27 pct. i 5. klasse til 18 pct. i 6. klasse. Overordnet set deltager flere elever oftere i fritidsaktiviteter i 6. klasse, men færre deltager meget ofte⁹.

Figur 31: Udviklingen i hyppighed af foreningsaktiviteter (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor tit dyrker du din(e) foreningsaktivitet(er)? (Tænk på både træning, kampe og stævner) (Sæt ét kryds i hver linje)'. Spørgsmålet er udelukkende stillet til dem, der har dyrket minimum én fritidsaktivitet i foreningsregi, siden de startede på det respektive klassetrin (5. klasse (nov./dec. 2022): n=211, 5. klasse (juni 2023): n=245, 6. klasse (juni 2024): n=152). Spørgsmålet er udelukkende stillet til dem, der har valgt organiseringsformen 'forening', og derfor bygger fordelingen ikke på de elever, der har valgt 'fritidsklub'.

Opsummerende om de foreningsaktive

I alt deltager 68 pct. af 6. klasseeleverne i foreningsaktiviteter. Af disse dyrker 61 pct. kun foreningsaktiviteter, mens resten kombinerer dem med andre organiseringsformer, som aktiviteter på egen hånd (18 pct.) eller i privat regi (6 pct.). Fra 4. til 6. klasse er der desuden sket en stigning i andelen af elever, der kombinerer foreningsidrætten med mere end én af de øvrige organiseringsformer. Igen er der tegn på, at de to initiativer kan have været med til at modvirke den normale tendens, hvor foreningsdeltagelsen falder med stigende alder.

Eleverne deltager oftest 1-2 gange om ugen (50 pct.), og antallet af elever, der deltager sjældnere end 1-2 gange om ugen, er faldet fra 12 pct. i 5. klasse til 2 pct. i 6. klasse. Samlet set er deltagelsen i fritidsaktiviteter steget i frekvens, men færre elever deltager meget ofte (5 eller flere gange om ugen).

⁹ Det er desværre ikke muligt at se på udviklingen i hyppighed over den samlede projektperiode, da tilsvarende spørgsmål ikke blev stillet i 4. klasse.

Motivationsfaktorer i forhold til at dyrke eller starte med at dyrke fritidsaktiviteter

I dette afsnit undersøges det, hvilke motivationer der ligger til grund for elevernes valg af idrætsaktiviteter.

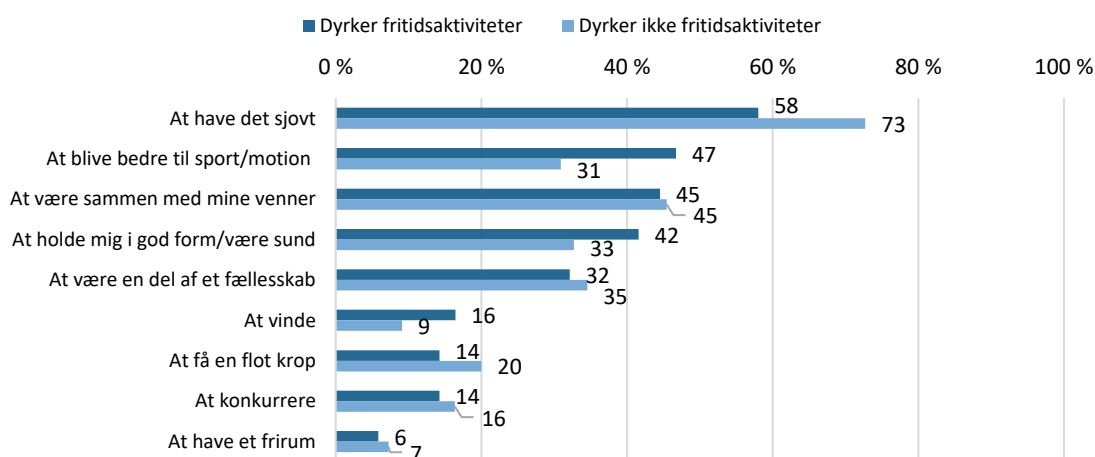
Elever, der har dyrket minimum én fritidsaktivitet, siden de startede i 6. klasse, er blevet bedt om at tage stilling til, hvor vigtige en række faktorer er, når de dyrker deres fritidsaktivitet. Elever, der ikke har dyrket fritidsaktiviteter, siden de startede i 6. klasse, er derimod blevet bedt om at tage stilling til, hvor vigtige de samme faktorer ville være, hvis de skulle starte til en fritidsaktivitet.

Uanset om eleverne allerede er aktive eller blot overvejer at starte, er den vigtigste faktor, at de har det sjovt (se figur 32). Derudover vægter begge grupper idrætsglæde højere end konkurrence, hvilket underbygger relevansen af initiativer som Let's Go-projektet, der fokuserer på sjov og fællesskab frem for konkurrence. Generelt er det at vinde og konkurrere de mindst motiverende faktorer, mens det at have det sjovt, være sammen med venner og deltage i et fællesskab er mere betydningsfuldt for de fleste elever.

Der er dog også forskelle mellem de to grupper. For elever, der allerede dyrker fritidsaktiviteter, er det vigtigt at forbedre sig inden for aktiviteten og holde sig i form og være sund. For de elever, der endnu ikke deltager, er det vigtigere at være sammen med venner og være en del af et fællesskab.

Disse resultater understreger, at sociale relationer og fællesskab spiller en afgørende rolle, især for elever, der overvejer at starte til en fritidsaktivitet, hvilket også forklarer den tidligere beskrevne barriere for at fortsætte fra Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt, hvor mange elever ikke ønsker at deltage alene (se figur 15 og figur 16).

Figur 32: Motivationsfaktorer i forhold til at dyrke fritidsaktiviteter i 6. klasse (pct.)

Figuren præsenterer svarfordelingen til følgende spørgsmål, der er stillet i sommeren 2024: 'Hvad er de tre vigtigste grunde til at dyrke idræt? - Hvis du ikke dyrker idræt, skal du tænke på, hvad der er vigtigt for dig, hvis du skulle starte'. Spørgsmålet er stillet til alle elever i skoleåret 2023/2024 (n=329).

Sammenligning af foreningsidræt og Idrætsfestival/Bland Selv Idræt

En sammenligning af, hvad der motiverer de elever, der allerede deltager i den traditionelle foreningsidræt (se figur 32), og børn, der deltager i Idrætsfestivalen/Bland Selv Idræt (se figur 13 og figur 14), afslører både ligheder og forskelle. Den mest fremtrædende fællesnævner er, at det at have det sjovt samt at være sammen med vennerne er de vigtigste motivationsfaktorer i begge tilbud. Dette overgår markant betydningen af konkurrenceelementet, som spiller en mindre rolle for de fleste børn. Ønsket om at forbedre sig inden for en aktivitet motiverer også mange i begge sammenhænge, men det har en større betydning i den traditionelle foreningsidræt. Omvendt spiller fællesskabet en mere fremtrædende rolle i Idrætsfestivalen/Bland Selv Idræt.

En anden væsentlig forskel er betydningen af dygtige trænere og instruktører, samt muligheden for at lave sjove aktiviteter udover selve aktiviteten, som spiller en større rolle i Idrætsfestivalen/Bland Selv Idræt.

Sammenligningen viser, at den traditionelle idræt og de to initiativer motiverer eleverne på forskellig vis. Det, der motiverer børn, der allerede deltager i fritidsaktiviteter, er i stor overensstemmelse med, hvad den traditionelle foreningsidræt tilbyder, mens Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har potentiale til at tiltrække de børn, der ikke på nuværende tidspunkt dyrker idrætsaktiviteter, og som i højere grad motiveres af fællesskab og sjove oplevelser fremfor et præstationsfremmende miljø, hvor der sigtes mod at forbedre sig.

Opsummerende motivationen for at dyrke fritidsaktiviteter

Uanset om eleverne allerede går til fritidsaktiviteter eller blot overvejer det, så vægtes idrætsglæde og fællesskab over konkurrence. Elever, der allerede deltager, er mere motiveret af personlig udvikling og sundhed, mens de, der ikke er aktive, lægger større vægt på sociale relationer.

Sammenligningen mellem den traditionelle foreningsidræt og Idrætsfestival/Bland Selv Idræt viser, at elever i begge tilbud vægter sjov og fællesskab højest, mens konkurrence er mindre vigtig. Foreningsidræt fokuserer mere på præstation og forbedring, hvilket appellerer til de børn, der allerede dyrker aktiviteter, mens Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt har potentiale til at tiltrække børn, der tiltrækkes af sociale og sjove oplevelser frem for et præstationsorienteret miljø.

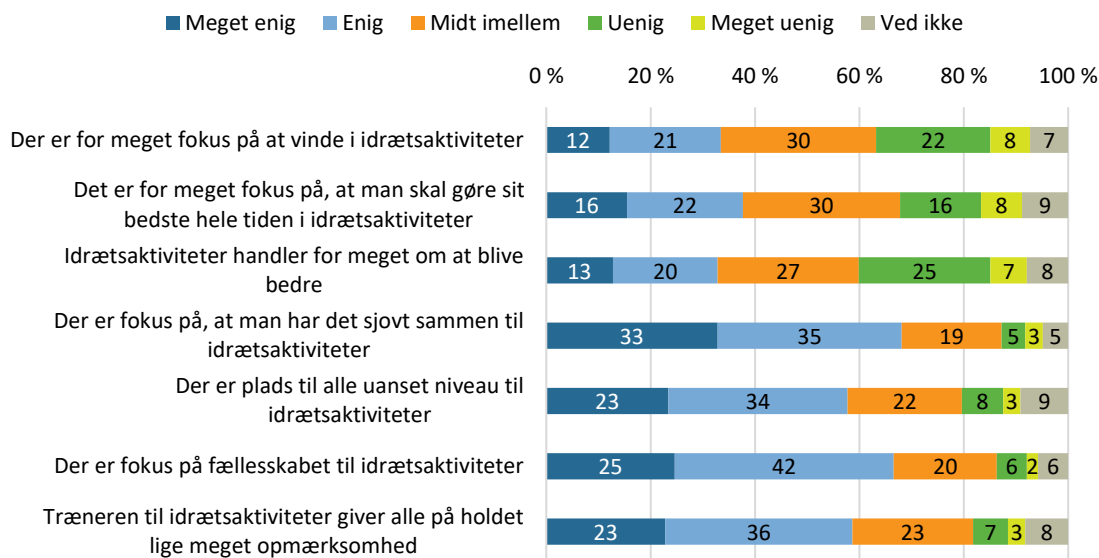
Tilstedeværelsen af konkurrenceelementet i den traditionelle foreningsidræt

På den positive side mener størstedelen af eleverne, at idrætsaktiviteter fokuserer på, at det skal være sjovt at deltage (68 pct.), at der er plads til alle uanset niveau (57 pct.), at der er fokus på fællesskabet (67 pct.), og at træneren giver alle på holdet lige meget opmærksomhed (59 pct.) (se figur 33/figur 33).

På trods af, at mange oplever idrætsaktiviteter som sjove og inkluderende, er der stadig en stor gruppe, der føler, at konkurrence og præstationspres fylder for meget. Henholdsvis 33 pct. og 38 pct. af eleverne oplever et for stort fokus på at vinde og at skulle gøre sit bedste hele tiden, mens 33 pct. mener, at idrætsaktiviteter handler for meget om at blive bedre.

Disse tal underbygger behovet for projekter som Let's Go, som har til formål at nedtone præstation og konkurrence og fremme fællesskab og glæden ved idræt.

Figur 33: Fokus på konkurrence i forbindelse med idrætsaktiviteter (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor enig er du i følgende udsagn?' i skoleåret 2023/2024 (n=329).

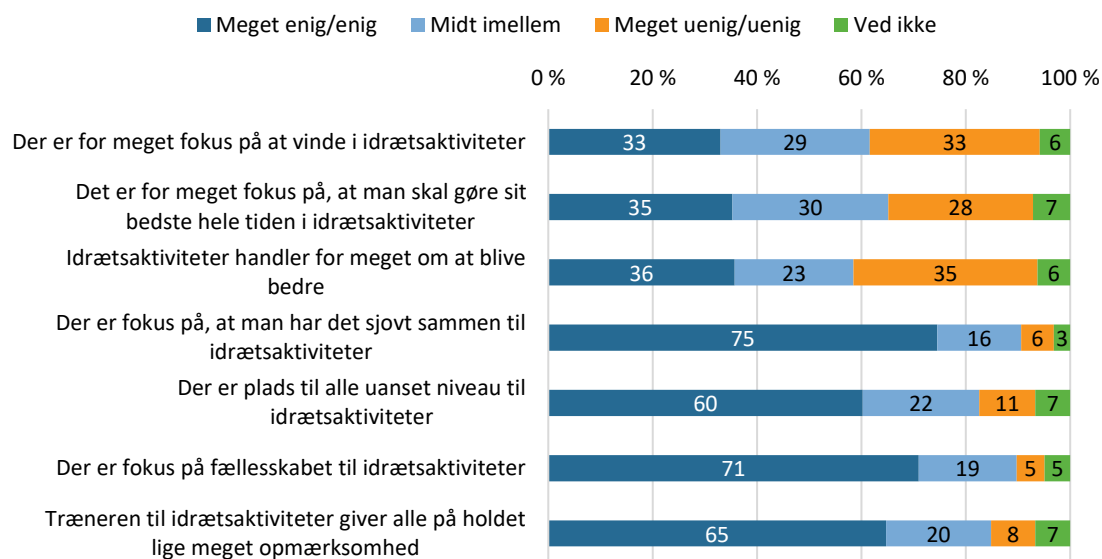
Opsummerende om tilstedeværelsen af konkurrenceelementet i idrætsaktiviteter

Selvom flertallet oplever idrætsaktiviteterne som sjove og inkluderende med fokus på sjov og fællesskab, er der stadig en væsentlig del, der oplever præstation og konkurrence som en udfordring. Dette indikerer et fortsat behov for initiativer som Let's Go, der arbejder på at nedtone præstation og konkurrence og styrke socialt samvær og glæden ved bevægelse.

En sammenligning af elever, der deltager i foreningsaktiviteter, og elever, der ikke deltager, afslører både ligheder og forskelle i deres oplevelse af idrætsaktiviteter.

For de elever, der er aktive i foreninger, står det klart, at de oplever et stort fokus på at have det sjovt sammen, fællesskab, plads til alle uanset niveau, og at trænerne fordeler opmærksomheden ligeligt (se figur 34). Hele 75 pct. af de aktive elever mener, at det at have det sjovt er centralt i idrætsaktiviteterne, og 71 pct. oplever, at fællesskabet er i fokus. Desuden mener 65 pct., at trænerne giver lige meget opmærksomhed til alle på holdet. Disse oplevelser overskygger i høj grad konkurrencemomentet, selvom der stadig er en væsentlig del af de aktive elever, der oplever et for stort fokus på at vinde (33 pct.), gøre sit bedste hele tiden (35 pct.), og at aktiviteterne handler for meget om at blive bedre (33 pct.). Det viser, at selv blandt de elever, der allerede er en del af foreningsmiljøet, opleves konkurrencen og præstationspresset som dominerende.

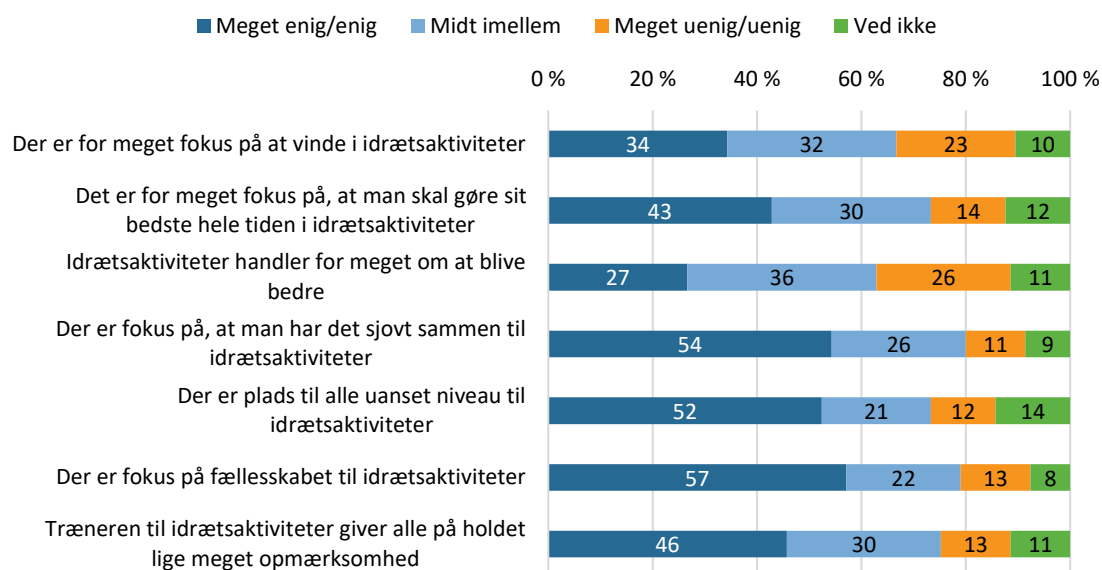
Figur 34: Fokus på konkurrence i forbindelse med idrætsaktiviteter – blandt foreningsaktive (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor enig er du i følgende udsagn?' blandt elever, der dyrker aktiviteter i foreningsregi i skoleåret 2023/2024 (n=224).

Blandt de elever, der ikke dyrker aktiviteter, er billedet anderledes (se figur 35). De oplever i langt mindre grad, at der er fokus på fællesskab, plads til alle, og det at have det sjovt. Kun 54 pct. af disse elever mener, at det at have det sjovt er centralt, og 57 pct. oplever et fokus på fællesskab. Samtidig mener en større andel (34 pct.), at der er for meget fokus på at vinde, hvilket tyder på, at kombinationen af manglende fællesskab og et oplevet konkurrencepres kan være en barriere for deres deltagelse. Denne manglende oplevelse af sociale aspekter og sjov, sammen med et oplevet præstationspres, kan forklare, hvorfor disse børn afholder sig fra at deltage i foreningsidrætten.

Figur 35: Fokus på konkurrence i forbindelse med idrætsaktiviteter – blandt ikke-foreningsaktive (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvor enig er du i følgende udsagn?' blandt elever, der ikke dyrker aktiviteter i en forening i skoleåret 2023/2024 (n=105).

Uanset om det er børn, der er aktive i foreningsidrætten, eller børn, der ikke er, er der et behov for at gentænke og reducere den traditionelle konkurrence- og præstationskultur, hvilket endnu engang bekræfter behovet for initiativer som Idrætsfestival og Bland Selv Idræt.

Opsummerende om forskellen mellem foreningsaktive og ikke-foreningsaktive

En sammenligning af elever, der deltager i foreningsaktiviteter, og dem, der ikke gør, viser både ligheder og forskelle. Aktive elever oplever et stærkt fokus på sjov, fællesskab og ligelig fordelt opmærksomhed fra trænere, mens konkurrenceelementet er mindre dominerende, men stadig opleves af en del. Elever, der ikke er aktive i foreningsregi, oplever derimod mindre fællesskab og sjov, men et større fokus på konkurrence, hvilket kan være en barriere for deres deltagelse. Dette peger på et behov for at reducere konkurrencekulturen i den traditionelle foreningsidræt.

Årsager til frafald i den traditionelle foreningsidræt

Dette afsnit fokuserer på de årsager, der har fået nogle elever til at stoppe med foreningsaktiviteter siden starten af 6. klasse. Der er her tale om den traditionelle foreningsidræt.

I alt er 91 elever – svarende til 28 pct. – er stoppet med at dyrke aktiviteter i foreningsregi, siden de startede i 6. klasse.

Den mest almindelige årsag til at stoppe er, at aktiviteten blev for kedelig (39 pct.), og årsagen er mere fremtrædende blandt piger (39 pct.) sammenlignet med drenge (30 pct.) (se figur 36). En anden hyppig grund er, at eleverne mistede interessen, hvor 31 pct. af både

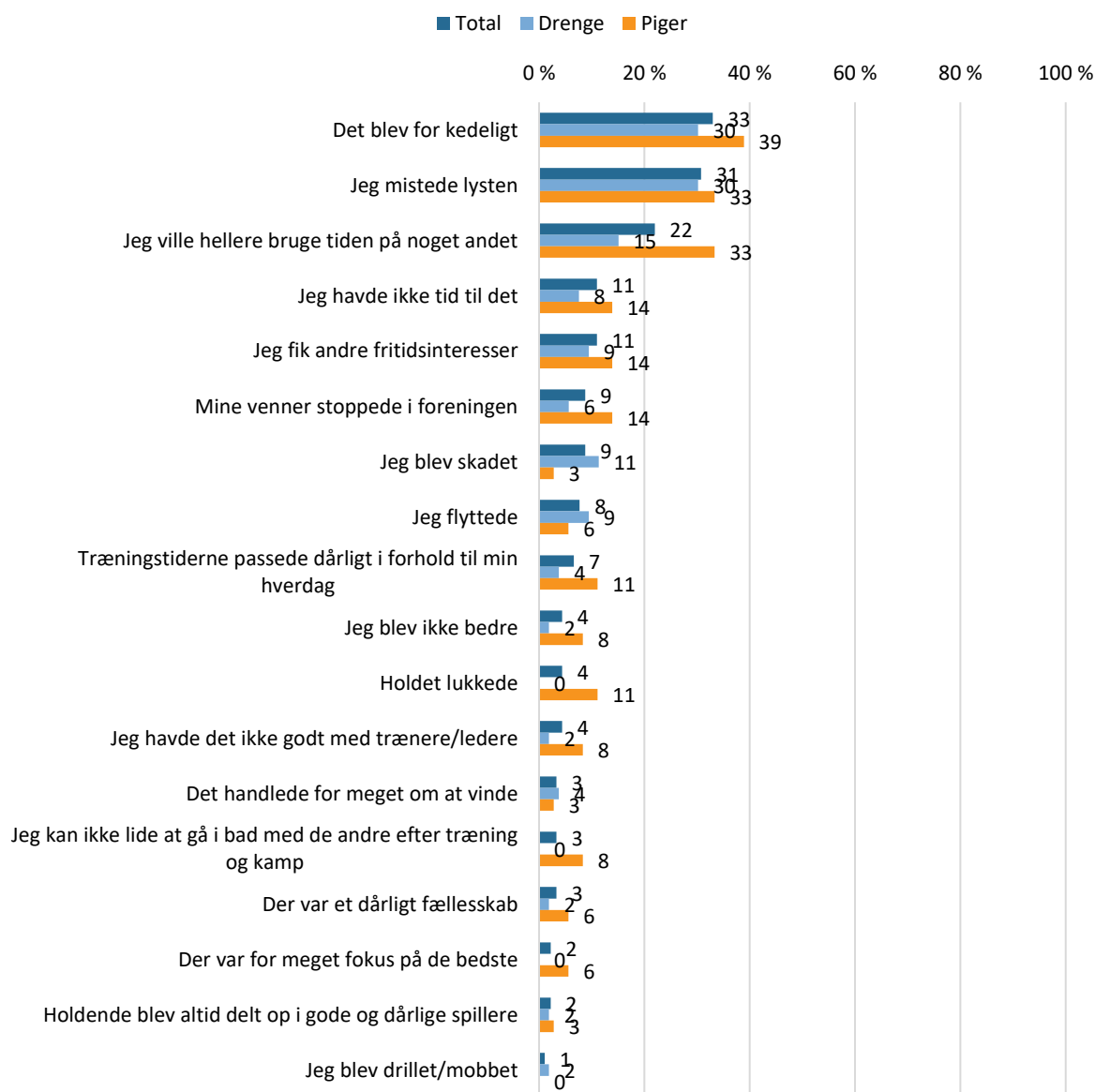
piger og drenge har angivet, at de ikke længere havde lyst til at fortsætte. Desuden nævner en betydelig andel af pigerne (33 pct.), at de hellere ville bruge deres tid på noget andet.

Praktiske årsager spiller også en rolle. 14 pct. af pigerne angiver, at de ikke havde tid, og 11 pct. stoppede, fordi deres venner gjorde. Andre årsager omfatter skader (9 pct.) og flytning (8 pct.), som påvirker en mindre del af eleverne. En mindre, men ikke ubetydelig andel af eleverne stoppede også på grund af dårlige træningstider (7 pct.), eller fordi holdet lukkede (4 pct.).

I mindre grad angiver nogle elever årsager som, at de ikke blev bedre (4 pct.), eller at de ikke havde det godt med trænerne eller lederne (4 pct.). Barrierer som fokus på konkurrence (3 pct.) og dårligt fællesskab (2 pct.) er også nævnt, men i meget lavere grad.

Generelt er de mest fremtrædende årsager til at stoppe i foreningsidræt relateret til ændringer i elevernes interesse, behov og prioriteringer, snarere end til negative oplevelser med selve aktiviteten.

Figur 36: Årsager til at være stoppet i en traditionel forening i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvorfor stoppede du med at gå til en aktivitet i en forening? (Sæt gerne flere kryds)'. Spørgsmålet er stillet til de børn, der ikke har dyrket en aktivitet i foreningsregi, siden de startede i 6. klasse, og som har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gået til en aktivitet i en forening, før du startede i 6. klasse?' (2024: n=91).

Sammenligning af foreningsidræt og Idrætsfestival/Bland Selv Idræt

Når man sammenligner årsagerne til, at elever stopper i traditionel foreningsidræt (se figur 36) med årsagerne til manglende fastholdelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt (se figur 16), viser sig et fællestræk: Eleverne stopper ofte, fordi de mister interessen for aktiviteten eller ønsker at prioritere deres tid anderledes. Dette gælder for begge former for idræts-tilbud. Det peger på et behov for at arbejde mere målrettet på at fastholde og vække elevernes interesse – måske ved at introducere aktiviteter med en særlig 'wow-effekt'.

Mens konkurrence og præstationspres nævnes som mindre barrierer i traditionel foreningsidræt, spiller disse faktorer næsten ingen rolle i Bland Selv Idræt. Dette indikerer

igen, at initiativerne er lykkedes med at fjerne konkurrenceelementet og præstationspreset.

Opsummerende om årsagerne til manglende fastholdelse i den traditionelle foreningsidræt

Undersøgelsen viser, at de primære årsager til frafald i traditionel foreningsidræt er kedsomhed (33 pct.) og tab af interesse (31 pct.), især blandt piger. Praktiske faktorer som tidsmangel og frafaldt blandt venner spiller også en rolle.

Sammenlignet med Idrætsfestivalen/Bland Selv Idræt er fællestrækket, at elever ofte stopper, fordi de prioriterer deres tid anderledes. Dog har Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt været succesfuld med at fjerne konkurrence- og præstationspres som barrierer, hvilket indikerer, at initiativet effektivt formidler et fokus på sjov og fællesskab.

Årsager til manglende deltagelse i den traditionelle foreningsidræt

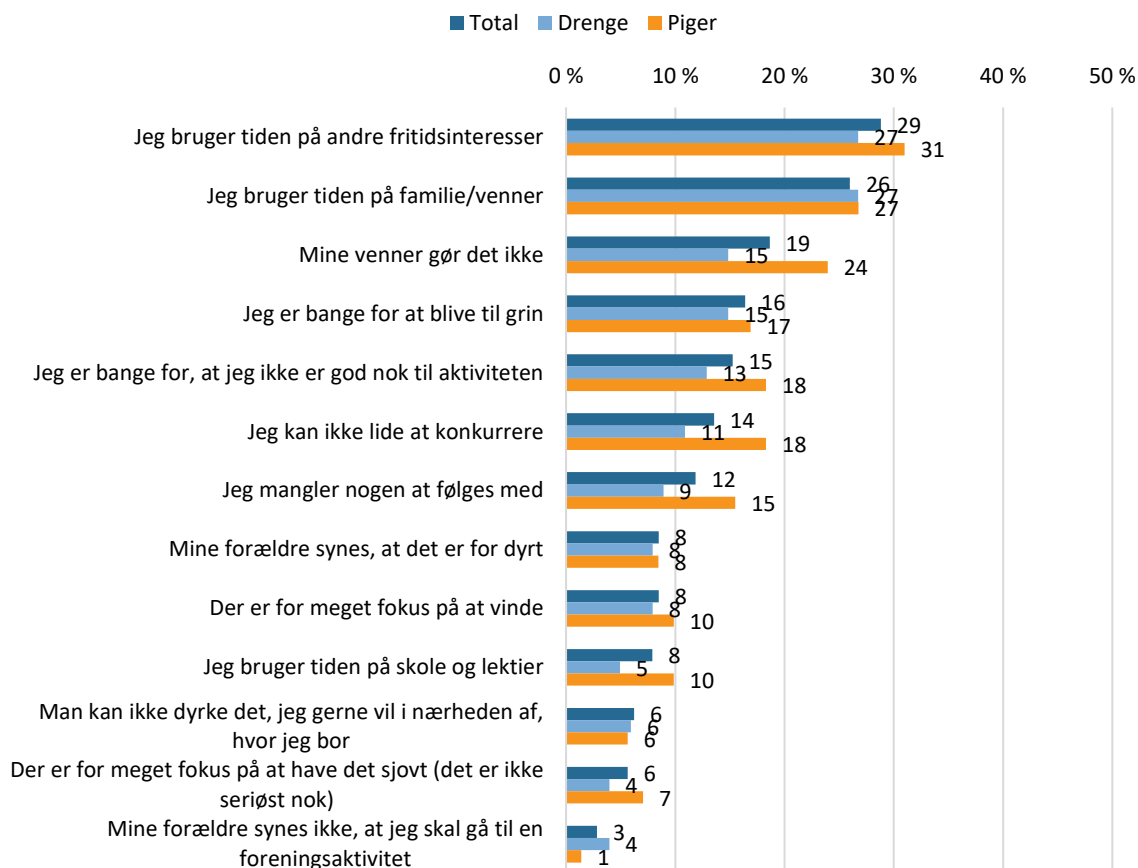
En undersøgelse af potentielle barrierer, der kan være en hindring for at dyrke foreningsaktiviteter, kan hjælpe til at blive bevidste om, hvordan man fremadrettet kan understøtte eleverne i at få et sundt og aktivt liv gennem foreningsidrætten.

Ifølge figur 37 er den mest almindelige grund til, at eleverne ikke deltager i foreningsaktiviteter, at de prioriterer andre fritidsinteresser (29 pct.). Desuden angiver 26 pct. af eleverne, at de hellere vil bruge tid med familie og venner. En væsentlig faktor er også, at deres venner ikke deltager i foreningsaktiviteter, hvilket 19 pct. af pigerne og 15 pct. af drengene angiver som årsag.

Derudover oplever nogle elever usikkerhed omkring deres deltagelse. 16 pct. er bekymrede for at blive til grin, og 15 pct. føler, at de ikke er gode nok til aktiviteten. Disse bekymringer er især fremtrædende blandt piger. Konkurrenceelementet nævnes også som en barriere, især for piger (18 pct.).

Andre mindre udbredte årsager inkluderer manglen på nogen at følges med (12 pct.), den prismæssige omkostning (8 pct.), samt at der er for meget fokus på at vinde (8 pct.), eller at eleverne har travlt med skole og lektier (8 pct.).

Figur 37: Årsager til, at nogle elever ikke deltager i den traditionelle foreningsidræt i 6. klasse (pct.)

Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Hvad er de tre vigtigste grunde til, at du ikke dyrker en idrætsaktivitet i en forening?' (2024: n=151).

Sammenligning af foreningsidræt Bland Selv Idræt

Når man sammenligner barriererne for deltagelse i den traditionelle foreningsidræt (se figur 37) med dem for Bland Selv Idræt (se figur 15), fremkommer både fællestræk og forskelle. Både i den traditionelle foreningsidræt og Bland Selv Idræt spiller det en stor rolle, om vennerne deltager, og om eleverne føler sig trygge nok til at være med. For eksempel nævner en betydelig andel i begge tilfælde, at de ikke deltager, hvis deres venner ikke gør det, eller fordi de frygter at blive til grin. Det er især piger, der oplever disse sociale udfordringer.

Dog adskiller de to tilbud sig også på nogle punkter. I den traditionelle foreningsidræt spiller konkurrenceelementet og præstationsangst en større rolle som barriere, især for piger. Dette er mindre udtalt i Bland Selv Idræt, hvor præstationspres sjældent nævnes som årsag, hvilket indikerer, at konceptet effektivt formidler, at det adskiller sig fra den traditionelle foreningsidræt. I stedet oplever Bland Selv Idræt udfordringer med praktiske aspekter som tid og tiltrækningskraft, hvor en del elever finder aktiviteterne mindre interessante og ikke føler sig tiltrukket af tilbuddet.

Opsummerende om årsagerne til manglende deltagelse i foreningsaktiviteter

Undersøgelsen viser, at elever fravælger traditionel foreningsidræt primært på grund af andre prioriteringer som andre fritidsinteresser (29 pct.) og tid med familie og venner (26 pct.). Sociale faktorer som manglende deltagelse fra venner og frygt for at blive til grin er særligt fremtrædende, især blandt piger.

Sammenlignet med Bland Selv Idræt, som har fokus på at fjerne konkurrence- og præstationspresset, viser elever sjældent præstationsangst som en barriere for deltagelse. Dette tyder på, at Bland Selv Idræt effektivt formidler sit fokus på sjov og fællesskab, men har udfordringer med praktiske aspekter som tid og tiltrækningskraft.

Litteraturliste

Eske, Mette (2020): *'Danskernes motions- og sportsvaner efter genåbningen. Notat 3'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Eske, Mette & Nielsen, Christian Gjersing (2021): *'Let's Go! Baselinemåling'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Eske, Mette & Forsberg, Peter (2023): *'Let's Go: Evaluering af projektet Let's Go i Fredericia Kommune'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Eske, Mette (2021): *'Danskernes motions- og sportsvaner efter genåbningen af idrætslivet. Notat 6'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Forsberg, Peter; Pilgaard, Maja; Nygaard, Andreas; Toudal, Emil & van Bedaf Sterner, Aline (2021): *'Idrætten i Fredericia Kommune'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

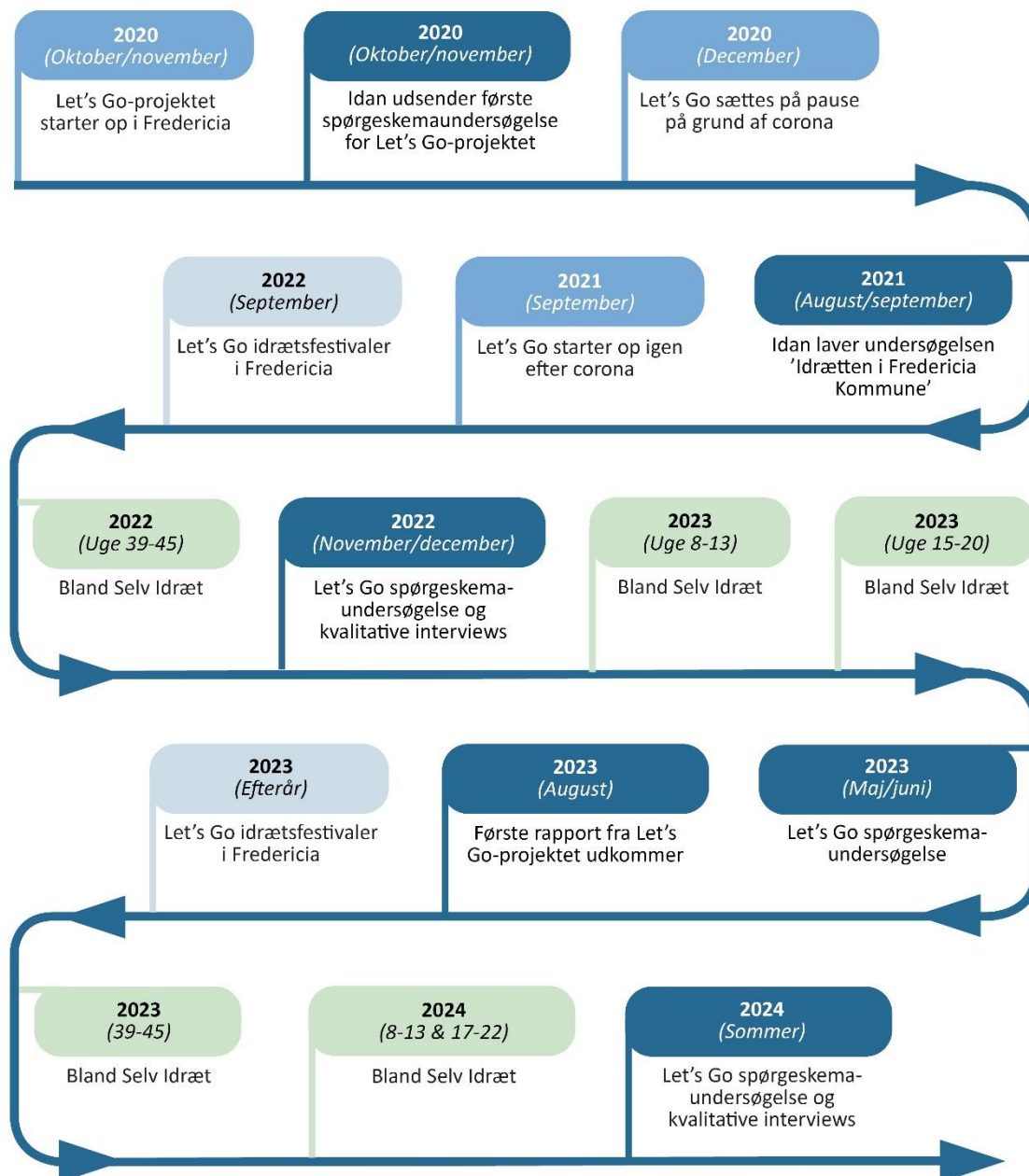
Rask, Steffen & Toudal, Emil (2021): *'Idræt blandt 3-6-årige børn'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

Rask, Steffen; Petersen, Frederik; Hansen, Kristoffer & Eske, Mette (2022): *'Danskernes motions- og sportsvaner 2020. Baggrundsrapport'*. Aarhus: Idrættens Analyseinstitut.

SDU (2019): *'Fysisk aktivitet og stillesiddende adfærd blandt 11-15-årige – National monitorering med objektive målinger'*.

Bilag

Figur 38: Tidslinje over evaluering af Let's Go-projektet

Figuren illustrerer Let's Go-projektets forskellige faser.

Tabel 6: Antal svar og fordeling af besvarelser på tværs af køn

	Køn	Antal svar			Andel af besvarelser (pct.)		
		5. klasse		6. klasse	5. klasse		6. klasse
		Skoleåret 2022/2023		Skoleåret 2023/2024	Skoleåret 2022/2023		Skoleåret 2023/2024
		Nov./dec. 2022	Juni 2023	Juni 2024	Nov./dec. 2022	Juni 2023	Juni 2024
	Drenge	158	176	178	56	54	54
	Piger	123	147	143	43	45	43
	Andet	4	5	8	1	1	2
I alt		285	328	329	100	100	100

Tabellen præsenterer analysens datagrundlag på tværs af køn. Respondenterne, der har svaret 'andet', er medtaget i de samlede analyser, men er ikke inkluderet i analyserne på tværs af køn.

Tabel 7: Datagrundlag for skoleåret 2021/2022

	Antal elever	Antal svar	Andel af besvarelser	Besvarelsesprocent
Erritsø Fællesskole	108	99	26 pct	92 pct.
Fjordbakkeskolen	92	83	21 pct.	90 pct.
Frederiksdde Skole	-	(8)*	-	-
Kirstinebjergskolen	158	114	29 pct.	72 pct.
Ullerupbæk Skolen	144	92	24 pct.	64 pct.
I alt	502	396	100 pct.	77 pct.

Tabellen præsenterer analysens datagrundlag. *Ikke medtaget i besvarelsesprocent, da det aktuelle antal elever ikke kendes.

Tabel 8: Aktiviteter til Idrætsfestivaler fordelt på skoler/afdelinger – skoleåret 2023/2024

Skoledistrikt	Erritsø		Kirstinebjerg	Fjordbakke	Ullerup Bæk		
Skoleafdeling	Krogsager og Højmosen	Indre Ringvej og Høgevej	Bøgskov	Taulov og Skærbæk	Skjoldborgs-vejen	Skolesvinget	Friskolen og Real Skolen ¹⁰
Fodbold	X	X	X	X	X		X
Svømning	X						
Håndbold	X				X		X
Badminton				X	X		X
Crossfit	X	X		X	X		X
Yoga						X	
Dans	X	X	X	X	X		X
Boksning ^d					X		X
Kampsport	X	X	X	X	X	X	X
Judo/Ju-Jitsu							
BMX	X	X		X	X		X

¹⁰ Deltog i Idrætsfestivalen, men er ikke en del af dataindsamlingen.

Skydning						X	
Rugby	X						
Skak		X		X	X		X
Billard				X			
Bowling/kegler					X		X
Tennis		X					
Puls/styrke ^b		X			X		X
Naturfitness ^a						X	

Kilde: Fredericia Kommune. ^aIndfanges i kategorien 'Anden fitness- og motionstræning', ^bindfanges i kategorien 'styrketræning', ^cindfanges i 'kampsport'.

Tabel 9: Aktiviteter til Idrætsfestivaler fordelt på skoler/afdelinger – skoleåret 2022/2023

Skoledistrikt	Erritsø		Kirstinebjerg	Fjordbakke	Ullerup Bæk		
Skoleafdeling	Krogsager og Højmosen	Indre Ringvej og Høgevej	Bøgeskov	Taulov og Skærbæk	Skjoldborgs-vejen	Skolesvinget	Friskolen og Real Skolen ¹¹
Fodbold	X	X		X	X		X
Svømning	X						
Håndbold			X	X			
Badminton	X				X		X
Fitness ^a	X						
Crossfit		X		X	X		
Vægtløftning ^b					X		X
Yoga		X			X		
Dans		X				X	X
Sjov gymnastik ^c				X			
Jumping fitness ^a					X		
Golf							X
Boksning ^d	X			X	X		X
Kampsport	X	X	X	X	X		X
Judo/Ju-Jitsu		X		X	X		
BMX				X			
Skydning						X	
Rugby	X					X	
E-sport			X				
FIFA ^e		X					
Skak	X	X				X	
Bowling/kegler							X

Kilde: Fredericia Kommune. ^aIndfanges i kategorien 'Anden fitness- og motionstræning', ^bindfanges i kategorien 'styrketræning', ^cindfanges i kategorien 'gymnastik', ^dindfanges i 'kampsport' og ^eindfanges i 'e-sport'.

¹¹ Deltog i Idrætsfestivalen, men er ikke en del af dataindsamlingen.

Tabel 10: Aktiviteter til Bland Selv Idræt fordelt på uger – skoleåret 2023/2024

	Uger		
	39-45 (2023)	8-13 (2024)	17-22 (2024)
Tennis	X	X	X
Gokart	X	X	
Judo ^a	X	X	X
Boksning ^a	X	X	X
Karate ^a		X	X
Ju-Jitsu	X	X	X
Taekwondo ^a		X	X
Aikido ^a	X	X	X
Vægtløftning ^b	X	X	X
Kegler ^c	X	X	X
Hip Hop ^d	X		X
Moderne dans ^d	X		X
Ballet ^d			X
Disco Dance ^d	X		X
Skydning	X	X	X
BMX	X	X	X
Skak	X	X	X
Badminton	X		
Rugby		X	X
Spring ^f	X		
Atletik		X	
Håndbold	X	X	
Livredder ^h			
Snorkeldykning/dykning ^h	X	X	X
Klatring	X	X	
eFodbold ^e		X	
Speedway	X	X	

Kilde: Fredericia Kommune. ^aIndfanges i kategorien 'kampsport', ^bindfanges i kategorien 'styrketræning', ^cindfanges i kategorien 'bowling', ^dindfanges i 'dans' og ^eindfanges i 'e-sport', ^findfanges i kategorien 'gymnastik', ^gindfanges i kategorien 'anden fitness- og motionstræning', ^hindfanges i kategorien 'dykning/fridykning'.

Tabel 11: Aktiviteter til Bland Selv Idræt fordelt på uger – skoleåret 2022/2023

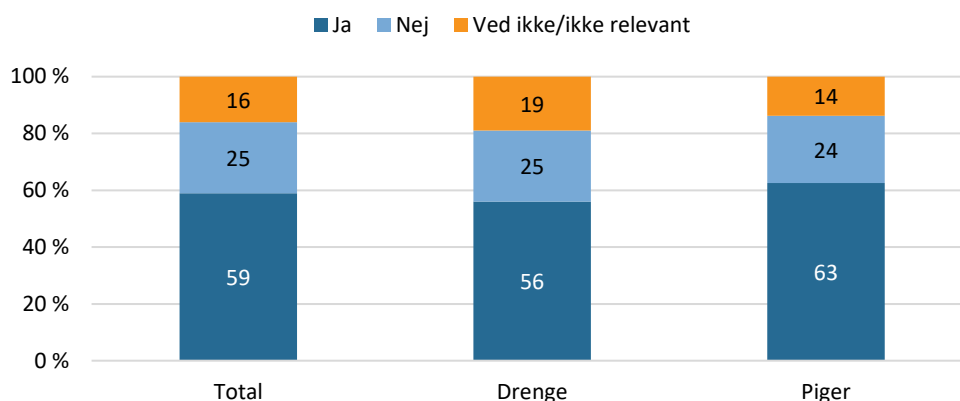
	Uger		
	39-45 (2022)	8-13 (2023)	15-20 (2023)
Tennis	X	X	X
Gokart	X	X	X
Judo ^a	X	X	X

Boksning ^a	X	X	X
Karate ^a	X	X	
Ju-Jitsu		X	X
Aikido ^a	X	X	X
Vægtløftning ^b	X	X	X
Kegler ^c	X	X	X
Hip Hop ^d	X		X
Moderne dans ^d	X		X
Klassisk ballet ^d	X		X
Zumba & Pound ^d		X	
Disco Dance ^d			X
Skydning	X	X	X
Triatlon	X		
BMX	X	X	X
Skak	X		
Badminton	X	X	
Rugby	X	X	X
CS GO ^e	X		
FIFA ^e	X	X	X
Gymnastik		X	
Spring ^f	X	X	X
Atletik	X	X	X
Cirkeltræning ^g		X	
¹² Challenge ^h		X	X
Svømning		X	
Livredder ^h			X
Snorkeldykning/dykning ^h	X		
Klatring			X
Speedway			X

Kilde: Fredericia Kommune. ^aIndfanges i kategorien 'kampsport', ^bindfanges i kategorien 'styrketræning', ^cindfanges i kategorien 'bowling', ^dindfanges i 'dans' og ^eindfanges i 'e-sport', ^findfanges i kategorien 'gymnastik', ^gindfanges i kategorien 'anden fitness- og motionstræning', ^hindfanges i kategorien 'dykning/fridykning'.

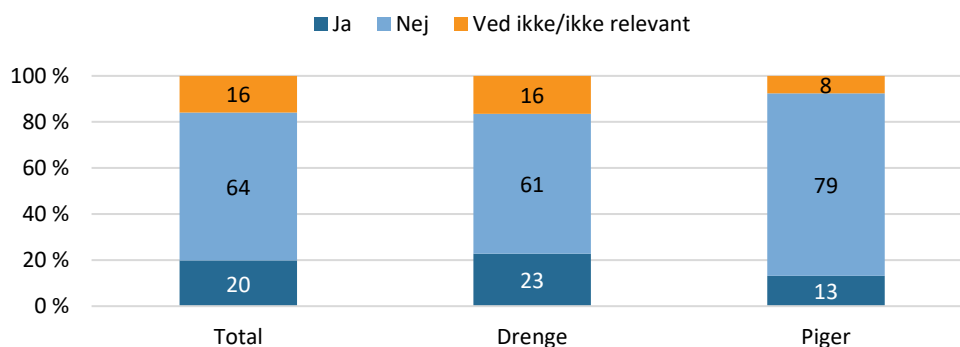
¹² 'Challenge' er for børn og unge i alderen 10+ år som har fuld tryghed i vandet. I skal elske at dykke, eksperimentere, lege og lære nye ting i vandet. Der vil være fokus på at prøve andre vandsportsaktiviteter såsom vandpolo, livredning, dykning, snorkling og meget mere. I skal være med til at definere, hvad I gerne vil prøve. Kun fantasien sætter grænser.

Figur 39: Deltagerstatistik i 5. klasse – Idrætsfestival (pct.)

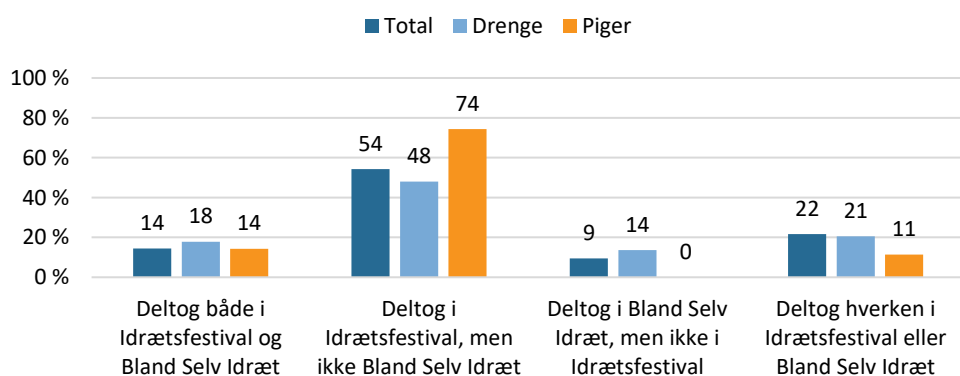
Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Deltog du i Idrætsfestival?' i efteråret 2022 (n=328). Svarfordelingen præsenteres totalt og på tværs af køn.

Figur 40: Deltagerstatistik i 5. klasse - Bland Selv Idræt (pct.)

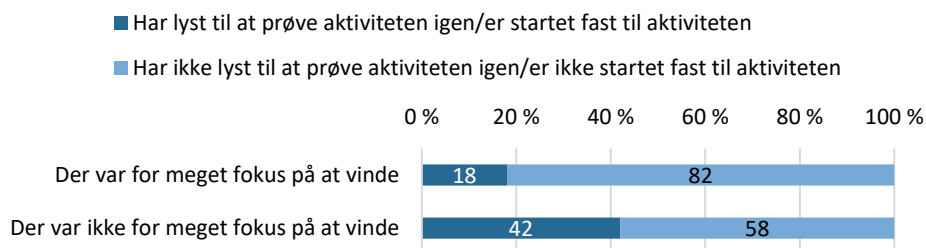
Figuren viser svarfordelingen til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i efteråret 2022 (n=328). Svarfordelingen præsenteres totalt og på tværs af køn.

Figur 41: Overlap mellem deltagelse i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt i 5. klasse (pct.)

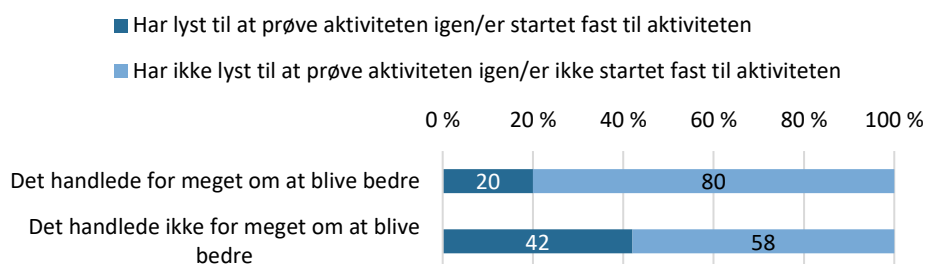
Figuren viser andelen af børn, der henholdsvis 1) deltog både i Idrætsfestivalen og Bland Selv Idræt, 2) deltog i Idrætsfestivalen, men ikke Bland Selv Idræt, 3) deltog i Bland Selv Idræt, men ikke Idrætsfestivalen, og 4) hverken deltog i Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt. Børn, der har svaret 'Ved ikke/ikke relevant' til at have deltaget i enten Idrætsfestivalen eller Bland Selv Idræt, er således ikke medtaget i statistikken (2022/2023: n=178).

Figur 42: Andel, der har lyst til at prøve aktivitet fra Idrætsfestival igen, på tværs af om man synes, at der har været for meget fokus på konkurrence (pct.)

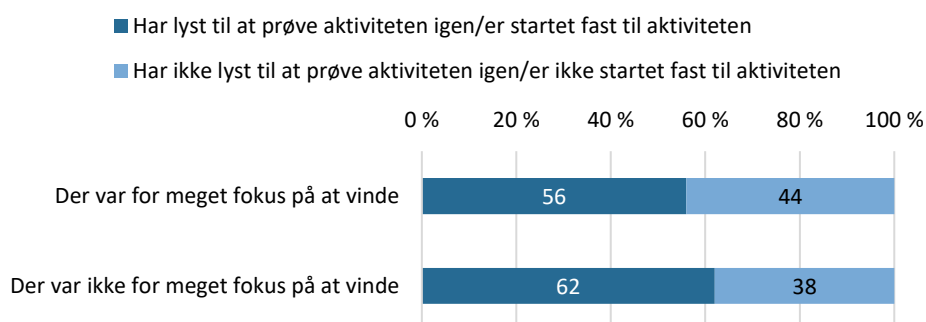
Figuren viser andelen, der har lyst til at prøve aktiviteten fra Idrætsfestivalen igen og/eller allerede er startet fast til aktiviteten på tværs af, om man synes, at der var for meget fokus på at vinde eller ej (n=170). Kategorien 'Der var for meget fokus på at vinde' består af dem, der har svaret 'Meget enig' eller 'Enig' til udsagnet: 'Der var for meget fokus på at vinde', mens kategorien 'Der var ikke for meget fokus på at vinde' består af dem, der har svaret 'Meget uenig' eller 'Uenig'.

Figur 43: Andel, der har lyst til at prøve aktivitet fra Idrætsfestival igen, på tværs af om man synes, at det handlede for meget om at blive bedre (pct.)

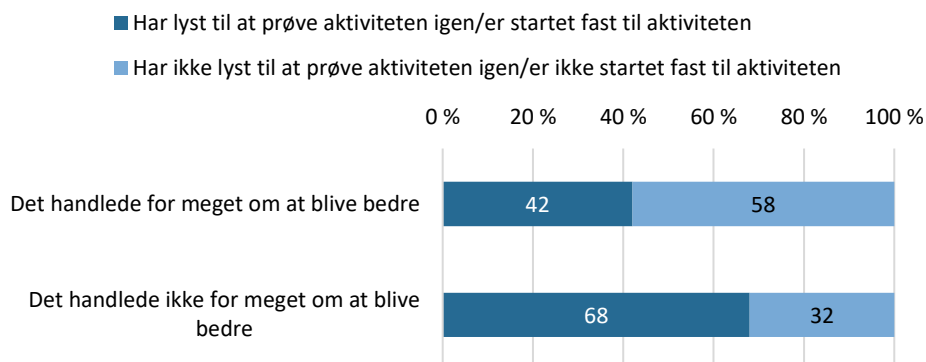
Figuren viser andelen, der har lyst til at prøve aktiviteten fra Idrætsfestivalen igen og/eller allerede er startet fast til aktiviteten, på tværs af om man synes, at det handlede for meget om at blive bedre (n=151). Kategorien 'Det handlede for meget om at blive bedre' består af dem, der har svaret 'Meget enig' eller 'Enig' til udsagnet: 'Det handlede for meget om at blive bedre', mens kategorien 'Det handlede ikke for meget om at blive bedre' består af dem, der har svaret 'Meget uenig' eller 'Uenig'.

Figur 44: Andel, der har lyst til at prøve aktivitet fra Bland Selv Idræt igen, på tværs af om man synes, at der har været for meget fokus på konkurrence (pct.)

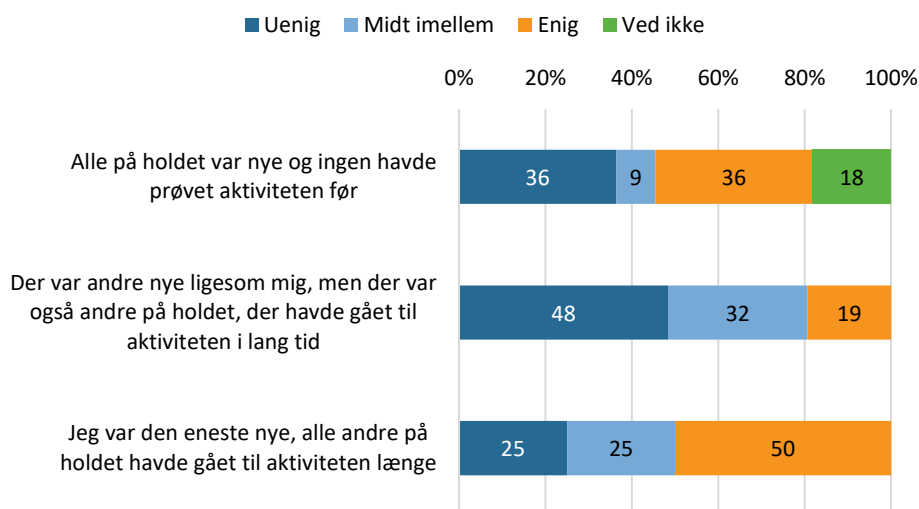
Figuren viser andelen, der har lyst til at prøve aktiviteten fra Bland Selv Idræt igen og/eller allerede er startet fast til aktiviteten på tværs af, om man synes, at der var for meget fokus på at vinde eller ej (n=58). Kategorien 'Der var for meget fokus på at vinde' består af dem, der har svaret 'Meget enig' eller 'Enig' til udsagnet: 'Der var for meget fokus på at vinde', mens kategorien 'Der var ikke for meget fokus på at vinde' består af dem, der har svaret 'Meget uenig' eller 'Uenig'.

Figur 45: Andel, der har lyst til at prøve aktivitet fra Bland Selv Idræt igen, på tværs af om man synes, at det handlede for meget om at blive bedre (pct.)

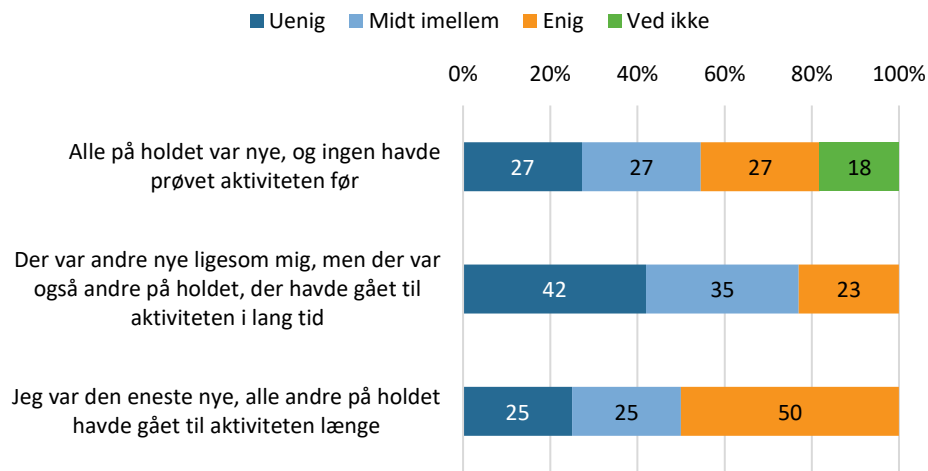
Figuren viser andelen, der har lyst til at prøve aktiviteten fra Bland Selv Idræt igen og/eller allerede er startet fast til aktiviteten på tværs af, om man synes, at det handlede for meget om at blive bedre (n=58). Kategorien 'Det handlede for meget om at blive bedre' består af dem, der har svaret 'Meget enig' eller 'Enig' til udsagnet: 'Det handlede for meget om at blive bedre', mens kategorien 'Det handlede ikke for meget om at blive bedre' består af dem, der har svaret 'Meget uenig' eller 'Uenig'.

Figur 46: Andel, der synes, at der var for meget fokus på at vinde til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

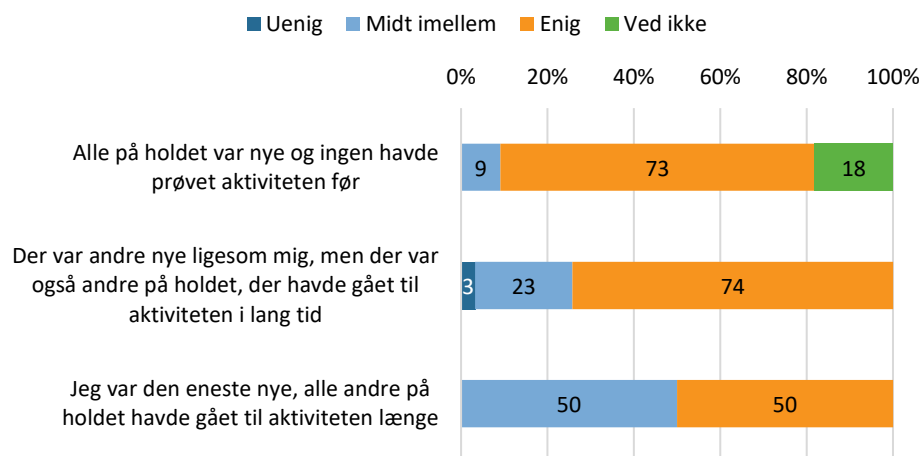
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Der var for meget fokus på at vinde'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de elever, der har svaret 'Ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 47: Andel, der synes det handlede for meget om at blive bedre til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

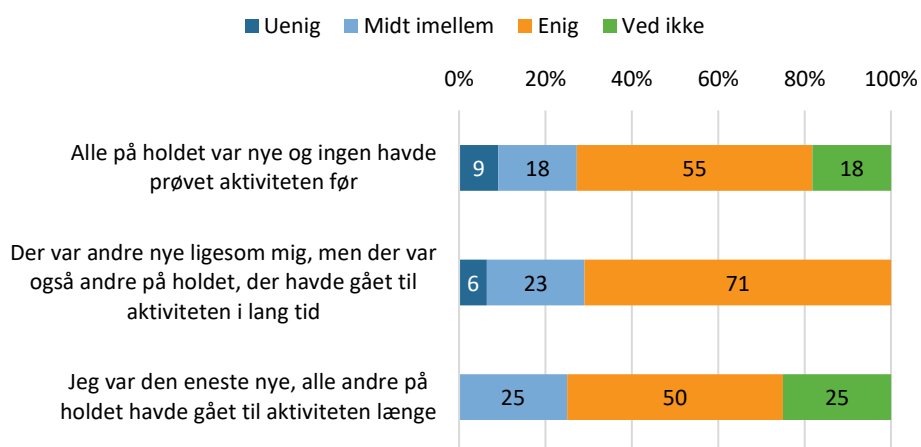
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Det handlede for meget om at blive bedre'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 48: Andel, der synes, der var fokus på at have det sjovt sammen til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

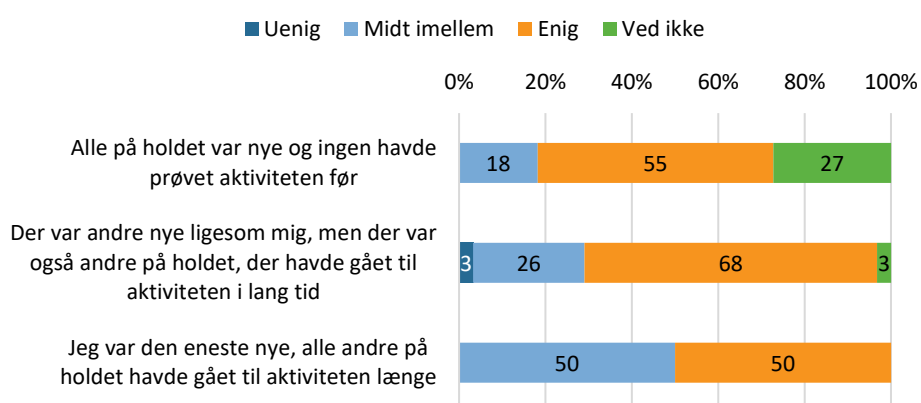
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Der var fokus på, at vi havde det sjovt sammen'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 49: Andel, der synes, der var plads til alle uanset niveau til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

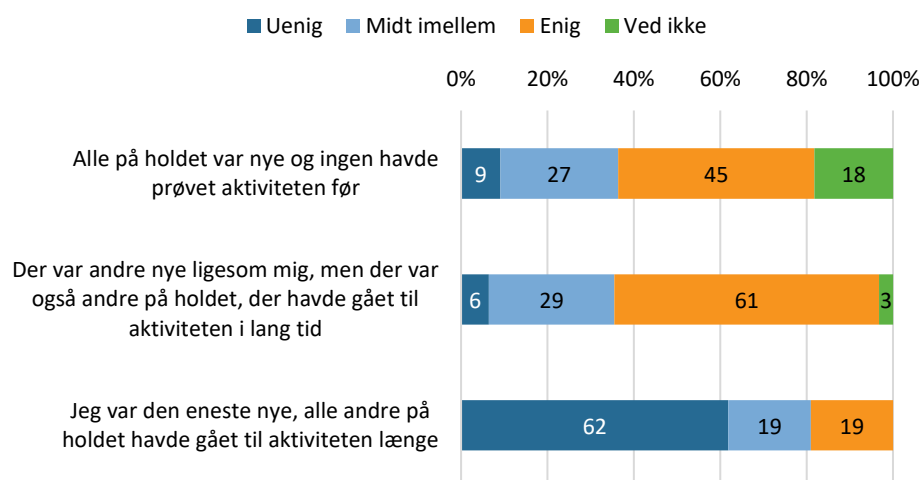
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Der var plads til alle uanset niveau'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 50: Andel, der synes, der var fokus på fællesskabet til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

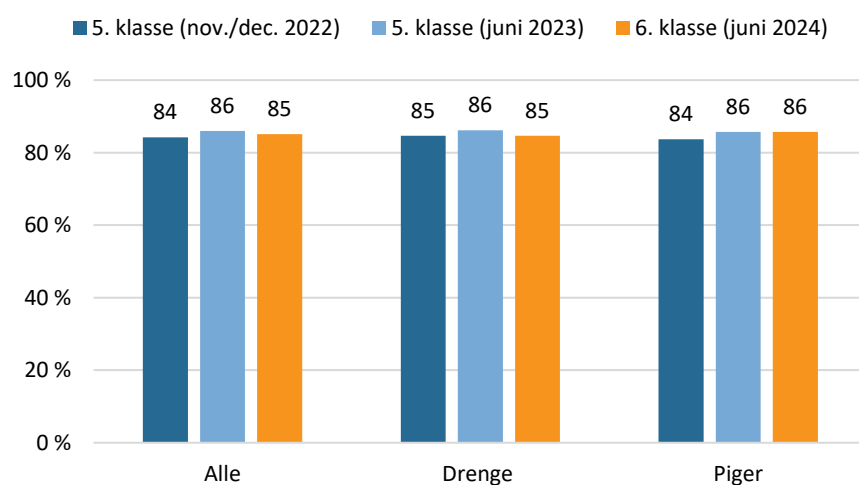
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Der var fokus på fællesskabet'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 51: Andel, der synes træneren på holdet gav alle lige meget opmærksomhed til Bland Selv Idræt, på tværs af holdtype (pct.)

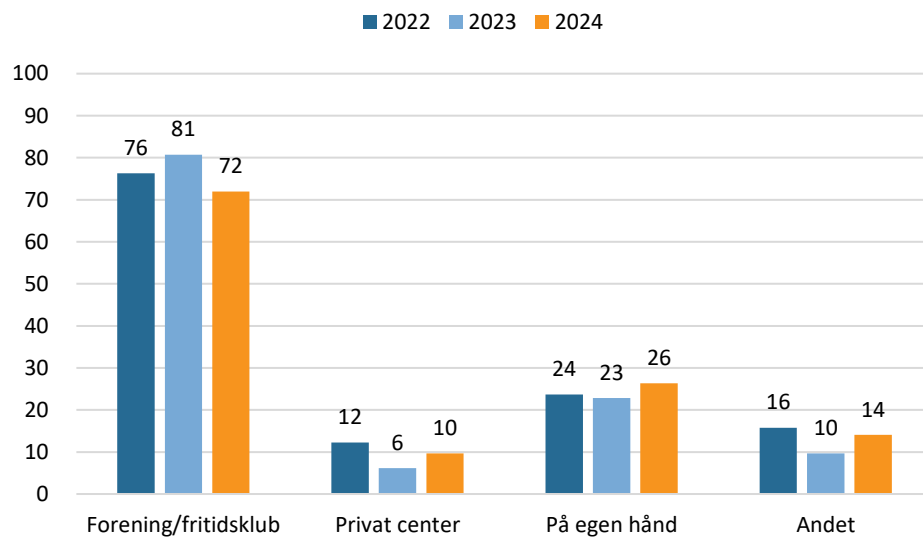
Figuren viser svarfordelingen for udsagnet: 'Træneren på holdet gav alle lige meget opmærksomhed'. Det er fordelt på svarfordelingen for spørgsmålet: 'Hvem var de andre på holdet til Bland Selv Idræt?'. Bemærk at i alt 20 har svaret 'ved ikke/kan ikke huske' og er derfor ikke medtaget. Spørgsmålet er stillet til de børn, der har svaret 'ja' til spørgsmålet: 'Har du gjort brug af Bland Selv Idræt?' i skoleåret 2023/2024 (n=66).

Figur 52: Udviklingen i andelen, der dyrker mindst én aktivitet fast – kohorte (pct.)

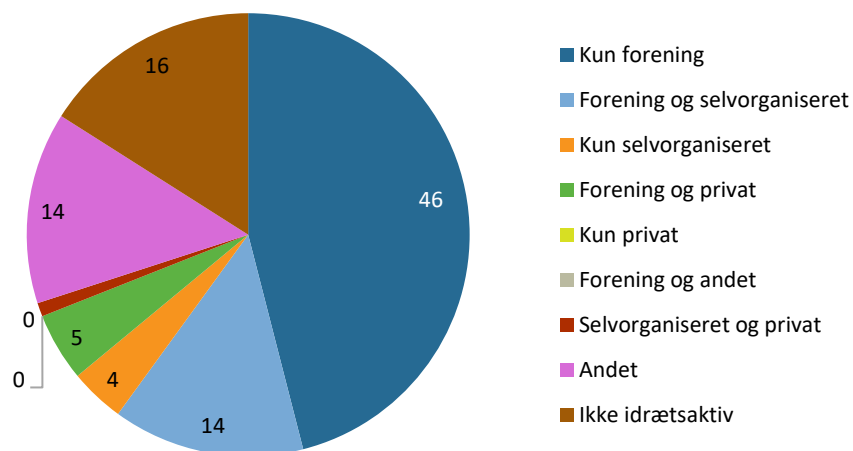
Figuren viser andelen af elever fra 6. klasse, der har dyrket mindst én aktivitet i henholdsvis 4. klasse, 5. klasse og 6. klasse, siden de begyndte på det respektive klassetrin. Resultaterne er baseret på elever, der indgår i kohorten (n=114).

Figur 53: Udviklingen i organiseringsformer – kohorte (pct.)

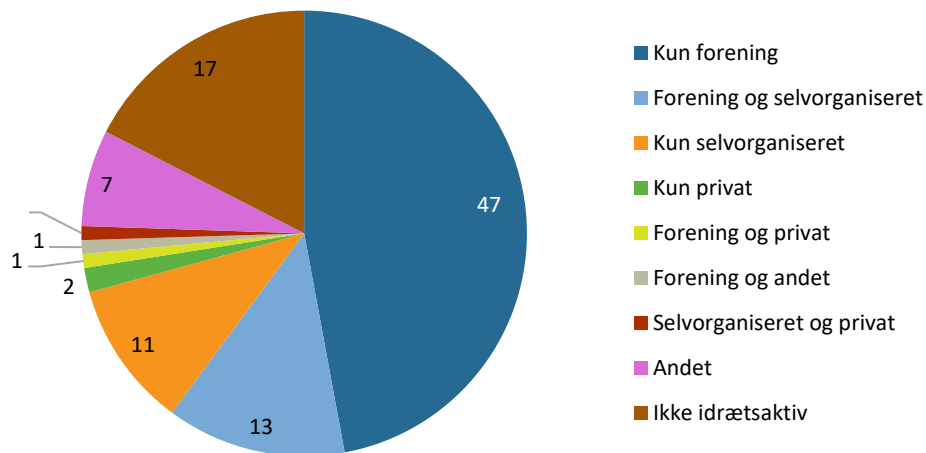
Figuren viser andelen af børn i 6. klasse, der deltager i aktiviteter i fem forskellige regi. Resultaterne er baseret på elever, der indgår i kohorten (n=114).

Figur 54: Kombination af organiseringsformer i 5. klasse (pct.)

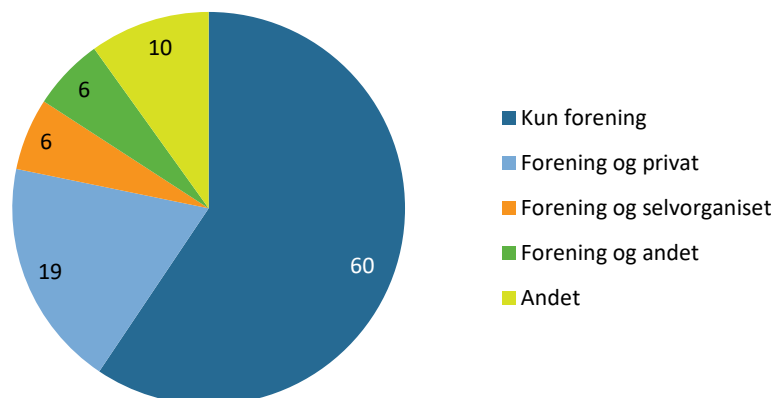
Figuren viser, hvordan eleverne organiserede deres aktiviteter i 5. klasse (skoleåret 2022/2023). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker aktiviteter i en forening og i en fritidsklub (juni 2023: n=328).

Figur 55: Kombination af organiseringsformer i 4. klasse (pct.)

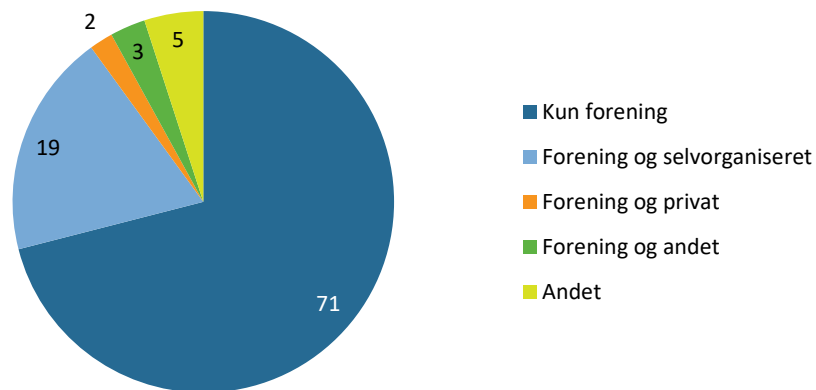
Figuren viser, hvordan eleverne organiserede deres aktiviteter i 4. klasse (skoleåret 2021/2022). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker aktiviteter i en forening og i en fritidsklub (aug./sep. 2021: n=396).

Figur 56: Kombination af organiseringsformer blandt de foreningsaktive i 5. klasse (pct.)

Figuren viser, hvordan de foreningsaktive samlet set organiserede deres aktiviteter i 5. klasse (skoleåret 2022/2023). Andelen er baseret på dem, der dyrkede minimum én aktivitet i foreningsregi i 5. klasse (juni 2023: n=253). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker fritidsaktiviteter i forening, på egen hånd og i fritidsklub.

Figur 57: Kombination af organiseringsformer blandt de foreningsaktive i 4. klasse (pct.)

Figuren viser, hvordan de foreningsaktive samlet set organiserede deres aktiviteter i 4. klasse (skoleåret 2021/2022). Andelen er baseret på dem, der dyrkede minimum én aktivitet i foreningsregi i 4. klasse (aug./sep. 2021: n=262). Kategorien 'Andet' dækker over de resterende kombinationer, f.eks. dem, der både dyrker fritidsaktiviteter i forening, på egen hånd og i fritidsklub.

Tabel 12: Udviklingen i antallet af medlemmer i alderen 7-12 år ifølge CFR

	Fredericia				Middelfart	Horsens
	2021	2022	2023	Forskel i antallet af medlemmer (2023-2021)	Forskel i antallet af medlemmer (2023-2021)	Forskel i antallet af medlemmer (2023-2021)
Vægtløftning	1	7	5	4	-	0
Karate	10	7	11	1	-19	16
Boksning	10	11	20	10	-	24
Judo, ju-jitsu	123	147	142	19	5	5
Taekwondo	54	34	35	-19	-	5
Fitness	4	3	3	1	-4	2
Skydning	18	8	20	2	2	-1
E-sport	11	19	17	6	30	-19
Fodbold	748	797	844	96	5	297
Atletik	22	12	10	-12	-	-
Golf	13	13	6	-7	-10	-5
Gymnastik	722	613	718	-4	310	370
Håndbold	314	298	245	-69	42	10
Rugby	10	5	21	11	0	-
Sportsdykning	25	16	9	-16	-1	-7
Tennis	33	29	33	0	-11	-58
Badminton	112	99	118	6	-23	-26
Triatlon/ duatlon	19	11	16	-3	0	-
Svømning	992	939	797	-195	34	166
Motorsport (f.eks. motocross, gokart)	10	7	8	-2	-1	-
Kegler	0	3	4	4	-	-
Billard	2	2	0	-1	1	-3

Figuren viser antallet af medlemmer i alderen 7-12 år i Fredericia Kommune, der dyrker de respektive aktiviteter i hhv. 2021, 2022 og 2023. Derudover præsenteres udviklingen i medlemstallene fra 2021-2023 for hhv. Fredericia Kommune, Horsens Kommune og Middelfart Kommune. Data stammer fra CFR.

